

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

Vliv Covid-19 na přestupkové řízení v regionu

Bc. Renata Hlavatá

© 2022 ČZU v Praze

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Renata Hlavatá

Veřejná správa a regionální rozvoj – k. s. Hradec Králové

Název práce

Vliv Covid-19 na přestupkové řízení v regionu

Název anglicky

Effect of COVID-19 on the offence proceedings in the region

Cíle práce

Cílem diplomové práce je posouzení vlivu pandemie COVID-19 na páčání přestupků vymezených v zákoně č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, se zaměřením na přestupky proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku, ve vybrané lokalitě. Cílem práce je dále posouzení efektivity právní úpravy týkající se problematiky vybraných přestupků platné a účinné v době pandemie COVID -19 na množství spáchaných přestupků a jednotlivé skutkové podstaty těchto přestupků a v případě zjištěných nedostatků navržení efektivnějšího řešení, které by mohlo vést k eliminaci páčání společensky škodlivých protiprávních činů.

Metodika

- shromáždění a prostudování pramenů a literatury pro zpracování zadané práce s využitím metody excerptce
- roztrídění dle předem stanovených klíčových znaků a provedení obsahové analýzy právních textů jednotlivých částí
- získání podkladů pro analytickou část práce – konzultace s odborníky, rozhovory, statistická data
- vyhodnocení získaných dat metodou syntézy pro zpracování aplikační části práce
- sumarizace výsledků, vlastní zjištění
- vyhodnocení, diskuze a závěr s využitím metody komparace teoretické a aplikační části práce

Doporučený rozsah práce

60-80

Klíčová slova

přestupek, přestupkové řízení, projednávání přestupků, COVID-19, nouzový stav, správní právo trestní

Doporučené zdroje informací

FRUMAROVÁ, Kateřina a kolektiv. Správní trestání. 1. vydání. Praha: Leges, 2018. ISBN 978-80-7502-250-9

HORZINKOVÁ, Eva, KUČEROVÁ Helena. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon o některých přestupcích s komentářem a judikaturou. 2. vydání. Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-211-0

JEMELKA, Luboš, VETEŠNÍK, Pavel. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Zákon o některých přestupcích: komentář. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2020. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-772-9

KOČÍ, Roman. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich s poznámkami a vzory rozhodnutí a jiných správních aktů. 1. vydání. Praha: Leges, 2017. ISBN 978-80-7502-207-3

ONDRUŠOVÁ, Marta, ONDRUŠ, Radek, VYTOPIIL, Petr. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. Praktický komentář k zákonu č. 250/2016 Sb. 1. vydání. Praha: Leges, 2018. ISBN 978-80-7502-212-7

PRÁŠKOVÁ, H. Nové přestupkové právo. Praha: Leges, s.r.o., 2017. ISBN 978-80-7502-221-9

STRAKOŠ, Jan. Zákon o některých přestupcích (č. 251/2016 Sb.), Praktický komentář. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2019. ISBN 978-80-7598-521-7

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

Předběžný termín obhajoby

2021/22 LS – PEF

Vedoucí práce

Bc. Mgr. Veronika Jarolínová, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 4. 10. 2021

JUDr. Jana Borská, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 19. 10. 2021

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 21. 03. 2022

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Vliv Covid-19 na přestupkové řízení v regionu" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucí diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 31.03.2022

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí práce JUDr. Bc. Veronice Dodamgoda Arachchige, Ph.D. za cenné rady a připomínky při zpracování této diplomové práce. Poděkování dále patří Komisi pro projednávání přestupků města Broumov za poskytnutí dat potřebných pro praktickou část této práce.

Vliv Covid-19 na přestupkové řízení v regionu

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá problematikou přestupkového řízení v podmínkách vybraného územního samosprávného celku. Teoretická část obsahuje analýzu právních předpisů přestupkového práva, základních pojmů týkajících se hmotně-právní části přestupkového práva a dále procesní část zabývající se řízením o přestupku. Dále vymezuje také přestupky projednávané Komisí pro projednávání přestupků města Broumova. Praktická část je zaměřena na charakteristiku vybraného územního samosprávného celku města Broumova a na popis opatření vydaných v souvislosti s propuknutím pandemie COVID-19 v roce 2020. V další části je provedena statistická analýza vývojové tendence přestupkovosti v obci s rozšířenou působností Broumov. Je analyzován počet přestupků, jednotlivé skutkové podstaty, pachatelé přestupku a instituty vyřízení těchto přestupků v roce 2019 a 2020. Dále jsou analyzovány uložené správní tresty včetně vyměřených pokut. Na závěr je provedeno porovnání analýz obou zkoumaných let a jsou zhodnoceny výsledky provedené analýzy. Na základě zjištěných výsledků jsou navržena možná vylepšení, která by mohla vést ke zlepšení situace a snížení přestupkovosti během pandemie či případné obdobné situace.

Klíčová slova: přestupek, skutková podstata, odpovědnost, zavinění, správní trest, podezřelý, přestupkové řízení, obviněný, rozhodnutí, evidence, COVID-19

Effect of COVID-19 on the offence proceedings in the region

Abstract

The diploma thesis deals with the problems of offence proceedings in the conditions of a selected territorial self-governing unit. The theoretical part contains an analysis of the legal regulations of the misdemeanour law, the basic concepts related to the substantive part of the misdemeanour law and the procedural part dealing with the misdemeanour proceedings. The theoretical part also defines the offences dealt with by the Commission for the Hearing of Offences of the City of Broumov. The practical part focuses on the characteristics of the selected municipality of Broumov and on the description of the measures issued in connection with the outbreak of the COVID-19 pandemic in 2020. The next part provides a statistical analysis of the development trend of offences in the municipality of Broumov. The next part provides a statistical analysis of the development trend of offences in the municipality of Broumov. The number of offences, the individual factual basis of offences, the offenders and the institutes for the settlement of these offences in 2019 and 2020 are analysed. The administrative penalties imposed, including the fines imposed, are also analysed. Finally, a comparison of the analyses of the two years under study is made and the results of the analysis are evaluated. On the basis of the results, possible improvements are suggested that could lead to an improvement of the situation and a reduction of the offence rate during a pandemic or any similar situation.

Keywords: offence, factual basis, responsibility, fault, administrative punishment, suspected, offence proceedings, accused, decision, record, COVID-19

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	13
2.1 Cíl práce	13
2.2 Metodika	13
3 Teoretická východiska	15
3.1 Právní úprava přestupků a řízení o nich – prameny.....	15
3.1.1 Ústavní úroveň.....	15
3.1.2 Mezinárodní úroveň.....	16
3.1.3 Zákonná úroveň	16
3.1.4 Podzákonná úroveň a zvláštní prameny.....	18
3.2 Pojem přestupek, znaky, druhy	19
3.2.1 Znaky přestupku	19
3.2.2 Klasifikace přestupků	20
3.2.3 Zvláštní druhy přestupků	21
3.3 Odpovědnost za přestupek	23
3.3.1 Odpovědnost fyzické osoby za přestupek.....	23
3.3.2 Odpovědnost právnické osoby za přestupek.....	26
3.3.3 Odpovědnost podnikající fyzické osoby za přestupek.....	27
3.3.4 Zánik odpovědnosti za přestupek	28
3.4 Správní tresty a jejich ukládání	31
3.4.1 Zásady ukládání správních trestů.....	32
3.4.2 Určení druhu a výměry správního trestu.....	32
3.4.3 Druhy správních trestů.....	34
3.5 Ochranná opatření	39
3.5.1 Omezující opatření.....	39
3.5.2 Zabrání věci nebo náhradní hodnoty	40
3.6 Řízení o přestupku.....	41
3.6.1 Zásady řízení o přestupku	41
3.6.2 Účastníci řízení a další osoby vystupující v řízení o přestupku.....	44
3.6.3 Postup před zahájením řízení o přestupku	47
3.6.4 Řízení o přestupku	49
3.6.5 Evidence přestupků.....	53
3.7 Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích	55
3.7.1 Systematika zákona.....	55
3.7.2 Přestupky proti veřejnému pořádku.....	56
3.7.3 Přestupky proti občanskému soužití	63

3.7.4	Přestupky proti majetku	68
3.7.5	Opakované spáchání přestupku.....	72
3.8	Pandemie COVID – 19 a přijatá opatření	74
4	Vlastní práce	77
4.1	Vývoj přestupků spáchaných ve správním obvodu ORP Broumov	77
4.1.1	Vývoj přestupků spáchaných v ORP Broumov v roce 2019	78
4.1.2	Rozdělení pachatelů přestupků spáchaných v roce 2019.....	79
4.1.3	Způsoby vyřízení přestupků spáchaných v roce 2019	81
4.1.4	Vývoj přestupků spáchaných v ORP Broumov v roce 2020	85
4.1.5	Rozdělení pachatelů přestupků spáchaných v roce 2020.....	86
4.1.6	Způsoby vyřízení přestupků spáchaných v roce 2020	88
4.1.7	Vývoj přestupků spáchaných v ORP Broumov v letech 2019–2020.....	92
5	Výsledky a diskuse	96
6	Závěr.....	101
7	Seznam použitých zdrojů.....	104
8	Seznam tabulek a grafů	107
8.1	Seznam tabulek.....	107
8.2	Seznam grafů.....	107

1 Úvod

V České republice propukla na začátku měsíce března roku 2020 pandemie COVID - 19, která ovlivnila život každého, a to nejen v naší zemi, ale i ve světě. Pandemie se dotkla každého odvětví, a tudíž i přestupkového řízení, na které bude zaměřena tato diplomová práce. Zkoumáno bude především přestupkové řízení ve vybraném územním samosprávném celku, kterým bude město Broumov jako obec s rozšířenou působností. Obdobím zkoumaným z pohledu přestupkovosti bude rok 2019 a rok 2020. Rok 2019 bude zkoumán zejména proto, že v tomto období bylo možno považovat situaci za „standardní“ a na přestupkovost nepůsobily žádné vlivy. Rok 2020 byl vybrán z důvodu propuknutí pandemie COVID - 19 a zavedení mnohých opatření a omezení ze strany Vlády ČR a Ministerstva zdravotnictví ČR, a lze tak učinit předpoklad jistého ovlivnění míry přestupkovosti v důsledku těchto opatření a omezení. Výše uvedené období a územní samosprávný celek byly vybrány autorkou této diplomové práce zejména proto, že v tomto období autorka působila nejprve jako referentka Komise pro projednávání přestupků města Broumova a posléze i jako předsedkyně této Komise. Pro potřeby diplomové práce tak bylo možné využít nejen zkušenosti nabyté při výkonu referentky, ale také statistická data Komise vztahující se k danému období.

Diplomová práce bude v teoretické části zaměřena především na vymezení právní úpravy přestupkového práva, vymezení základních pojmů, odpovědnosti za přestupek a řízení o přestupku. Dále bude v teoretické části popsán zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, zejména skutkové podstaty přestupku proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití a proti majetku, jakožto přestupky projednávané Komisí pro projednávání přestupků města Broumova. V další části budou blíže popsána opatření Vlády ČR vydaná v souvislosti s vyhlášením pandemie COVID - 19. Tato část bude zaměřena zejména na opatření týkající se zákazu volného pohybu osob, uzavření škol a dalších omezení, u kterých bylo možné předpokládat jistý vliv na přestupkové řízení.

V praktické části této práce bude blíže charakterizován vybraný územní samosprávný celek, který bude následně statisticky analyzován z pohledu počtu přestupků spáchaných v roce 2019 a 2020 ve městě Broumov. Tyto přestupky budou posléze blíže specifikovány a analyzovány dle druhu skutkových podstat, dle způsobů vyřízení přestupků správním orgánem a dle uložených správních trestů. Tyto přestupky budou také podrobněji zkoumány z hlediska pachatelů těchto přestupků, u kterých bude blíže zkoumán jejich věk, zaměstnání

(bylo-li uvedeno správnímu či policejnímu orgánu) a případný blízký vztah pachatele k osobám dotčeným jeho protiprávním jednáním.

Na základě zkoumání bude na závěr provedeno srovnání počtu a druhu přestupků spáchaných v roce 2019 a 2020 dle jednotlivých skutkových podstat a bude posouzeno, zda byla přestupkovost ovlivněna propuknutím pandemie COVID – 19 a zda měla na přestupkovost vliv vydaná opatření. Dále bude provedeno zhodnocení efektivity vydaných opatření a nařízení a v případě zjištěných nedostatků budou navržena možná vylepšení, která by mohla vést ke zlepšení situace a snížení přestupkovosti během pandemie či jiné obdobné situace.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Hlavním cílem této diplomové práce je posouzení vlivu pandemie COVID - 19 na páčání přestupků vymezených v zákoně č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, se zaměřením na přestupky proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití a proti majetku, ve vybraném územním samosprávném celku, konkrétně v obci s rozšířenou působností Broumov.

Dílčím cílem této práce je porovnání počtu spáchaných přestupků v době před pandemií COVID - 19, konkrétně porovnání počtu přestupků v roce 2019 a v roce 2020, kdy došlo k rozšíření této pandemie. Dále jsou spáchané přestupky blíže analyzovány z hlediska skutkových podstat přestupku, pachatelů přestupku a způsobu vyřízení přestupků příslušným správním orgánem.

Cílem práce je dále posouzení efektivitv nařízení a opatření vydaných v souvislosti s pandemií COVID - 19 na množství spáchaných přestupků a jednotlivé skutkové podstaty těchto přestupků a v případě zjištění nedostatků, navržení efektivnějšího řešení, které by mohlo vést k eliminaci páčání společensky škodlivých protiprávních činů.

2.2 Metodika

V teoretické části diplomové práce budou nejprve shromážděny a prostudovány dostupné prameny a bude využita metoda výkladu pramenů práva. Bude provedena rešerše literatury související s problematikou přestupkového řízení a jednotlivých skutkových podstat přestupků, především zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, příslušných komentářů k uvedeným zákonům, metodické pomůcky ke zkoušce odborné způsobilosti vydané Ministerstvem vnitra ČR a další odborné literatury. Následně bude metodou deskripce popsána hmotně-právní část zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, a to především základní pojmy přestupkového práva, odpovědnost za přestupek, správní tresty včetně jejich ukládání a omezující opatření. Následně bude popsáno řízení o přestupku a zásady řízení, účastníci řízení, průběh před zahájením řízení, průběh řízení o přestupku včetně způsobů jeho vyřízení a evidence

přestupků. V další části bude metodou deskripce popsán zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a budou podrobně rozebrány jednotlivé skutkové podstaty přestupků, konkrétně přestupků proti veřejnému pořádku (§ 5), přestupků proti občanskému soužití (§ 7) a přestupků proti majetku (§ 8). V poslední části bude provedena analýza opatření a nařízení vydaných v souvislosti s propuknutím pandemie COVID – 19, zejména ta nařízení týkající se omezení volného pohybu osob, uzavření škol a dalších opatření, u kterých bude předpokládána souvislost se změnami v přestupkovosti.

V praktické části bude provedena statistická analýza vývojové tendence počtu přestupků vybraných skutkových podstat řešených správním orgánem obce s rozšířenou působností Broumov, tzn. Komisí pro projednávání přestupků města Broumov, v letech 2019 a 2020. Rok 2019 bude analyzován jakožto rok vzorový, ve kterém nebyla přestupkovost nijak ovlivněna pandemií COVID - 19. Rok 2020 bude z hlediska přestupkovosti analyzován z důvodu propuknutí pandemie COVID - 19 a z důvodu předpokladů, že tato pandemie mohla ovlivnit množství přestupků a jednotlivé spáchané skutkové podstaty. Analýzou budou zjištěny nejen četnosti spáchaných přestupků a jejich rozdělení dle jednotlivých skutkových podstat, ale také rozdělení pachatelů přestupku podle věku a zaměstnání, zda došlo ke spáchání přestupků mezi osobami blízkými, jaké instituty vyřízení přestupků byly nejvíce využívány správním orgánem a jaké správní tresty a jejich výměry byly správním orgánem ukládány.

Na základě provedeného zkoumání bude metodou komparace provedeno porovnání roku 2019 a 2020 z hlediska spáchaných přestupků, pachatelů přestupků a způsobů vyřízení přestupků a bude vyhodnoceno, zda měla pandemie COVID - 19 a potažmo nařízení Vlády ČR vliv na přestupkovost v ORP Broumov, jaký vliv měla pandemie na množství spáchaných přestupků a jak opatření Vlády ČR ovlivnila přestupkovost z hlediska přestupků spáchaných nezletilými a mladistvými pachateli a z hlediska přestupků spáchaných mezi osobami blízkými. Na závěr bude zhodnocena efektivita vydaných nařízení a opatření a budou navržena možná vylepšení, která by v případě pandemie nebo obdobné situace mohla vést ke zlepšení situace nebo ke snížení přestupkovosti.

3 Teoretická východiska

V této kapitole budou analyzovány klíčové právní úpravy podstatné pro přestupkové řízení se zaměřením na klíčové pojmy probíraného tématu. Kromě teoretického výkladu pojmu přestupek a odpovědnosti za přestupek, bude dále kladen důraz na vysvětlení zásadních skutkových podstat podstatných pro tuto diplomovou práci. Ta bude zaměřena především na skutkové podstaty obsažené v zákoně č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, a to zejména na přestupky proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití a proti majetku, tj. § 5, § 7 a § 8 zákona č. 251/2016 Sb.

3.1 Právní úprava přestupků a řízení o nich – prameny

Přestupkové právo v České republice se řadí mezi právo veřejné a je tvořeno závaznými právními normami, které jsou obdobné normám trestního práva. Přestupkové právo stejně jako právo trestní chrání společenské zájmy, práva osob a právní statky. Zásadními a výchozími prameny přestupkového práva jsou zákony nebo jiné právní předpisy vyšší právní síly.

3.1.1 Ústavní úroveň

Na ústavní úrovni je výchozím pramenem českého přestupkového práva Ústava, ze které pramení všechny ostatní právní normy. Kromě Ústavy je však pro přestupkové právo klíčová také Listina základních práv a svobod a další ústavní zákony, které společně s Ústavou tvoří ústavní pořádek České republiky. Přestože se Ústava ani Listina základních práv a svobod doslovně přestupkovému právu nevěnuje, obsahuje obecné informace, které lze na přestupkové právo vztáhnout. Z Ústavy lze zmínit např. čl. 2 odst. 3 „*Státní moc slouží všem občanům a lze ji uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon.*“ Nebo např. čl. 2 odst. 4, ve kterém je stanoveno „*Každý občan může činit to, co není zákonem zakázáno, a nikdo nesmí být nucen činit, co zákon neukládá.*“¹ Z Listiny základních práv a svobod lze zmínit především čl. 1 „*Lidé jsou svobodní a rovní v důstojnosti i v právech. Základní práva a svobody jsou nezadatelné, nezcižitelné, nepromlčitelné a nezrušitelné.*“

---

¹ Čl. 2 zákona č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. In *Sbírka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, [online]. [cit. 2021-12-15]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/40450/1/2

čl. 2 odst. 2 „*Státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.*“, čl. 4 odst. 1 „*Povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona a v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod.*“, čl. 36, ve kterém je obecně zakotveno právo každého na spravedlivý proces, čl. 37, ve kterém je zakotveno právo každého odepřít výpověď a čl. 39 a čl. 40, které pojednávají o klíčových zásadách, které lze aplikovat i na potřeby přestupkového práva (např. zásada *nullum crimen sine lege* – přestupkem je pouze to, co zákon z přestupku výslovně označí, *ne bis in idem* – ne dvakrát o tomtéž).²

3.1.2 Mezinárodní úroveň

Na mezinárodní úrovni lze za pramen přestupkového práva považovat vyhlášené mezinárodní smlouvy, jimiž je Česká republika vázána a jsou součástí právního řádu. Jedná se zejména o Úmluvu o ochraně lidských práv a základních svobod, která obsahuje např. právo na spravedlivý proces nebo zákaz trestu bez zákona, dále Mezinárodní pakt o občanských a politických právech a Úmluva o právech dítěte a další.³

3.1.3 Zákonná úroveň

Zákonná úroveň zahrnuje jednotlivé vnitrostátní právní předpisy, mezi které patří jak zákony, tak zákonná opatření Senátu. Nejdůležitějšími prameny přestupkového práva na zákonné úrovni jsou od 1.7.2017 zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, a zákon č. 183/2017 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákona o některých přestupcích (tzv. změnový zákon).

Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich je základním zákonem přestupkového práva v České republice. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich vystupuje ve vztahu ke správnímu řádu v roli zákona zvláštního (*lex specialis*). Vzhledem ke zvláštním zákonům, které upravují oblasti správního trestání, vystupuje zákon

---

² Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod. *In Sbirka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, [online]. [cit. 2021-12-16]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/40453/1/2

³ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 69

č. 250/2016 Sb., v roli zákona obecného (lex generalis). Zvláštní zákony mají dle principu subsidiarity přednost před zákony obecnými. Ve vztahu k zákonu o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich je zvláštním zákonem i zákon o některých přestupcích. Sestává se ze čtyř částí, jednotlivých hlav a dílů. Obecně tento zákon upravuje podmínky odpovědnosti za přestupky fyzických a právnických osob. Upravuje druhy správních trestů a podmínky a zásady jejich ukládání a dále pojednává o postupu před zahájením řízení o přestupku a o postupu v řízení o přestupku.⁴

Zákon o některých přestupcích upravuje taxativně vymezené přestupky, týkající se jen určitých oblastí veřejné správy. Prakticky je tento zákon rozdělen na dvě části, kdy první část se věnuje výčtu jednotlivých skutkových podstat s určením druhů a výše správních trestů, které lze za tyto přestupky ukládat správním orgánem. Druhá část je věnována otázkám zápisu přestupků do evidence přestupků a recidivě. Přestupky v zákoně o některých přestupcích, lze rozdělit do čtyř skupin. První skupinou jsou přestupky tzv. „průřezové“, tedy obecné skutkové podstaty, které se vyskytují ve více oblastech státní správy. Především se jedná o přestupky uvedené v § 2 - přestupky proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy, § 5a – přestupek porušení povinnosti mlčenlivosti v souvislosti s trestním řízením a v § 6 - přestupek krivého vysvětlení. Druhou skupinou jsou přestupky vyskytující se na určitém úseku státní správy, tj. § 3 - přestupky na úseku všeobecné vnitřní správy, § 9 - přestupky na úseku podnikání, § 10 - přestupky na úseku porušování práv k obchodní firmě a § 11 - přestupek na úseku zdravotnictví. Třetí skupinou jsou přestupky týkající se porušení povinností vyplývajících z právních předpisů obcí a krajů - § 4 odst. 1 a 2. Poslední skupinou jsou přestupky klíčové pro tuto diplomovou práci. Jedná se o přestupky, jejichž skutkové podstaty se týkají hmotněprávních povinností – jedná se o skutkové podstaty uvedené v § 5 – přestupky proti veřejnému pořádku, § 7 – přestupky proti občanskému soužití a § 8 – přestupky proti majetku.⁵

Změnový zákon (zákon č. 187/2017 Sb.) byl přijat v důsledku tzv. reformy přestupkového práva a byl přijat jako legislativně – technická norma. Přijetím této normy byly mimo jiné sjednoceny veškeré správní delikty pod jedno společné označení „přestupek“, došlo k modifikaci ustanovení týkajících se ukládání sankcí, terminologickému sjednocení pojmů, a dalším změnám.

---

⁴ STRAKOŠ, J., KROUPOVÁ, P. *Základy správního trestání*. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2019. s. 18

⁵ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. s. 11

Závěrem je třeba zmínit také správní řád, který je obecným a v zásadě univerzálním právním předpisem aplikovatelným v podstatě na každé správní řízení. Jedná se o právní předpis obecný a použije se subsidiárně v případech, kdy zvláštní právní předpis neurčí jinak. V případě, že např. zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich stanoví něco odlišně od správního řádu, použije se ustanovení zákona č. 250/2016 Sb. Pokud zvláštní zákon řeší něco odlišně než správní řád pouze částečně, použije se ve zbytku obecné ustanovení správního řádu.⁶

3.1.4 Podzákonná úroveň a zvláštní prameny

Přestupkové právo České republiky vychází i z právních norem nižší právní síly, tzv. podzákonných. Mezi tyto předpisy se řadí nařízení vlády, vyhlášky ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy, nařízení rad obcí, měst a krajů a obecně závazné vyhlášky zastupitelstev obcí, měst a krajů.

Mezi zvláštní prameny přestupkového práva lze řadit také nálezy pléna Ústavního soudu, kterými se ruší zákony nebo ustanovení a které jsou publikované ve Sbírce zákonů. Nálezy Ústavního soudu jsou obecně závazné a mají stejnou právní sílu jako zákony. Mezi zvláštní prameny lze také zařadit některé speciální dokumenty Rady Evropy nebo amnestijní rozhodnutí prezidenta republiky.⁷

---

⁶ STRAKOŠ, J., KROUPOVÁ, P. *Základy správního trestání*. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2019. s.22

⁷ Tamtéž, s. 24

3.2 Pojem přestupek, znaky, druhy

Podle § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, „je přestupkem společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin“.⁸ Přestupek patří mezi tzv. pojmenovaný správní delikt, jelikož jako jediný správní delikt má legální definici. Z této definice vyplývá, že přestupkem nebude takové jednání, které by postrádalo některý z podstatných znaků stanovených v definici přestupku, dále takové jednání, které nebude zákonodárcem za přestupek výslovně v zákoně označeno, a nakonec takové jednání, které ponese znaky trestného činu a o trestný čin půjde. Definice přestupku je dána jeho materiálně-formálním pojetím, kdy ke vzniku odpovědnosti za přestupek dojde za předpokladu naplnění znaků přestupku.⁹

3.2.1 Znaky přestupku

Přestupek je založen na tzv. materiálně – formálním pojetí, což znamená, že existence přestupku je závislá na současném splnění dvou zákonných znaků, a to znaku materiálního a znaku formálního. Jelikož se jedná o znaky obligatorní, nelze hovořit o přestupku, pokud jeden z těchto znaků chybí. Mezi materiální znaky přestupku patří společenská škodlivost činu, kterou představuje porušení nebo ohrožení zájmu společnosti pachatelem přestupku. Společenská škodlivost je tedy určována především povahou a závažností protiprávního jednání pachatele. V praxi je pomocným kritériem při určování, zda protiprávní jednání lze mírou závažnosti posuzovat jako přestupek nebo zda se již jedná o trestný čin. Materiální znak je nicméně posuzován až při prokázání naplnění formálních znaků přestupku. Formální znaky jsou rozděleny na obecné a typové, přičemž obecné znaky jsou společné pro všechny přestupky. Jedná se především o otázku věku pachatele, přičetnost a další (např. hranice správně-trestní odpovědnosti je v České republice stanovena na 15 let věku). Oproti tomu typovými znaky jsou znaky skutkové podstaty přestupku. Jsou jimi objekt, objektivní stránka, subjekt a subjektivní stránka. Objektem se rozumí zájem chráněný zákonem neboli

---

⁸ § 5 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-2-2]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86860/1/2

⁹ KOČÍ, R. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: s poznámkami a vzory rozhodnutí a jiných správních aktů: podle právního stavu k 1.7.2017*. Praha: Leges, 2017. s. 23

společenský zájem, který zákonodárce chce chránit. Objektivní stránka přestupku je tvořena třemi složkami, a to jednáním pachatele, které spočívá buď v konání nebo opomenutí, následkem jednání pachatele a příčinnou souvislostí mezi jednáním a následkem. Dalším typovým znakem je subjekt, kterým je pachatel přestupku a posledním znakem je subjektivní stránka, kterou je forma zavinění (nemusí být zákonem požadována). Tyto čtyři znaky představují strukturu skutkové podstaty přestupku, platí však výhradně pro přestupky fyzických osob. U přestupků právnických osob zcela chybí poslední znak neboli subjektivní stránka přestupku.¹⁰

3.2.2 Klasifikace přestupků

Přestupky lze členit podle různých druhů kritérií.

- Dle druhového objektu lze přestupky třídit např. na přestupky:
na úseku životního prostředí, dopravy, školství, všeobecné vnitřní správy, atd.
- Dle objektivní stránky – dle způsobu jednání pachatele lze přestupky členit na přestupky:
komisivní povahy – přestupky spáchané konáním
omisivní povahy – přestupky spáchané opomenutím
- Dle subjektivní stránky přestupku (zavinění):
nedbalostní
úmyslné
- Dle subjektu přestupku (pachatele):
fyzická osoba
podnikající fyzická osoba
*právnická osoba*¹¹

---

¹⁰ STRAKOŠ, J., KROUPOVÁ, P. *Základy správního trestání*. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2019. s. 29

¹¹ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 91

3.2.3 Zvláštní druhy přestupků

Mezi zvláštní druhy přestupků patří dle § 7 zákona č. 250/2016 Sb., pokračující přestupek, který zákon spojuje s déletrvajícím jednáním pachatele. „*Pokračováním v přestupku se rozumí takové jednání, jehož jednotlivé dílčí útoky vedené jednotným záměrem naplňují skutkovou podstatu stejného přestupku, jsou spojeny stejným nebo podobným způsobem provedení, blízkou souvislostí časovou a souvislostí v předmětu útoku.*“¹² Pokračující přestupek je spojen se čtyřmi základními znaky, které musí být splněny. Pachatel musí svým jednáním naplňovat stejnou skutkovou podstatu, a to stejným nebo obdobným způsobem, v jednání pachatele musí být objektivní (časová, místní a v předmětu útoku) a subjektivní (společný záměr) souvislost. Blízká časová souvislost není v zákoně nijak zvlášť vymezena, jedná se o neurčitý pojem, ale ve starší judikatuře bylo uváděno, že blízkou časovou souvislostí mezi dvěma útoky byly zpravidla tři měsíce. Jednotným záměrem obviněného se rozumí homogenní způsob jednání obviněného, kdy se tento zaměřuje na podobné nebo stejné předměty útoku, přičemž stačí pouhá obdoba spáchání jednotlivých útoků. Skutek tedy nemusí být absolutně totožný. U přestupků spáchaných z nedbalosti je vyloučeno pokračování v přestupku. V případě, kdy v průběhu pokračování v přestupku dojde ke změně zákona, použije se zákon účinný v době, kdy došlo k poslednímu dílčímu protiprávnímu jednání.¹³

Dalším druhem přestupku je dle § 8 zákona č. 250/2016 Sb., trvajícím přestupek. „*Trvajícím přestupek je takový přestupek, jehož znakem je jednání pachatele spočívající ve vyvolání a následném udržování protiprávního stavu nebo jednání pachatele spočívající v udržování protiprávního stavu, který nebyl pachatelem vyvolán.*“¹⁴ Znakem trvajícího přestupku je jednání pachatele, které spočívá ve vyvolání a následném udržování

---

¹² § 7 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-02-01]. Dostupné také z:

<https://www.aspi.cz/products/lawText/1/86860/1/2>

¹³ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 94

¹⁴ § 8 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-02-01]. Dostupné také z:

<https://www.aspi.cz/products/lawText/1/86860/1/2>

protiprávního stavu (např. neoprávněné podnikání, neoprávněná stavba, týrání zvířete apod.) nebo takové jednání, kdy pachatel protiprávní stav nevyvolal, ale tento udržuje. Trvajícím přestupkem je udržován po delší dobu, v delším časovém horizontu, přičemž se jedná o jeden skutek – přestupek, který charakterizuje plynulost protiprávního stavu. Při změně zákona v době páchání přestupku, se použije zákon účinný v době odstranění protiprávního stavu.

Hromadný přestupek je posledním druhem přestupku. Dle § 9 zákona č. 250/2016 Sb., je „*hromadným přestupkem takový přestupek, u kterého zákon vyžaduje pro vznik odpovědnosti za přestupek více útoků spojených společným záměrem*“.¹⁵ Pro vznik odpovědnosti tak zákon vyžaduje spáchání více útoků, které jsou spojené společným záměrem pachatele. Jedná se o jeden skutek – přestupek, sestávající se z více aktů se společným záměrem pachatele. Příkladem takového přestupku mohou být např. tzv. „zlomyslná volání“. Při změně zákona se použije zákon účinný v době posledního dílčího útoku pachatele.¹⁶

---

¹⁵ § 9 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. *In Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-02-01]. Dostupné také z:

<https://www.aspi.cz/products/lawText/1/86860/1/2>

¹⁶ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 94

3.3 Odpovědnost za přešupek

Odpovědnost za přešupek dopadá na tři druhy subjektů tak, jak je stanoveno v zákoně o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich. Nejčastějším subjektem neboli pachatelem přešupku je fyzická osoba. Zákon č. 250/2016 Sb., uvádí jako subjekty odpovědnosti za přešupky fyzickou osobu podnikající a právnickou osobu.

3.3.1 Odpovědnost fyzické osoby za přešupek

Fyzická osoba jako právní subjekt vzniká narozením a zaniká smrtí. Okamžikem narození nabývá fyzická osoba právní osobnost, tzn. způsobilost k právům a povinnostem. Okamžikem dovršení zletilosti fyzická osoba nabývá svéprávnosti, tzn. způsobilost k právnímu jednání. Zletilostí nabývá fyzická osoba dosažením 18 let věku, uzavřením manželství nebo předčasným přiznáním svéprávnosti soudem. Odpovědnost za přešupek, tzv. deliktní odpovědnost, je spojena s fyzickou a duševní vyspělostí fyzické osoby. Fyzická osoba musí být duševně a mravně vyspělá a zralá nést odpovědnost za případné protiprávní činy. V právním řádu České republiky je jak pro přešupky, tak pro trestné činy stanovena věková hranice 15 let (viz. § 18 zákona č. 250/2016 Sb.), respektive fyzická osoba se stává odpovědnou za přešupek jeden den po 15. narozeninách. Odpovědnost fyzické osoby je dále podmíněna tzv. přičetností neboli schopností pachatele rozpoznat protiprávnost svého jednání nebo své jednání ovládat.

Odpovědnost za přešupek fyzické osoby je vyjádřena jako subjektivní odpovědnost, tzn. že fyzická osoba je pachatelem, jestliže jejím zaviněným jednáním byla naplněna skutková podstata přešupku (§ 13 zákona č. 250/2016 Sb.).¹⁷

Zavinění

Zavinění je obligatorním znakem přešupků fyzických osob, je jeho subjektivní stránkou a jedná se o vnitřní duševní stav pachatele přešupku.¹⁸ Je koncipováno dvěma složkami, a to složkou vůle a složkou vědění. Na základě kombinace těchto dvou složek

---

¹⁷ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přešupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 103

¹⁸ PRÁŠKOVÁ, H. *Nové přešupkové právo*. Praha: Leges, 2017. s. 129

je rozlišováno mezi úmyslem, resp. úmyslem přímým a nepřímým a nedbalostí, resp. nedbalostí vědomou a nevědomou.¹⁹

Přestupek je spáchán v úmyslu přímém podle § 15 odst. 2 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., jestliže pachatel „*chtěl svým jednáním porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem*“. Úmysl nepřímý je uveden v § 15 odst. 2 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., přičemž „*pachatel věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, a pro případ, že jej poruší nebo ohrozí, s tím byl srozuměn*“.²⁰

Dalším typem zavinění je nedbalost, a to vědomá nebo nevědomá. Podle § 15 odst. 3 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., je nedbalostí vědomou případ, jestliže pachatel přestupku „*věděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal na to, že tento zájem neporuší nebo neohrozí*“. Naopak § 15 odst. 3 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., stanovuje, že při nedbalosti nevědomé pachatel „*nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl*“.²¹

Členění pachatelů – fyzických osob

Pachatele přestupku je možné rozdělit dle několika kritérií. Podle věku lze dělit pachatele na mladistvé, tedy pachatele starší 15 let a mladší 18 let, a pachatele dospělé, tedy starší 18 let.

Mladistvý pachatel má v řízení o přestupku specifické postavení, jemuž je v zákoně o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich věnována hlava IX části druhé, tedy § 55 až § 59. Tyto se věnují především ukládání správních trestů mladistvým a výši sankcí. Při ukládání správních trestů správní orgán přihlíží k osobě mladistvého, k jeho rozumové a mravní vyspělosti stejně jako i k osobním poměrům mladistvého tak, aby byl co nejméně

---

¹⁹ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 103

²⁰ § 15 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-02-01]. Dostupné také z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/86860/1/2>

²¹ § 15 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-02-01]. Dostupné také z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/86860/1/2>

ohrožen další vývoj mladistvého pachatele. V případě uznání viny mladistvého obviněného je ze zákona snížena horní hranice sazby pokuty na 5.000 Kč, pokud mladistvý obviněný není zároveň podnikající fyzickou osobou. V případě uložení příkazu na místě je horní hranice sazby pokuty stanovena na 2.500 Kč. Dále zákon stanovuje zákaz příkazního řízení a povinnost konání ústního jednání při jednání o přestupku mladistvého pachatele.²²

Pachatele je dále možné dělit na přímé a nepřímé. Přímým pachatelem je ten pachatel, který se dopustí přestupkového jednání svým protiprávním jednáním. Nepřímým pachatelem je ta fyzická osoba, která nejedná osobně, ale ke spáchání přestupku užije jinou fyzickou osobou, která není odpovědná za přestupek, a to buď pro nedostatek věku, nepříčetnost, nebo proto, že osoba, kterou nepřímý pachatel ke spáchání přestupku užil, naplnila podmínky nutné obrany, krajní nouze nebo jiné okolnosti vylučující protiprávnost.

Spolupachatelství, účastenství

Pojem spolupachatele je upraven v § 11 zákona č. 250/2016 Sb., a jedná se o úmyslné spáchání přestupku nebo jeho pokusu společným jednáním dvou nebo více fyzických osob, přičemž každá z osob odpovídá, jako by přestupek spáchala sama.²³ Spolupachatelství je forma trestné součinnosti, která je trestná u jakýchkoliv přestupků. U spolupachatelství platí, že se jej fyzická osoba může dopustit v součinnosti jak s jinými fyzickými, tak i právnickými osobami.

Oproti tomu účastenství je forma trestné součinnosti, která je možná pouze u fyzických osob jako pachatelů. Trestná je navíc pouze u přestupků, u kterých to zákon výslovně stanoví. Zákon rozlišuje tři druhy účastníků, a to organizátora, který zpravidla naplánuje nebo řídí samotné spáchání přestupku, dále návodce, který vzbudí v jiném rozhodnutí spáchat přestupek a naposledy pomocník, který umožní nebo usnadní jinému spáchání přestupku.²⁴

---

²² STRAKOŠ, J., KROUPOVÁ P. *Základy správního trestání*. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2019. s. 47

²³ § 11 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-02-08]. Dostupné také z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/86860/1/2>

²⁴ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 108

Odpovědnost zákonného zástupce nebo opatrovníka fyzické osoby

V § 14 zákona č. 250/2016 Sb., je uveden zvláštní případ odpovědnosti fyzické osoby za přestupek. V tomto ustanovení je představena odpovědnost fyzické osoby, která jedná za jinou (nezletilou) fyzickou osobu všude tam, kde zákon vyžaduje zvláštní subjekt. Zákonný zástupce nebo opatrovník fyzické osoby odpovídá za přestupek pouze tam, kde zákon ke spáchání přestupku vyžaduje zvláštní vlastnost, způsobilost nebo postavení pachatele.²⁵

3.3.2 Odpovědnost právnické osoby za přestupek

Definici právnické osoby nezahrnuje zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, neboť je blíže popsána v občanském zákoníku a v zákoně o obchodních korporacích.²⁶ Právní osobnost právnické osoby (dále jen „PO“) nevzniká jako u fyzické osoby narozením, ale váže se stejně jako svéprávnost PO k okamžiku faktického vzniku PO. PO vzniká zápisem této osoby do veřejného rejstříku. Pokud je PO zřízena ze zákona, vzniká dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud zákon nestanoví jinak. K zániku právnické osoby dochází pouze způsoby, které jsou vymezeny v zákoně, např. výmazem PO z veřejného rejstříku. Zvláštní vlastností PO je její právní subjektivita, tedy možnost vstupovat do právních vztahů a vystupovat v nich vlastním jménem. Právnická osoba je způsobilá jen k těm právům a povinnostem, které jí ukládá zákon a které jsou s její povahou slučitelné, tzn. právnická osoba nemůže uzavřít manželství nebo si osvojit fyzickou osobu.

V případě odpovědnosti právnické osoby za přestupek jedná za tuto právnickou osobu fyzická osoba, jelikož sama právnická osoba de facto žádnou vlastní vůli nemá. Za tuto právnickou osobu tak jedná buď statutární orgán, ať už individuální nebo kolektivní, nebo zaměstnanci této právnické osoby. Protiprávní jednání těchto fyzických osob je za určitých podmínek přičteno právnické osobě jako celku, proto je v případě porušení povinností nepodstatné, která z fyzických osob za právnickou osobu jednala a případně zda jednala úmyslně nebo z nedbalosti. Aby bylo jednání fyzických osob přičteno právnické osobě, musí se jednat o jednání při činnosti PO nebo v souvislosti s její činností, ku jejímu prospěchu nebo v jejím zájmu. Porušením povinností vzniká odpovědnost,

---

²⁵ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 107

²⁶ Tamtéž, s. 109

kteřá je u přestupků právníckých osob koncipována jako odpovědnost objektivní s možností liberace, tzn. zproštění se odpovědnosti. Správní tresty jsou právnícké osobě ukládány za to, že osoby odpovědné za její řízení a chod nezajistily splnění povinností uložených právnícké osobě. Od 1.7.2017 podléhají i některé přestupky spáchané právníckými osobami zápisu do evidence přestupků. Podle právního řádu České republiky je třeba posuzovat i odpovědnost právnícké osoby za přestupek spáchaný v cizině, pokud má tato osoba v České republice své sídlo nebo zde vykonává svoji činnost nebo zde má nemovitý majetek.²⁷

3.3.3 Odpovědnost podnikající fyzické osoby za přestupek

V případě odpovědnosti podnikající fyzické osoby za přestupek je platná podstatná část ustanovení regulující odpovědnost za přestupek právnícké osoby. Podnikající fyzická osoba se odlišuje od běžné fyzické osoby svým kvalifikovaným postavením neboli charakterem činnosti, kterou tato osoba vykonává. Osoba se nachází v určitém speciálním postavení v důsledku výkonu určité činnosti. Může se jednat o podnikatele, prodávajícího, dodavatele, výrobce, a další. Odlišností mezi právníckou osobou a podnikající fyzickou osobou je také fakt, že podnikající fyzická osoba může porušit povinnost svým vlastním jednáním, tzn. nejen prostřednictvím osob, které za tuto osobu jednají a jejichž jednání se podnikající fyzické osobě přičítá. Odpovědnost podnikající fyzické osoby je stejně jako odpovědnost právnícké osoby vždy objektivní – bez ohledu na zavinění. V případě smrti podnikající fyzické osoby může dojít k přechodu odpovědnosti na nástupce, který pokračuje v její podnikatelské činnosti. V případě přechodu činnosti na více nástupců, odpovídá každý z nich, jako by přestupek spáchal sám. Pokud podnikající fyzická osoba nezemře, ale jen ukončí podnikatelskou činnost, nese nadále odpovědnost stejně, jako kdyby nadále podnikala, tzn. považuje se i nadále za podnikající fyzickou osobu.²⁸

---

²⁷ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 109

²⁸ Tamtéž, s. 116

3.3.4 Zánik odpovědnosti za přešupek

Dojde-li k některému z důvodů pro zánik odpovědnosti stanovených zákonem dle § 29 zákona č. 250/2016 Sb., odpovědnost pachatele za přešupek zaniká a nelze tedy v této věci řízení o přešupku zahájit a věc je třeba odložit. Pokud již bylo řízení zahájeno, je třeba jej zastavit a nelze v něm nadále pokračovat. Zákon o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich v § 29 taxativně vyjmenovává čtyři konkrétní důvody zániku odpovědnosti za přešupek. Jedná se o uplynutí promlčecí doby, smrt fyzické osoby, zánik právnické osoby (nemá-li právního nástupce) a posledním důvodem je vyhlášení amnestie.²⁹

Uplynutí promlčecí doby

V § 30 zákona č. 250/2016 Sb., je upraveno uplynutí promlčecí doby, jakožto prvního způsobu zániku odpovědnosti za přešupek. Promlčecí dobou se rozumí doba stanovená zákonodárcem pro projednání přešupku. Důsledkem marného uplynutí této doby je zánik odpovědnosti za tento přešupek a s tím i nemožnost potrestat pachatele tohoto přešupku. Délka promlčecí doby je zpravidla odvislá od horní hranice sazby za přešupek. Obecně je délka promlčecí doby stanovena na 1 rok, avšak u přešupků, jejichž horní hranice sazby pokuty je alespoň 100.000 Kč činí promlčecí doba 3 roky.³⁰ Zvláštním zákonem však může být stanovena i jiná promlčecí doba, jako je to například u zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, kde je stanoveno, že délka promlčecí doby u přešupků, u kterých je stanovena horní hranice sazby alespoň 100.000 Kč činí 5 let.

Kromě uplynutí promlčecí doby zákon také upravuje běh promlčecí doby v § 31 zákona č. 250/2016 Sb. „Promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přešupku; dnem spáchání přešupku se rozumí den, kdy došlo k ukončení jednání, kterým byl přešupek spáchán. Je-li znakem přešupku účinek, promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni, kdy takový účinek nastal“. Promlčecí doba běží nezávisle na vůli subjektů, čímž je dána její objektivní povaha. Za den spáchání přešupku je považován den,

---

²⁹ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přešupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 130

³⁰ STRAKOŠ, J., KROUPOVÁ P. *Základy správního trestání*. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2019. s. 65

kdy došlo k ukončení přestupkového jednání.³¹ Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich uvádí, kdy počíná běžet promlčecí doba u různých druhů přestupků, jako jsou přestupky pokračující, hromadné a trvající.³² U pokračujících přestupků počíná promlčecí doba běžet dnem následujícím po dni, kdy došlo k poslednímu dílčímu útoku, u hromadného přestupku dnem následujícím po dni, kdy došlo k poslednímu útoku a u trvajícího přestupku dnem následujícím po dni, kdy došlo k odstranění protiprávního stavu.

Dále je v § 32 zákona č. 250/2016 Sb., upraveno také stavení a přerušení běhu promlčecí doby, tedy dvě překážky, které mohou mít zásadní vliv na řízení o přestupku. Prvním důsledkem je to, že po dobu existence překážky promlčecí doba neběží, tzv. „se staví“, a tím pádem po odstranění překážky pokračuje v běhu ta stejná promlčecí doba, která se však prodlužuje o dobu, kdy promlčecí doba neběžela. V druhém případě dochází k tzv. „přerušení“ původní promlčecí doby a k následnému běhu promlčecí doby nové. Důvody, kdy dochází k stavení a přerušení promlčecí doby, jsou uvedeny v § 32 odst. 1 a v § 32 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb. Byla-li promlčecí doba přerušena, platí, že odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 3 roky od spáchání přestupku, respektive 5 let u přestupků, u kterých je stanovena horní hranice sazby pokuty alespoň 100.000 Kč.³³

Smrt fyzické osoby

Se smrtí fyzické osoby se dle právního řádu pojí i zánik odpovědnosti za přestupek. Pokud fyzická osoba zemře před zahájením řízení o přestupku, správní orgán věc usnesením odloží podle § 76 odst. 1 písm. g) zákona č. 250/2016 Sb. Pokud fyzická osoba zemře v průběhu řízení o přestupku, správní orgán je nucen usnesením řízení zastavit podle § 86 odst. 1 písm. k) zákona č. 250/2016 Sb. Zemře-li osoba v průběhu odvolacího řízení, odvolací orgán rozhodnutím napadané rozhodnutí nebo jeho část zruší a řízení je zastaveno podle § 90 odst. 1 písm. a) zákona č. 500/2004 Sb.³⁴

---

³¹ STRAKOŠ, J., KROUPOVÁ P. *Základy správního trestání*. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2019. s. 66

³² KUČEROVÁ, H., HORZINKOVÁ, E. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon o některých přestupcích: s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges, 2017. s. 186

³³ STRAKOŠ, J., KROUPOVÁ, P. *Základy správního trestání*. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2019. s. 68

³⁴ Tamtéž, s. 70

V případě smrti podnikající fyzické osoby může odpovědnost za přešupek přejít na právního nástupce, který pokračuje v podnikatelské činnosti této osoby.³⁵

Zánik právnické osoby

Jednou z odlišností mezi právnickou a fyzickou osobou je způsob zániku. Podle § 185 zákona č. 89/2012 Sb., právnická osoba zapsaná do veřejného rejstříku zaniká dnem výmazu z tohoto rejstříku, podle § 186 osoba nepodléhající zápisu do veřejného rejstříku zaniká skončením likvidace.³⁶ Při zániku právnické osoby je důsledkem zánik odpovědnosti za přešupek jen v případě, že tato právnická osoba nemá právního nástupce. V opačném případě odpovědnost za přešupek nezaniká, ale přechází na tohoto nástupce, v případě, má-li právnická osoba více nástupců, odpovědnost za přešupek přechází na každého nástupce tak, jako by přešupek spáchal sám.³⁷ Je třeba také poukázat na § 84 zákona č. 250/2016 Sb., který umožňuje správnímu orgánu zakázat právnické osobě její zrušení, zánik nebo přeměnu, existuje-li důvodné podezření, že by se právnická osoba mohla svým zánikem zbavit odpovědnosti za přešupek nebo by mohlo dojít ke zmaření nároku na náhradu škody nebo na vydání bezdůvodného obohacení.³⁸

---

³⁵ BOHADLO, D., BROŽ, J., KADEČKA, S., PRŮCHA, P., RIGEL, F., ŠŤASTNÝ, V. *Zákon o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich: Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-3-2]. Dostupné z: www.aspi.cz/products/lawText/13/139/1/2#pa_29

³⁶ BOHADLO, D., BROŽ, J., KADEČKA, S., PRŮCHA, P., RIGEL, F., ŠŤASTNÝ, V. *Zákon o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich: Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-3-2]. Dostupné z: www.aspi.cz/products/lawText/13/139/1/2#pa_29

³⁷ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přešupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 117

³⁸ KUČEROVÁ, H., HORZINKOVÁ, E. *Zákon o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich a zákon o některých přešupcích: s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges, 2017. s. 507

Vyhlášení amnestie

Amnestie je upravena v § 104 zákona č. 250/2016 Sb., kde je stanoveno, že „*amnestii ve věcech přestupků uděluje prezident republiky*“, který může „*nařídít, aby se řízení o přestupku nezahajovalo nebo, bylo-li zahájeno, aby se v něm nepokračovalo, odpustit nebo zmírnit uložený správní trest nebo jeho zbytek, nebo nařídít vyřazení přestupku z evidence přestupků*“. V případě, že je vyhlášenou amnestií nařízeno, aby se řízení o přestupku nezahajovalo, je dán důvod pro odložení věci podle § 76 odst. 1 písm. f) zákona č. 250/2016 Sb. V případě, že je nařízeno, aby se v řízení nepokračovalo, je dán důvod pro zastavení věci dle § 86 odst. 1 písm. h) zákona č. 250/2016 Sb. V případě vyhlášení amnestie, kdy je odpuštěn nebo zmírněn uložený správní trest, případně nařízeno vyřazení přestupku z evidence, je správní orgán povinen rozhodnout novým rozhodnutím o účasti pachatele na amnestii, a tudíž správní trest zrušit či uložit správní trest v jiné výměře anebo nařídít výmaz přestupku z evidence přestupků vedené Rejstříkem trestů.³⁹

3.4 Správní tresty a jejich ukládání

V rámci přestupkového práva jsou sankce uložené správním orgánem označovány jako správní tresty. Uložení správního trestu je cílem přestupkového řízení. Jedná se o prostředek státního donucení, který příslušný správní orgán může uložit pachateli obviněnému z přestupku.⁴⁰ Zákon o odpovědnosti za přestupky taxativně vymezuje druhy správních trestů, které lze za přestupek uložit za jednotlivé druhy přestupků. Pokud zvláštní zákon stanoví i jiné druhy správních trestů, správní orgán musí přednostně uložit tyto správní tresty. Pouze zákon stanoví, jaké správní tresty a za jakých podmínek lze uložit. Dle čl. 39 Listiny základních práv a svobod lze správní tresty uložit jen způsobem stanoveným zákonem, pouze zákon určuje, jaké tresty a za jakých podmínek lze uložit.⁴¹

---

³⁹ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 145

⁴⁰ Tamtéž, s. 146

⁴¹ KUČEROVÁ, H., HORZINKOVÁ, E. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon o některých přestupcích: s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges, 2017. s. 203

Kromě správních trestů je dle zákona umožněno správním orgánům ukládání ochranných opatření, která slouží jako výchovný a preventivní prostředek.⁴²

3.4.1 Zásady ukládání správních trestů

- *Zásada nulla poena sine lege* – jedná se o ústavní zásadu, která říká „není trestu bez zákona“ – tudíž nelze někoho trestat za skutek, který není zákonem zakázán
- *Zásada ne bis in idem* – „ne dvakrát o tomtéž“ – proti nikomu nelze vést přestupkové řízení dvakrát za stejný protiprávní čin
- *Zásada legitimního očekávání* – „v obdobných případech stejně“ – správní orgán musí dbát na to, aby ve skutkově analogických případech, ať už shodných nebo obdobných, rozhodoval stejně, a aby tak nevznikaly nedůvodné rozdíly ve vedených řízeních
- *Zásada zákazu reformace in peius* – „zákaz změny k horšímu“ – v případě podání odporu nebo odvolání proti rozhodnutí o přestupku, nelze obviněnému uložit horší správní trest než v původním rozhodnutí, nelze rozhodnout v neprospěch obviněného⁴³

3.4.2 Určení druhu a výměry správního trestu

Druh a výměru správního trestu správní orgán posuzuje zejména podle kritérií stanovených v § 37 zákona č. 250/2016 Sb., zejména však přihlédne k povaze a závažnosti spáchaného přestupku, zda byl daný přestupek spáchán jedním či více skutky, k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem, u pokusu přestupku k tomu, do jaké míry se jednání pachatele přiblížilo dokonání přestupku, u spolupachatelů k tomu, jakým dílem jednání každý ze spolupachatelů přispěl ke spáchání přestupku, u fyzické osoby k osobním poměrům, u právnické a podnikající fyzické osoby správní orgán přihlédne k povaze činnosti, u právního nástupce, jakou měrou na něho přešly výhody, užitky a výnosy ze spáchaného přestupku a u hromadného, trvajících a pokračujících přestupku správní

---

⁴² STRAKOŠ, J., KROUPOVÁ, P. *Základy správního trestání*. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2019. s. 78

⁴³ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 146

orgán přihlédně k tomu, zda část těchto přestupků nebyla spáchána za účinnosti mírnějšího zákona.

V případě posouzení osoby pachatele fyzické osoby správní orgán zkoumá převážně věk, přičetnost a formu zavinění a následně povahu a závažnost spáchaného přestupku, zejména pak povahu chráněného zájmu, způsob a okolnosti spáchání přestupku. Dále je zkoumána přestupková minulost pachatele, která v případě pozitivního nálezu znamená přitěžující okolnost při posouzení druhu a výměry správního trestu správním orgánem.

U právnických a podnikajících fyzických osob je správní orgán kromě shora uvedeného povinen přihlédnout taktéž k osobním a majetkovým poměrům pachatele přestupku, tak, aby uložená pokuta neměla pro pachatele přestupku likvidační charakter. Musí tak být splněna podmínka proporcionality trestání.⁴⁴

Správní orgán při určení druhu a výměry správního trestu přihlédně k povaze a závažnosti přestupku. Dle § 38 zákona č. 250/2016 Sb., je povaha a závažnost přestupku dána převážně „významem zákonem chráněného zájmu, který byl přestupku porušen nebo ohrožen, významem a rozsahem následku přestupku, způsobem spáchání přestupku, okolnostmi spáchání přestupku, u fyzické osoby mírou zavinění, délkou doby, po kterou trvalo protiprávní jednání pachatele nebo po kterou trval protiprávní stav udržovaný protiprávním jednáním pachatele, a počtem jednotlivých dílčích útoků, které tvoří pokračování přestupku“.⁴⁵ Povaha přestupku je dána zejména zákonnými znaky skutkové podstaty spáchaného přestupku. Jedná se především o objekt přestupku, objektivní či subjektivní stránku. Závažnost přestupku pramení především ze způsobu naplnění jednotlivých znaků skutkové podstaty, např. v jaké výši, jakou intenzitou a v jakém rozsahu.⁴⁶

Správní orgán dále při posuzování výměry správního trestu dále přihlíží k polehčujícím a přitěžujícím okolnostem, za kterých došlo ke spáchání přestupku.

---

⁴⁴ STRAKOŠ, J., KROUPOVÁ, P. *Základy správního trestání*. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2019. s. 71

⁴⁵ § 38 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-02-12]. Dostupné také z:

<https://www.aspi.cz/products/lawText/1/86860/1/2>

⁴⁶ BOHADLO, D., BROŽ, J., KADEČKA, S., PRŮCHA, P., RIGEL, F., ŠŤASTNÝ, V. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-02-12]. Dostupné z: www.aspi.cz/products/lawText/13/139/1/2#pa_29

Tyto okolnosti mají vliv na zmírnění, respektive zpřísnění uloženého správního trestu. V § 39 zákona č. 250/2016 Sb., je stanoven demonstrativní výčet polehčujících okolností. O polehčujících okolnosti se jedná pokud pachatel „*spáchal přestupek ve věku blízkém věku mladistvých, spáchal přestupek, aby odvrátil útok nebo jiné nebezpečí, aniž byly zcela naplněny podmínky nutné obrany nebo krajní nouze, nebo překročil meze jiné okolnosti vylučující protiprávnost, napomáhal k odstranění škodlivého následku přestupku nebo dobrovolně nahradil způsobenou škodu, oznámil přestupek správnímu orgánu a při jeho objasňování účinně napomáhal, nebo spáchal přestupek pod vlivem hrozby nebo nátlaku anebo pod tlakem podřízenosti nebo závislosti na jiném*“.⁴⁷

K přitěžujícím okolnostem se přihlíží zejména při zpřísnění ukládaného správního trestu. Podle § 40 zákona č. 250/2016 Sb., se k přitěžujícím okolnostem přihlíží zejména v případě, pokud pachatel „*spáchal přestupek tak, že využil něčí bezbrannosti, podřízenosti nebo závislosti na jiné osobě, spáchal více přestupků, spáchal přestupek opakovaně, zneužil ke spáchání přestupku svého zaměstnání, postavení nebo funkce, spáchal přestupek jako člen organizované skupiny, nebo spáchal přestupek na dítěti, osobě těhotné, nemocné, zdravotně postižené, vysokého věku nebo nemohoucí*“.⁴⁸

3.4.3 Druhy správních trestů

Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich v § 35 taxativně stanovuje pět druhů správních trestů, které lze za přestupek uložit, tzn. že jiný správní trest než v § 35 nelze správním orgánem uložit. Jedná se o napomenutí, pokutu, zákaz činnosti, propadnutí věci nebo náhradní hodnoty a zveřejnění rozhodnutí o přestupku. Podle § 36 zákona č. 250/2016 Sb., platí, že správní trest lze uložit buď samostatně, nebo společně s jinými správními tresty.⁴⁹

---

⁴⁷ § 39 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-02-12]. Dostupné také z:

<https://www.aspi.cz/products/lawText/1/86860/1/2>

⁴⁸ § 40 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-02-12]. Dostupné také z:

<https://www.aspi.cz/products/lawText/1/86860/1/2>

⁴⁹ STRAKOŠ, J., KROUPOVÁ, P. *Základy správního trestání*. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2019. s. 74

Napomenutí

Napomenutí je nejmírnějším správním trestem, který plní převážně výchovnou funkci. Správní orgán jej uděluje u přestupků s nízkou mírou společenské škodlivosti. Jediná povinnost, která obviněnému z napomenutí vyplývá, je povinnost napomenutí strpět, žádný další právní následek s napomenutím spojen není, má charakter nepeněžitě povinnosti.⁵⁰ Napomenutí lze uložit jak v rozhodnutí, tak i v příkazu. Napomenutí lze uložit vždy, pokud to zákon výslovně nevylučuje. Lze jej uložit společně s dalšími správními tresty kromě pokuty. Pokud správní orgán dle § 45 zákona č. 250/2016 Sb., uloží pachateli přestupku správní trest ve formě napomenutí, je také povinen pachatele upozornit na důsledky případného dalšího obdobného protiprávního jednání pachatele, které mu hrozí, zejména na možnost uložení pokuty s uvedením horní hranice její výše.⁵¹

Pokuta

Pokuta je považována za nejtypičtější druh správního trestu, který je za přestupek ukládán. Jedná se o finanční postih pachatele přestupku, který má charakter finančního zásahu na majetkové sféry pachatele, neměla by být však pro pachatele přestupku likvidační. Stanoví-li to zákon, lze pokutu uložit téměř za jakýkoliv přestupek a ve výši stanovené zákonem. Pokud by konkrétní výše pokuty v zákoně mimořádně stanovena nebyla, podle § 46 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., je stanovena tzv. obecná výše pokuty, která nesmí přesáhnout 1.000 Kč.

Správní trest pokuty lze uložit obviněnému nejen rozhodnutím, ale také příkazem nebo příkazem na místě. V § 46 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., je stanoveno, že pokuta je obecně splatná do 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o přestupku, pokud zvláštní zákon nestanoví lhůtu jinou.⁵²

Horní hranice sazby pokuty je ze zákona podle § 57 zákona č. 250/2016 Sb., snižována mladistvému obviněnému na polovinu, přičemž nesmí přesáhnout 5.000 Kč.

---

⁵⁰ KOČÍ, R. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: s poznámkami a vzory rozhodnutí a jiných správních aktů: podle právního stavu k 1.7.2017*. Praha: Leges, 2017. s. 82

⁵¹ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 147

⁵² STRAKOŠ, J., KROUPOVÁ, P. *Základy správního trestání*. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2019. s. 75

Horní hranice sazby pokuty uložené mladistvému obviněnému je v případě příkazu na místě stanovena 2.500 Kč, není-li mladistvý obviněný podnikající fyzickou osobou, pak platí maximální sazba pokuty ukládané příkazem na místě, tj. 10.000 Kč.⁵³

Zákaz činnosti

Zákaz činnosti je správním trestem nepeněžitého charakteru, jehož významem je převážně preventivně zamezit pachateli v případném opakování přestupku, neboť důsledkem uložení tohoto správního trestu je, že pachatel nemůže po dobu trvání trestu dočasně vykonávat určitou činnost. Jedná se výhradně o činnost, ke které je zapotřebí určitého veřejnoprávního oprávnění, např. řidičského průkazu, živnostenského listu, osvědčení nebo kterou pachatel vykonává v rámci pracovního nebo obdobného poměru.⁵⁴ Tím má tento správní trest výchovně působit na osobu pachatele. Typickým příkladem tohoto správního trestu je zákaz řízení motorového vozidla. Tento správní trest lze uložit pouze tehdy, pokud to výslovně stanoví zákon a dopustil-li se pachatel přestupku v souvislosti s činností, která je následně tímto správním trestem zakázána. Obvykle je zákaz činnosti ukládán společně s pokutou. Mladistvému obviněnému nelze uložit zákaz činnosti, pokud by mu tento zákaz bránil v přípravě na výkon budoucího povolání. Obecně lze zákaz činnosti uložit maximálně na dobu tří let nestanoví-li zákon jinak, u mladistvého pachatele pouze na dobu jednoho roku. Po uplynutí poloviny doby může na návrh pachatele správní orgán rozhodnout o upuštění od zbytku výkonu zákazu činnosti, přičemž pachatel musí prokázat, že další výkon již není potřebný.⁵⁵

---

⁵³ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 148

⁵⁴ Tamtéž, s. 149

⁵⁵ STRAKOŠ, J., KROUPOVÁ, P. *Základy správního trestání*. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2019. s. 76

Propadnutí věci nebo náhradní hodnoty

Propadnutí věci nebo náhradní hodnoty je zařazeno mezi správní tresty mající charakter majetkové újmy. Může být uloženo vždy, pokud zvláštní zákon uložení takového správního trestu výslovně nevyloučí a lze jej uložit společně s jinými správními tresty.

Smyslem tohoto správního trestu je především „zabavení“, případně zneškodnění věci, která byla ke spáchání přestupku pachatelem použita nebo určena, kterou pachatel získal přestupkovým jednáním nebo jako odměnu za přestupek, nebo kterou pachatel, byť jen zčásti nabyl za věc získanou přestupkem nebo jako odměnu za přestupek. Dle zákona č. 250/2016 Sb., lze propadnout věc převážně movitou, hlavním kritériem je to, že se jedná o věc náležící pachateli. Důsledkem propadnutí je odnětí vlastnického práva k dané věci a vlastníkem věci se posléze stává stát prostřednictvím zastoupení Úřadem pro zastupování státu ve věcech majetkových. Propadnutí věci je vyloučeno v případě, že je hodnota věci ve zřetelném nepoměru k povaze spáchaného přestupku, to však neplatí, pokud propadnutí věci vyžaduje bezpečnost osob nebo majetku či obdobný veřejný zájem.

Správní trest propadnutí náhradní hodnoty je uložen tehdy, pokud pachatel přestupku před propadnutím věci tuto věc zničil, poškodil, zcizil, učinil neupotřebitelnou nebo ji zužitkoval, či jinak propadnutí této věci zhatil. Správní orgán v takovém případě může uložit pachateli přestupku propadnutí náhradní hodnoty do výše hodnoty této věci, tzn. že je určena částka, která odpovídá hodnotě věci, kterou je povinen pachatel uhradit. Vlastníkem propadlé hodnoty stejně jako u propadlé věci stává stát.⁵⁶ Tento správní trest lze uložit příkazem nebo rozhodnutím, nelze však uložit jej příkazem na místě.⁵⁷

Zveřejnění rozhodnutí o přestupku

Zveřejnění rozhodnutí o přestupku lze použít pouze u přestupků, kdy je pachatelem přestupku právnická nebo podnikající fyzická osoba. Tento správní trest lze použít jen v případech, kdy tak stanoví zvláštní zákon a postihuje především dobrou pověst pachatele přestupku, přičemž správní orgán musí dbát na to, aby intervence do soukromí pachatele

---

⁵⁶ STRAKOŠ, J., KROUPOVÁ, P. *Základy správního trestání*. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2019. s. 76

⁵⁷ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 151

byla přiměřená povaze a závažnosti spáchaného přestupku. Rozhodnutí o přestupku je zveřejněno po nabytí právní moci rozhodnutí o uznání vinny pachatele, přičemž je zveřejněná výroková část rozhodnutí, a to na náklady správního orgánu na úřední desce prvostupňového správního orgánu a na náklady pachatele ve správním orgánem určeném sdělovacím prostředku, tzn. tisk, televize, rozhlas, internet – na celostátní či regionální úrovni. Ve výrokové části rozhodnutí je stanovena lhůta, po kterou má být výroková část rozhodnutí zveřejněna, přičemž lhůta nesmí být kratší než dva měsíce a delší než šest měsíců od nabytí právní moci rozhodnutí. Na úřední desce správního orgánu musí být výroková část zveřejněna nejdéle minimálně po dobu patnácti dnů, nejdéle však po dobu dvou měsíců. Zveřejněná část rozhodnutí nesmí obsahovat identifikační údaje jiných osob než osoby pachatele. Správní trest zveřejnění rozhodnutí o přestupku lze uložit pouze rozhodnutím a lze jej uložit společně s jiným správním trestem.⁵⁸

Upuštění od uložení správního trestu

Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich rozeznává dva druhy upuštění od správního trestu, a to podmíněné upuštění od uložení správního trestu a upuštění od uložení správního trestu. Jedná se o alternativu potrestání pachatele za přestupek, kterého se dopustil a zároveň dochází k nápravě majetkových zájmů třetích osob, u kterých došlo k majetkové újmě nebo bezdůvodnému obohacení.⁵⁹

Podmíněné upuštění od uložení správního trestu spočívá v samotném projednání věci, kdy správní orgán určí pachateli lhůtu k náhradě škody nebo vydání bezdůvodného obohacení. Pokud pachatel přestupku ve lhůtě podmínku náhrady škody splní, správní orgán rozhodne o upuštění od uložení správního trestu. Pokud však podmínka náhrady škody nebo vydání bezdůvodného obohacení pachatelem splněna není, správní orgán obviněnému uloží správní trest. Podmíněné upuštění od uložení správního trestu lze využít jen u přestupků,

---

⁵⁸ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 151

⁵⁹ BOHADLO, D., BROŽ, J., KADEČKA, S., PRŮCHA, P., RIGEL, F., ŠŤASTNÝ, V. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-2-13]. Dostupné z: www.aspi.cz/products/lawText/13/139/1/2#pa_29

kde jednáním pachatele vznikla majetková škoda nebo bezdůvodné obohacení získané přestupkem.

Upuštění od uložení správního trestu lze aplikovat v případě, kdy o více přestupcích jednoho pachatele nebylo vedeno společné řízení a zároveň správní trest uložený v některém ze samostatných řízení byl odpovídající správnímu trestu, který by potenciálně byl uložen ve společném řízení. Případně je možné od uložení správního trestu upustit tehdy, je-li již samotné projednání přestupku dostatečné k nápravě pachatele. Upuštění od uložení správního trestu lze uložit téměř vždy, pokud to zákon výslovně nevylučuje.

Správní orgán může také mimořádně snížit výměru pokuty, ke které lze přistoupit jen ve výjimečných případech, přičemž musí být uložen pokuta ve výši minimálně jedné pětiny dolní hranice sazby pokuty stanovené zákonem. Mimořádné snížení výměry pokuty je tak použitelné pouze v případech, kdy zákon obsahující skutkovou podstatu spáchaného přestupku stanoví dolní hranici sazby pokuty.⁶⁰

3.5 Ochranná opatření

Ochranná opatření nepatří mezi správní tresty, ale jedná se o preventivní a výchovná opatření, která slouží k nápravě pachatele. I přesto vzniká pachateli přestupku určitá újma. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich rozeznává dva druhy ochranných opatření, a to omezující opatření a zabránění věci nebo náhradní hodnoty.⁶¹

3.5.1 Omezující opatření

Omezující opatření je možné uložit jen za splnění jistých podmínek, tzn. že jej lze uložit pouze fyzické osobě, jen tehdy umožňuje-li to zákon, jen pokud existuje souvislost mezi spáchaným přestupkem a konkrétním omezujícím opatřením, které má být pachateli přestupku uloženo, musí být odpovídající povaze a závažnosti přestupku a lze jej uložit pouze společně se správním trestem, přičemž trvání omezujícího opatření nesmí být delší než jeden rok. Jako omezující opatření může správní orgán uložit pachateli přestupku zákaz navštěvovat určitá veřejná místa nebo místa konání sportovních, kulturních nebo jiných společenských akcí, dále povinnost zdržet se styku s určitou osobou nebo s vymezeným

---

⁶⁰ STRAKOŠ, J., KROUPOVÁ, P. *Základy správního trestání*. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2019. s. 73

⁶¹ KOČÍ, R. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: s poznámkami a vzory rozhodnutí a jiných správních aktů: podle právního stavu k 1.7.2017*. Praha: Leges, 2017. s. 95

okruhem osob, případně povinnost podrobit se vhodnému programu pro zvládání agrese nebo násilného chování.

Správní orgán může uložit omezující opatření i mimo jeho správní obvod, přičemž je povinen o této skutečnosti uvědomit správní orgán, v jehož správním obvodu je omezující opatření účinné. Tento správní orgán má také povinnost kontrolovat dodržování těchto omezujících opatření.⁶²

3.5.2 Zabrání věci nebo náhradní hodnoty

Zabrání věci se zakládá na obdobném principu jako správní trest propadnutí věci. Zabrání věci správní orgán uloží tehdy, pokud z nějakého důvodu není možné uložit propadnutí věci a zároveň vyžaduje-li to veřejný zájem, např. ochrana osob, majetku.⁶³ Konkrétně lze toto ochranné opatření použít například v případech, kdy správní orgán do 60 dnů nezjistí konkrétní osobu pachatele, pokud věc náleží pachateli, kterého nelze stíhat za přestupek nebo kterému nelze uložit správní trest, případně pokud odpovědnost za přestupek pachateli vůbec nevznikla nebo zanikla, nebo pokud věc náleží pachateli, u kterého bylo od uložení správního trestu za přestupek upuštěno nebo podmíněně upuštěno, věc nenáleží pachateli nebo mu nenáleží zcela nebo vlastník věci není znám.⁶⁴ Obecně lze institut zabrání věci použít tehdy, byla-li zajištěna věc, která svou povahou není pro společnost bezpečná, obecně lze za takovou věc pokládat zbraně, střelivo, drogy, jedy, omamné látky apod. V praxi se může jednat o věci zajištěné orgánem Policie ČR a následně uschované ve skladu Policie ČR do doby rozhodnutí o zabrání věci správním orgánem. Následně dochází k likvidaci takové věci. Stejně jako u propadnutí věci se vlastníkem věci stává stát. Pro uskutečnění zabrání věci je zákonem stanovena lhůta pěti let, do této lhůty lze o zabrání věci rozhodnout.

Zabrání náhradní hodnoty je stejně jako zabrání věci založeno na obdobném principu jako propadnutí (věci či náhradní hodnoty). Jedná se o náhradní hodnotu ve výši odpovídající hodnotě věci, která by za standardní situace byla zabráná. Zabrání náhradní hodnoty se aplikuje tehdy, je-li věc pachatelem zničena, poškozena,

---

⁶² STRAKOŠ, J., KROUPOVÁ, P. *Základy správního trestání*. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2019. s. 78

⁶³ Tamtéž, s. 79

⁶⁴ PRÁŠKOVÁ, H. *Nové přestupkové právo*. Praha: Leges, 2017. s. 235

zcižena, zatajena, tedy bylo-li zabrání věci pachatelem zmařeno. Vlastníkem zabrané náhradní hodnoty je stát.⁶⁵

3.6 Řízení o přestupku

Řízení o přestupku patří mezi zvláštní druhy správního řízení a je obecně upraveno správním řádem, není-li v zákoně o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich stanoveno jinak. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich je zákonem speciálním ke správnímu řádu a má tak přednost před obecnou právní úpravou. Řízení o přestupku je zakončeno vydáním správního rozhodnutí, které může být vydáno ve dvojí formě, a buď ve formě rozhodnutí o vině obviněného a správním trestu nebo ve formě usnesení o zastavení řízení.⁶⁶

3.6.1 Zásady řízení o přestupku

Zásady neboli principy přestupkového řízení je možné rozdělit z mnoha hledisek do několika skupin. Leckdy tyto zásady nejsou vymezeny v zákoně o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, avšak jedná se o významné interpretační pokyny při výkladu zákona, přičemž slouží k pochopení podstaty, obsahu a cílů správního práva trestního.

Obecné zásady

Obecné zásady jsou použitelné pro jakékoliv správní řízení, jsou univerzální a v praxi se jedná o veškeré zásady formulované zejména v § 2 a následující správního řádu. Tyto zásady jsou aplikovatelné i v případě správního řízení vedeného dle zvláštních zákonů, ve kterých však tyto zásady výslovně uvedeny nejsou.

Zásada zákonnosti je nejvýznamnější zásadou správního řízení, která vyjadřuje požadavek postupu státních orgánů na základě zákonů a dalších právních předpisů.

Zásada ofiiality vyjadřuje povinnost správních orgánů jednat z moci úřední, resp. povinnost provádět takové úlohy, pro které jsou dány zákonné důvody.

---

⁶⁵ STRAKOŠ, J., KROUPOVÁ, P. *Základy správního trestání*. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2019. s. 70

⁶⁶ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 168

Zásada zákazu zneužití správního uvážení neboli zákaz zneužití pravomocí správních orgánů. Správní orgány by měly uplatňovat pravomoci jen k těm účelům, které jim byly zákonem svěřeny.

Zásada ochrany práv nabytých v dobré víře, dle které by správní orgán měl šetřit práva nabytá v dobré víře stejně jako zájmy osob, jichž se činnost správních orgánů týká.

Zásada legitimního očekávání, kterou je vyjádřen princip právní jistoty, že při řešení obdobných případů budou správní orgány postupovat obdobně. Jedná se především o princip ochrany proti zneužití správního uvážení.

Zásada materiální pravdy, podle které správní orgán musí řádně zjistit prostřednictvím dokazování skutkový stav projednávané věci, aby ve správním řízení a jednání správního orgánu nedocházelo k důvodným pochybnostem o stavu věci.

Zásada vyšetřovací promítá povinnost správního orgánu obstarávat důkazy a podklady pro správní řízení.

Zásada volného hodnocení důkazů, dle které správní orgán hodnotí předložené důkazy a podklady dle svého uvážení.

Zásada dobré správy zakotvuje princip vstřícnosti veřejné správy a jejího vystupování vůči veřejnosti. Tato zásada v sobě obsahuje i *zásadu poučovací*, dle které je správní orgán povinen poskytnout účastníkům řízení a dotčeným osobám dostatečné poučení o právech a povinnostech.

Zásada rovnosti účastníků řízení, dle které platí, že v případě vystupuje-li více účastníků, mají všichni v řízení stejná práva.

Zásada preference smírného řešení obsahuje upřednostnění odstranění rozporů a překážek bránících projednání věci a rozhodnutí věci. Dle zákona o některých přestupcích se jedná o např. o případ, kdy se správní orgán v případě skutkové podstaty ublížení na cti dle § 7 odst. 1 písm. a) zák. č. 251/2016 Sb., musí dle zákona nejprve pokusit osobu přímo postiženou spácháním přestupku a obviněného usmířit.

Zásada rychlosti a hospodárnosti obsahuje povinnost správního orgánu jednat bez zbytečných průtahů, ve stanovených lhůtách a bez zbytečných nákladů.

Zásada rozhodování příslušným správním orgánem, která zahrnuje zákonnou povinnost, že o věci bude rozhodovat věcně, místně a funkčně příslušný správní orgán.

Zásada ústnosti a neveřejnosti správního řízení, přičemž zásada ústnosti zakotvuje povinnost správního orgánu nařídít ústní jednání v přestupkové věci. S touto zásadou souvisí i zásada neveřejnosti správního řízení, jelikož řízení o přestupku je zásadně neveřejné.

Zásada ne bis in idem, resp. ne dvakrát o tomtéž. Tato zásada vyjadřuje pravidlo, dle kterého nikdo nesmí být obviněn dvakrát za totožný přestupek, o němž již bylo zahájeno přestupkové či trestní řízení.

Zásada dvouinstančnosti řízení zakotvuje právo každého, aby o věci rozhodoval nejprve orgán první instance a zároveň byla tato věc následně přezkoumatelná orgánem vyšší instance (např. o podaném odvolání rozhoduje odvolací orgán vyšší instance).

Zásady speciální

Zásady speciální jsou typické pro přestupkové právo a řízení o přestupku. Svou úlohou odpovídají specifickým rysům trestního práva a správního práva trestního.

Zásada retroaktivity neboli zásada zákazu zpětné účinnosti zákona, která je v některých případech porušena zásadou *použití mírnějšího zákona*.

Zásada teritoriality, dle které je podle právního řádu České republiky posuzována odpovědnost za přestupek spáchaný na území České republiky.

Zásada personality vyjadřuje a popisuje odpovědnost za přestupek spáchaný v cizině občanem České republiky a přestupek spáchaný občanem cizího státu na území České republiky.

Zásada presumce nevinny a s ní související *zásada v případě pochybnosti ve prospěch obviněného*.

Zásada obhajoby, dle které má obviněný právo na obhajobu. Jedná se o záruku práva obviněného na spravedlivý proces.

Zásada odpovědnosti za zavinění, která platí pouze u přestupků fyzických osob, kdy je vyžadována subjektivní odpovědnost.

Zásada nullum crimen sine lege – není zločinu bez zákona a *nulla poena sine lege* – není trestu bez zákona, přičemž obsahem první zásady je to, že za přestupek nelze prohlásit něco, co zákon výslovně za přestupek neoznačuje. Druhá zásada obsahuje povinnost za přestupek uložit jen takový správní trest, který je v zákoně uveden.

Zásada zákazu reformace in peius neboli zásada zákazu změny k horšímu vyjadřuje zákaz zhoršení postavení toho, kdo podal opravný prostředek vůči původnímu rozhodnutí vydanému prvostupňovým správním orgánem.⁶⁷

3.6.2 Účastníci řízení a další osoby vystupující v řízení o přestupku

Účastníkem řízení je zpravidla osoba o jejíž právech a povinnostech je rozhodováno v rámci vedeného řízení o přestupku. Účastníci řízení jsou dále vymezeni v § 68 ZOP, dle kterého jsou těmito obviněný, poškozený a vlastník věci, která může být zabrána, přičemž poškozený a vlastník věci jsou omezeni jen na část řízení, která se týká uplatnění nároku na náhradu škody, případně zabránění věci či náhradní hodnoty.⁶⁸

Procesní způsobilost účastníka řízení není upravena zákonem o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ale řídí se správním řádem, ve kterém je stanoveno, že procesní způsobilost je vázána svéprávností osoby, tzn. že je každý způsobilý v rozsahu, v jakém mu zákon přiznává svéprávnost. Osoba se stává svéprávnou dosažením 18. roku svého věku. Před touto věkovou hranicí může svéprávnost přiznat soud nebo jí lze dosáhnout uzavřením manželství. Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich sice nestanovuje procesní způsobilost, avšak obsahuje ustanovení o věkové hranici pro nabytí způsobilosti k protiprávnímu jednání. Tato hranice je stanovena na věkovou hranici 15 let věku. Mezi 15. a 18. rokem věku má tzv. mladistvý obviněný plnou procesní způsobilost.

Obviněný

Obviněný je nejdůležitějším účastníkem řízení o přestupku, bez kterého není možné řízení o přestupku vést, jelikož smyslem a podstatou řízení je rozhodování o vině a trestu za protiprávní jednání obviněného. Řízení o přestupku se zahajuje dnem oznámení o zahájení řízení o přestupku podezřelému, který se stane obviněným prvním procesním úkonem správního orgánu vůči němu. Obviněný má v řízení řadu procesních práv, přičemž obecná práva vyplývají z ustanovení správního řádu a jsou doplněna právy speciálními, která jsou stanovena v zákoně o odpovědnosti za přestupek a řízení o nich. Správní orgán musí obviněného dostatečně poučit o jeho právech a povinnostech tak, jak je to stanoveno

---

⁶⁷ STRAKOŠ, J., KROUPOVÁ, P. *Základy správního trestání*. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2019. s. 81

⁶⁸ Tamtéž, s. 117

v základních zásadách. Poučení je zpravidla obsaženo v oznámení o zahájení řízení, případně je o nich obviněný informován v průběhu vedeného řízení. Obviněnému musí být v průběhu řízení zaručeno mimo jiné i právo na spravedlivý proces, které je souhrnně zahrnuto pod právem na obhajobu. Pod pojmem práva na obhajobu je obsaženo několik práv, která jsou obviněnému zaručena. Jedná se převážně o právo být neprodleně poučen o svých právech v jazyce, kterému obviněný rozumí. Toto právo je v praxi provedeno v oznámení o zahájení řízení, které obsahuje popis skutku včetně předběžné kvalifikace skutkové podstaty přestupku. Obviněný má dále právo být přítomen projednání věci, je oprávněn zúčastnit se ústního jednání, provedení dokazování. Obviněný má také právo na obhajobu, ať už vlastní nebo prostřednictvím právního zástupce. Obviněný má dále právo na vyjádření se ke skutečnostem, ze kterých je obviňován, má právo navrhnout důkazy a vyslýchat svědky. V případě neschopnosti rozumět jazyku, ve kterém má být řízení vedeno, má obviněný právo na tlumočnicka. Dále v řízení platí presumpce nevinny, tzn. právo obviněného být považován za nevinného až do zákonného prokázání viny obviněného. Vina obviněného je definitivně prokázána po nabytí právní moci rozhodnutí o vině.⁶⁹

Poškozený

Poškozeným je dle § 70 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., právnická nebo fyzická osoba, které protiprávním jednáním obviněného vznikla škoda a stává se tak účastníkem řízení tehdy, je-li v řízení uplatňován nárok na náhradu škody či bezdůvodného obohacení. Poškozený nemá v řízení plná procesní práva tak jako obviněný, nemůže se například odvolávat do výroku o vině a trestu, ale může uplatňovat svá práva jen v části řízení týkající se jím uplatněným nároku na náhradu škody. Poškozený se stává účastníkem řízení v okamžiku uplatnění nároku na náhradu škody nebo bezdůvodného obohacení, přičemž toto podání musí učinit řádně a včas. Poškozený v řízení může žádat nařízení ústního jednání, případně je o konání tohoto jednání vyrozuměn. Uplatnění nároku je podmíněno podmínkou, že o nároku na náhradu škody či vydání bezdůvodného obohacení nebylo rozhodnuto v občanskoprávním či jiném řízení.

---

⁶⁹ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 176

Vlastník věci, která má být zabráná

Stejně jako poškozený nemá ani tento účastník v řízení kompletní postavení. Vlastníku věci je přiznáno právo podat odvolání do výroku rozhodnutí týkajícího se zabrání věci či náhradní hodnoty. Zabrání věci či náhradní hodnoty nemusí být vždy uloženo jen v případě přestupkového řízení, ale lze jej uložit i mimo něj. Institut zabrání věci lze uložit tehdy, je-li třeba odejmout věc osobě, vůči které nelze přestupkové řízení vést a jejíž jednání by mělo znaky přestupku.⁷⁰

Další osoby vystupující v řízení o přestupku

Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich dále rozeznává zvláštní skupinu osob, tzv. osoby zúčastněné na řízení, které nejsou účastníky řízení, ale zároveň mají v řízení o přestupku určitá práva. Mezi tyto osoby zákon zařazuje: osobu přímo postiženou spácháním přestupku, zákonného zástupce mladistvého obviněného, opatrovníka mladistvého obviněného, a orgán sociálněprávní ochrany dětí (OSPOD).

Osoba přímo postižená spácháním přestupku je osoba přímo dotčená spácháním přestupku, resp. protiprávním jednáním pachatele přestupku, není však účastníkem řízení. Tato osoba uděluje souhlas k zahájení nebo pokračování řízení vůči pachateli. Osoba přímo postižená spácháním přestupku má v řízení určitá práva, mezi která patří právo na vyrozumění o zahájení řízení, právo navrhnout důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu přestupkového řízení, právo nahlížet do spisu, právo účastnit se ústního jednání a vyjádřit se k věci před vydáním rozhodnutí. Mezi práva osoby přímo postižené spácháním přestupku ale nepatří právo podat odvolání. Institut osoby přímo postižené spácháním přestupku se vyskytuje jen v těch řízeních o přestupku, kde jsou projednávány přestupky, kterými může být tato osoba dotčena.⁷¹ Ve zvláštních zákonech je výslovně uvedeno, u kterých přestupků je zahájení řízení podmíněno souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku. Příkladem takového přestupku je přestupek ublížení na cti podle § 7 odst. 1 písm. a) zákona

---

⁷⁰ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 179

⁷¹ STRAKOŠ, J., KROUPOVÁ, P. *Základy správního trestání*. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2019. s. 119

č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, kterého se „fyzická osoba dopustí tím, že jinému ublíží na cti tím, že ho zesměšní nebo ho jiným způsobem hrubě urazí“.⁷²

Zákonný zástupce, opatrovník, OSPOD jsou osoby zúčastněné na řízení o přestupku, pokud je obviněným z přestupku mladistvým. Výše uvedené osoby mají určitá procesní práva, která mohou vykonávat jen ve prospěch mladistvého obviněného, včetně práva podat odvolání proti rozhodnutí o přestupku.⁷³

3.6.3 Postup před zahájením řízení o přestupku

Prvním úkonem, kterým je zahájena veškerá činnost správního orgánu, je oznámení o podezření ze spáchání přestupku či vlastní zjištění správního orgánu. Správnímu orgánu může být podezření z přestupku oznámeno Policií ČR, občanem, případně může vzejít z vlastní činnosti správního orgánu. Správní orgán má dle § 42 zákona č. 500/2004 Sb., povinnost přijímat podněty k zahájení řízení z moci úřední.⁷⁴ Samotné oznámení přestupku musí obsahovat popis či identitu osoby podezřelé z přestupku, právní kvalifikaci spáchaného skutku a dostupné důkazní prostředky. V případě, že je přestupek oznamován orgánem Policie ČR, je věc tzv. předšetřena, tzn. že Policie ČR provede nezbytná šetření a zajištění důkazních prostředků ve věci spáchaného přestupku a správnímu orgánu tyto přiloží k oznámení ve formě úředních záznamů.⁷⁵

Správní orgán na počátku zkoumá, zda nejsou dány důvody pro odložení věci dle § 76 zákona č. 250/2016 Sb. Důvodem pro odložení věci může být zjištění správního orgánu, že došlé oznámení neodůvodňuje zahájení řízení. Věc je následně odložena

---

⁷² § 7 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-2-22]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86861/1/2

⁷³ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 183

⁷⁴ § 42 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 174, [online]. [cit. 2022-2-28]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/58370/1/2

⁷⁵ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 185

dle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb.⁷⁶ Tento postup přichází v úvahu tehdy, není-li spáchaný skutek přestupkem. Dalšími důvody pro odložení věci může být případ, kdy správní orgán do 60 dní od oznámení přestupku nezjistí totožnost pachatele, zemřel-li pachatel přestupku nebo kdy odpovědnost za přestupek zanikla. Důvodem pro odložení je i nedostatečný věk pachatele nebo překážka věci rozhodnuté, v případě, byla-li věc rozhodnuta ve správním nebo trestním řízení. Odložení věci je správním orgánem vydáno ve formě usnesení poznamenaným do spisu. O odložení věci je vyrozuměna osoba dotčená přestupkem. Dalším důvodem pro odložení je případ, kdy osoba přímo postižená spácháním přestupku nedá souhlas se zahájením řízení nebo tento souhlas vezme zpět. V tomto případě je věc odložena podle § 76 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb., přičemž usnesení o odložení je v tomto případě oznamováno osobě přímo postižené spácháním přestupku a po nabytí právní moci tohoto usnesení je podezřelá osoba vyrozuměna o odložení věci. Za situace, kdy správní orgán zváží, že věc bude odložena z důvodu, že by uložený správní trest byl bezvýznamný vedle trestu, který již byl podezřelému uložen za jiný skutek v trestním řízení, bude usnesení oznamováno jak podezřelému, tak osobě přímo postižené spácháním přestupku.

Odložení věci nezakládá překážku věci rozhodnuté, jedná se pouze o opatření, které nerozhoduje o přestupku. Usnesení o odložení není přezkoumatelné, ale lze proti němu použít institut ochrany proti nečinnosti.⁷⁷

---

⁷⁶ § 76 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. *In Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-2-28]. Dostupné také z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/1/86860/1/2>.

⁷⁷ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 186

3.6.4 Řízení o přestupku

Přestupky jsou projednávány správním orgánem z moci úřední. Správní orgán je povinen projednat veškeré přestupky, o kterých je srozuměn.⁷⁸ Přestupek je možné projednat ve zkráceném či nezkráceném řízení, přičemž zkráceným řízením se rozumí projednání věci příkazem na místě nebo příkazem vydaným jako první úkon v řízení o přestupku. V nezkráceném řízení je věc zahájena oznámením o zahájení řízení, kterým je zahájení přestupku oznamováno osobě podezřelé z přestupku.⁷⁹

Zahájení řízení o přestupku

Řízení o přestupku je zahájeno oznámením o zahájení řízení o přestupku, které musí obsahovat předepsané náležitosti, tj. identifikaci obviněného, popis skutku a předběžnou právní kvalifikaci, místo, čas a způsob spáchání. Součástí oznámení je také poučení obviněného o jeho procesních právech. Součástí oznámení může být i jiný úkon v řízení, nejčastěji předvolání k ústnímu jednání.⁸⁰

Za předpokladu, že lze oznámený přestupek projednat jen se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku, je vyžadován souhlas se zahájením řízení od této osoby. Konkrétním příkladem může být přestupek proti občanskému ublížení na cti nebo přestupky spáchané mezi osobami blízkými. K podání souhlasu správní orgán musí osobě přímo postižené spácháním přestupku určit minimálně 30denní lhůtu. Pokud není souhlas se zahájením řízení udělen, správní orgán věc bez dalšího odloží. I v případě že osoba přímo postižená spácháním přestupku souhlas ve stanovené lhůtě podá, může jej kdykoli až do vydání rozhodnutí vzít zpět. Souhlas se zahájením řízení není

---

⁷⁸ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 189

⁷⁹ BOHADLO, D., BROŽ, J., KADEČKA, S., PRŮCHA, P., RIGEL, F., ŠTASTNÝ, V. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-2-28]. Dostupné z: www.aspi.cz/products/lawText/13/139/1/2#pa_29

⁸⁰ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 189

vyžadován tehdy, byl-li přešupek důvodem pro vykázání nebo byl spáchan vŭči osobě mladší 18 let.⁸¹

Pokud se osoba podezřelá z přešupku dopustí více přešupků, které spolu souvisejí, nebo se přešupků dopustí více podezřelých, je ve věci vedeno společné řízení o přešupku. Při společném řízení je kladen důraz na hospodárnost a ekonomické důvody a dále také na tzv. absorpční zásadu, dle které je obviněnému z přešupku ukládán úhrnný trest. Společné řízení je vedeno tehdy, jsou-li přešupky spáchany před zahájením řízení o přešupku, týkají-li se shodného zájmu chráněného zákonem a je-li k projednání věci příslušný tentýž správní orgán.⁸²

Průběh řízení o přešupku

Řízení o přešupku je možné rozlišit na zkrácené a nezkrácené. Ve zkráceném řízení o přešupku je rozhodováno příkazem na místě nebo příkazem. Pokud je v řízení rozhodováno příkazem na místě je okamžik zahájení řízení a rozhodnutí totožný, spadá v jeden úkon správního orgánu. Je-li o přešupku rozhodnuto příkazem, je zahájeno a v případě, že obviněný nepodá odpor, zároveň i ukončeno řízení o přešupku. Podá-li obviněný odpor, řízení o přešupku pokračuje jako v nezkráceném řízení. Nezkrácené řízení je standardně zahájeno doručením oznámení o zahájení řízení o přešupku obviněnému, nařízením ústního jednání, při kterém je prováděno dokazování, následně se obviněný může vyjádřit k podkladům pro vydání rozhodnutí a v závěru je vydáno rozhodnutí o přešupku.⁸³

Ústní jednání je v případě řízení o přešupku fakultativní, pokud to není povahou spáchaného skutku vyžadováno nebo pokud obviněný výslovně nařízením jednání nepožaduje. Pokud je ústní jednání nařízeno, správní orgán předvolá všechny účastníky řízení, svědky, znalce a další. O ústním jednání je správním orgánem sepisován protokol, který obsahuje

---

⁸¹ BOHADLO, D., BROŽ, J., KADEČKA, S., PRŮCHA, P., RIGEL, F., ŠŤASTNÝ, V. *Zákon o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich: Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-2-28]. Dostupné z: www.aspi.cz/products/lawText/13/139/1/2#pa_29

⁸² STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přešupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přešupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 191

⁸³ Tamtéž, s. 193

všechny předepsané náležitosti, a který je následně podepsán všemi osobami, které se předmětného jednání zúčastnily.

Dokazováním správní orgán za pomoci důkazních prostředků zjišťuje stav věci, přičemž dokazování může být prováděno v rámci ústního jednání, ale i mimo něj.⁸⁴ Mezi důkazní prostředky patří zejména svědecké výpovědi, listiny, ohledání, fotografie, nahrávky či záznamy z elektronické komunikace, znalecké posudky a případně výslech obviněného. Obviněný nesmí být vyslýchán za stejných podmínek jako svědek a na rozdíl od svědka může poskytnutí svojí výpovědi odepřít. Při rozhodování může správní orgán posuzovat i další důkazy a podklady, zejména takové, které jsou správnímu orgánu známé z úřední činnosti nebo poskytnuté jinými správními orgány. Po ukončení dokazování má obviněný právo seznámit se s veškerými podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim.⁸⁵

Zastavení řízení

Řízení o přestupku je zpravidla ukončeno dvěma způsoby, a to buď zastavením řízení nebo rozhodnutím o vině obviněného. Důvody pro zastavení řízení jsou taxativně stanovené v § 86 zákona č. 250/2016 Sb., jedná se o důvody věcné nebo procesní. Věcným důvodem pro zastavení řízení může být situace, za které se přestupek, o němž se vede řízení, nestal nebo není přestupkem, pokud přestupek nespáchal obviněný nebo tehdy nebylo-li spáchání skutku obviněnému prokázáno. V takovém případě správní orgán vydá usnesení, které je oznamováno účastníkům řízení. Ostatní důvody stanovené v § 86 zákona č. 250/2016 Sb., jsou procesního charakteru a jedná se o případy, kdy obviněný požívá výsad a imunit, nedostatek věku nebo přičetnosti obviněného, zanikla-li odpovědnost za přestupek, existuje-li překážka litispendence nebo překážka věci rozhodnuté, kdy obviněný zanikl nebo zemřel nebo chybí-li souhlas osoby přímo postižené spácháním přestupku nebo byl-li vzat zpět. Ve většině případů je usnesení pouze poznamenáno do spisu. V případě nedostatku věku

---

⁸⁴ BOHADLO, D., BROŽ, J., KADEČKA, S., PRŮCHA, P., RIGEL, F., ŠŤASTNÝ, V. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-2-28]. Dostupné z: www.aspi.cz/products/lawText/13/139/1/2#pa_29

⁸⁵ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemekum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 194

obviněného se usnesení o zastavení oznamuje zákonnému zástupci a orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Unesení o zastavení může být přezkoumáno v přezkumném řízení.⁸⁶

Rozhodnutí o vině

Rozhodnutí o vině obviněného je meritorním rozhodnutím, kterým může být ukončeno řízení o přestupku. Rozhodnutí musí obsahovat zákonem stanovené náležitosti dle § 68 zákona č. 500/2004 Sb., kterými je výroková část, odůvodnění a poučení.

Výroková část se může sestávat z jednoho, ale i více výroků a obsahuje řešení otázky viny a trestu za přestupek – konkrétně obsahuje místo, čas, popis skutku a způsob jeho spáchání, právní kvalifikaci spáchaného skutku, formu zavinění obviněného, označení účastníků a ustanovení, dle kterého bylo rozhodováno. Dále je ve výrokové části uveden druh a výměra správního trestu – případně uložení ochranného opatření nebo podmíněné upuštění od uložení správního trestu, lhůty ke splnění ukládané povinnosti a část týkající se náhrady nákladů řízení.

Odůvodnění obsahuje důvody výroku rozhodnutí, podklady pro vydání, úvahy správního orgánu, kterými se řídil při hodnocení podkladů, vypořádání správního orgánu s návrhy účastníků a s jejich vyjádřeními.

V poučení jsou obsaženy podmínky a možnosti podání odvolání obviněného a případných dalších účastníků řízení, v jaké lhůtě je možné se proti rozhodnutí odvolat, u kterého správního orgánu se odvolání podává a který správní orgán o odvolání rozhoduje.⁸⁷

Příkaz na místě

Příkaz na místě nahradil po novele přestupkového zákona blokové řízení. Výhodou uložení příkazu na místě je především rychlost a hospodárnost vyřízení věci a také výchovný účinek, jelikož trest – pokuta přichází bezprostředně po spáchání protiprávního jednání za přítomnosti obviněného, který souhlasí se zjištěným stavem věci, a tedy i s uloženou pokutou a její výší. Příkazem na místě lze uložit pouze pokutu, a to do výše 10.000 Kč, v případě

---

⁸⁶ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 196

⁸⁷ Tamtéž, s. 213

mladistvého obviněného je horní hranice pokuty při uložení příkazu na místě stanovena na 2.500 Kč.⁸⁸

Příkaz

Příkazem lze rozhodnout o vině obviněného bez nutnosti nařizování ústního jednání a provádění dokazování. Příkaz lze vydat jako první úkon v řízení tehdy, je-li z oznámení o přestupku zřejmé, že obviněný spáchal daný přestupek a považuje-li správní orgán skutkové zjištění za dostatečné. V § 90 zákona č. 250/2016 Sb., jsou stanoveny druhy správních trestů, které lze příkazem uložit a také případy, kdy o věci nelze rozhodnout příkazem. Příkazem správní orgán může obviněnému uložit napomenutí, pokutu, zákaz činnosti a propadnutí věci nebo náhradní hodnoty. Opravným prostředkem proti příkazu je tzv. odpor, který může obviněný podat ve lhůtě 8 dnů od doručení příkazu. Pokud je odpor proti příkazu podán včas, příkaz se ruší a správní orgán pokračuje ve vedeném řízení. V řízení je následně uplatňována zásada zákazu změny k horšímu, tedy zákaz uložit obviněnému jiný druh správního trestu s výjimkou napomenutí nebo vyšší výměry správního trestu, než mu byla uložena příkazem. V případě příkazu není obviněnému ukládána povinnost nahradit náklady řízení.⁸⁹

3.6.5 Evidence přestupků

Evidence přestupků je evidencí vedenou Rejstříkem trestů, která byla zavedena s účinností od 1.10.2016. Rejstřík trestů vede tuto evidenci jako samostatnou evidenci, jejímž hlavním smyslem je vedení přehledu o zákonem stanovených přestupcích a pachatelích. Účelem je především přísnější postih opakovaně spáchaných přestupků, především přestupků proti veřejnému pořádku, občanskému soužití a majetku. Předmětem evidence jsou pravomocná rozhodnutí o vyslovení viny obviněného především výše uvedených přestupků, ale i dalších. V evidenci přestupků jsou obsaženy také identifikační údaje pachatelů a další údaje týkající se vydaných pravomocných rozhodnutí, forma

---

⁸⁸ BOHADLO, D., BROŽ, J., KADEČKA, S., PRŮCHA, P., RIGEL, F., ŠŤASTNÝ, V. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-2-28]. Dostupné z: www.aspi.cz/products/lawText/13/139/1/2#pa_29

⁸⁹ STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemekum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. s. 217

zavinění, druh a výměra správního trestu, údaje o správním orgánu, který dané rozhodnutí vydal atd. Po uplynutí 5 let od nabytí právní moci jsou údaje z evidence vyřazeny, přičemž může dojít taktéž k vyřazení záznamu rozhodnutím správního orgánu nebo soudu. Osoba, které se zápis v evidenci přestupků týká, má právo v podat námitku v rámci námitkového řízení. K zápisu do evidence přestupků jsou příslušné správní orgány vydávající rozhodnutí o vině obviněného. Správní orgány jsou také povinny vyžádat si opis z evidence přestupků podezřelého pro účely projednání a pro zjištění, zda je osoba podezřelá z přestupku osobou bezúhonnou či nikoli. Žádost o vydání opisu z evidence přestupků je podávána prostřednictvím formuláře elektronické aplikace, která umožňuje správním orgánům dálkový přístup. Opis z evidence přestupků je veřejnou listinou a slouží jako podklad pro určení druhu a výměry správního trestu ukládanému obviněnému z přestupku.⁹⁰

---

⁹⁰ BOHADLO, D., BROŽ, J., KADEČKA, S., PRŮCHA, P., RIGEL, F., ŠŤASTNÝ, V. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-2-28]. Dostupné z: www.aspi.cz/products/lawText/13/139/1/2#pa_29

3.7 Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích

Zákon o některých přestupcích patří mezi hlavní právní předpisy, kterým se řídí české přestupkové právo, i přesto že je tvořen pouze 14 ustanoveními. Zákon o některých přestupcích obsahuje řadu neurčitých pojmů a také upravuje obsahy jedny z nejčastěji vyskytujících se skutkových podstat. Hlavními zájmy chráněnými tímto zákonem je veřejný pořádek, občanské soužití, resp. zdraví, a majetek. Dále tento zákon obsahuje ustanovení upravující tzv. recidivu neboli opakované spáchání přestupku.

3.7.1 Systematika zákona

Zákon o některých přestupcích lze rozdělit do dvou částí, přičemž první část obsahuje jednotlivé skutkové podstaty, včetně určení druhu a výše správních trestů, které může správní orgán za tyto přestupky uložit. Druhá část obsahuje výčet několika pojmů, včetně informace, které přestupky se zapisují do centrální evidence přestupků zřizované Rejstříkem trestů, ustanovení pojednávající o recidivě a ustanovení o účinnosti zákona. Samotné skutkové podstaty lze rozdělit do čtyř skupin.

První skupina obsahuje přestupky prolínající se více úseky státní správy. Do této skupiny patří přestupky proti pořádku ve státní správě vyskytující se na více úsecích státní správy podle § 2, dále přestupek porušení povinnosti mlčenlivosti dle § 5a a nakonec přestupek křivého vysvětlení dle § 6.

Druhá skupina je tvořena skutkovými podstatami, které se vyskytují vždy na určitém konkrétním úseku státní správy. Jedná se o skutkové podstaty obsažené v § 3, § 9, § 10 a § 11.

Třetí skupina obsahuje skutkové podstaty týkající se porušení povinností stanovených v právních předpisech obcí nebo krajů. Konkrétně se jedná o dva přestupky v § 4 odst. 1 a v § 4 odst. 2.

Čtvrtou skupinu tvoří zbývající skutkové podstaty přestupků, které odpovídají hmotněprávním povinnostem, které jsou uloženy v zákonech, které neobsahují skutkové podstaty přestupků. Jedná se o přestupky proti veřejnému pořádku dle § 5, přestupky proti občanskému soužití dle § 7 a přestupky proti majetku dle § 8.⁹¹

---

⁹¹ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Praktický komentář. s. 12

3.7.2 Přestupky proti veřejnému pořádku

Přestupky proti veřejnému pořádku jsou velmi frekventovaným druhem přestupků. Druhovým objektem a chráněným zájmem těchto přestupků je „veřejný zájem“ jakožto poměrně rozsáhlá oblast. Individuální objekty jsou popsány v jednotlivých ustanoveních § 5 zákona o některých přestupcích. Veřejný zájem patří mezi neurčité právní pojmy, obecně lze ale vysvětlit jako soubor etických morálních a společenských zásad, jejichž plnění je podmínkou pro klidné a spořádané soužití osob na veřejnosti. V § 5 zákona o některých přestupcích jsou vyjmenovány možnosti protiprávního jednání pachatele, které vede k narušení veřejného pořádku. S výjimkou § 5 odst. 1 písm. h) zákona o některých přestupcích, není vyžadováno úmyslné zavinění, postačuje nedbalost. Za přestupek spáchaný fyzickou osobou může správní orgán uložit pachateli přestupku omezující opatření. Promlčecí doba je u těchto přestupků jednoletá a příslušné k projednání jsou obecní úřady. S výjimkou přestupku podle § 5 odst. 1 písm. h) zákona o některých přestupcích, jsou veškeré přestupky proti veřejnému pořádku zapisovány do evidence přestupků.⁹²

Neuposlechnutí výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci

Podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., se pachatel dopustí přestupku tím, že neuposlechne výzvy úřední osoby při výkonu její pravomoci.⁹³ Objektem přestupku je zájem na dodržování veřejného pořádku, resp. zájem společnosti na respektování autority úřední osoby při vykonávání její úřední činnosti. Úřední osobou může být prezident ČR, soudce, státní zástupce, poslanec, senátor, člen vlády nebo jiná osoba vykonávající veřejnou moc, např. člen zastupitelstva, úřední územní samosprávy, příslušník bezpečnostního sboru nebo ozbrojených sil, a mnoho dalších. Výkonem veřejné moci je chápáno rozhodování o právech a povinnostech subjektu včetně použití výzvy úřední osobou vůči pachateli přestupku. Výzvou je rozuměn pokyn úřední osoby, kterou je vysloven zákaz nebo příkaz. Podstatou přestupku je, že pachatel přestupku neuposlechne výzvu úřední osoby, tedy nesplní povinnost uloženou výzvou úřední osoby. Jednání pachatele může spočívat buď v aktivním jednání nebo zdržení se určitého jednání. Pachatelem přestupku může být fyzická

⁹² STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Praktický komentář. s. 130

⁹³ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-2-20]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86861/1/2

osoba způsobilá k protiprávnímu jednání, přičemž ke spáchání přestupku postačuje zavinění z nedbalosti.

Správním trestem, který lze za tento přestupek uložit je dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., pokuta do výše 10.000 Kč. V § 5 odst. 4 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., je stanoven správní trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta do výše 15.000 Kč.⁹⁴

Znevážení postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci

Pachatel se dopustí přestupku podle § 5 odst. 1 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., tím že zneváží postavení úřední osoby při výkonu její pravomoci.⁹⁵ Stejně jako u přestupku neuposlechnutí výzvy úřední osoby je objektem přestupku ochrana autority úřední osoby při výkonu pravomoci. Znevážením se rozumí urážka nebo zneuctění postavení úřední osoby. Pachatelem přestupku může být fyzická osoba způsobilá k protiprávnímu jednání, přičemž ke spáchání přestupku postačuje zavinění z nedbalosti.

Správním trestem, který lze za tento přestupek uložit je dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., pokuta do výše 10.000 Kč. V § 5 odst. 4 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., je stanoven správní trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta do výše 15.000 Kč.⁹⁶

Maření vykázaní ze společného obydlí

Podle § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 251/2016 Sb., se přestupku dopustí pachatel tím, že maří vykázaní ze společného obydlí provedeného podle zákona o Policii ČR nebo rozhodnutí soudu o předběžném opatření ve věci ochrany proti domácímu násilí podle zákona o zvláštních řízeních soudních.⁹⁷ Objektem přestupku je především ochrana obětí domácího násilí a také zájem na řádném výkonu Policie ČR a rozhodnutí soudů.

---

⁹⁴ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Praktický komentář. s. 135

⁹⁵ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-2-20]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86861/1/2

⁹⁶ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Praktický komentář. s. 141

⁹⁷ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-2-20]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86861/1/2

Pojem domácí násilí není v zákoně zvlášť specifikován, ale může spočívat ve fyzickém násilí vůči partnerovi, psychickém týrání apod. Vykázáním se rozumí úkon příslušníka Policie ČR, který přinutí vykázanou osobu opustit vymezený prostor a zdržet se vstupu do tohoto prostoru nebo navazování kontaktu s ohroženou osobou. Dále je možné, aby soud vydal předběžné opatření vykázaní povinného ze společného obydlí a bezprostředního okolí, a aby se zdržel styku s navrhovatelem. Mařením se rozumí jednání pachatele, který poruší povinnost vykázaní z obydlí či kontaktu s obětí. Pachatelem přestupku může být pouze fyzická osoba, které se bezprostředně týká vykázaní ze společného obydlí a zároveň je možné, aby se pachatel přestupku dopustil z pouhé nedbalosti.

Správním trestem, který lze za tento přestupek uložit je dle § 5 odst. 3 písm. c) zákona č. 251/2016 Sb., pokuta do výše 20.000 Kč. V § 5 odst. 4 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., je stanoven správní trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta do výše 30.000 Kč.⁹⁸

Porušení nočního klidu

Pachatel se dopustí přestupku podle § 5 odst. 1 písm. d), § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., tím že poruší noční klid.⁹⁹ Objektem přestupku je zájem na respektování doby nočního klidu, která je charakterizována v § 5 odst. 7 zákona č. 251/2016 Sb., jako doba od 22:00 hod. do 06:00 hod., přičemž obec může obecně závaznou vyhláškou určit výjimky, zejména slavnosti nebo společenské akce, při nichž je doba nočního klidu kratší nebo při nichž nemusí být dodržována. Pachatelem přestupku může být fyzická, fyzická podnikající i právnická osoba. U přestupku fyzické osoby stačí nedbalostní zavinění, u přestupku podnikající fyzické nebo právnické osoby není zavinění vyžadováno.

Podle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., lze za tento přestupek uložit jako správní trest pokutu do výše 10.000 Kč. V § 5 odst. 4 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., je stanoven správní trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta do výše 15.000 Kč.¹⁰⁰

---

⁹⁸ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Praktický komentář. s. 148

⁹⁹ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-2-20]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86861/1/2

¹⁰⁰ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Praktický komentář. s. 154

Vzbuzení veřejného pohoršení

Podle § 5 odst. 1 písm. e) zákona č. 251/2016 Sb., se přestupku dopustí pachatel tím, že vzbudí veřejné pohoršení.¹⁰¹ Pojem veřejné pohoršení není v zákoně nijak definován, jedná se o tzv. neurčitý pojem. Judikaturou byly odůvodněny některé znaky, které je třeba splnit pro naplnění pojmu veřejného pohoršení. Jedná se o znaky, kdy jednání pachatele musí být spácháno veřejně, musí osobně pohoršovat zpravidla více jak dvě osoby a musí odporovat pravidlům mravnosti. Pohoršení může vzbudit jakákoli fyzická osoba, která je způsobilá k protiprávnímu jednání, přičemž ke spáchání přestupku stačí nedbalostní zavinění.

Podle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., lze za tento přestupek uložit jako správní trest pokutu do výše 10.000 Kč. V § 5 odst. 4 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., je stanoven správní trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta do výše 15.000 Kč.¹⁰²

Znečištění veřejného prostranství, veřejně přístupného objektu, veřejně prospěšného zařízení; zanedbání povinnosti úklidu veřejného prostranství

Pachatel se dopustí přestupku podle § 5 odst. 1 písm. f) a § 5 odst. 2 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., tím že znečistí veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení anebo zanedbá povinnost úklidu veřejného prostranství.¹⁰³ Veřejným zájmem chráněným zákonem je v případě tohoto přestupku zájem na dodržování čistoty veřejného prostranství, veřejně přístupných objektů a veřejně prospěšných zařízení. Veřejným prostranstvím se rozumí každý pozemek, který je využíván veřejností, veřejně přístupným objektem je objekt přístupný každému bez omezení nebo omezený provozní dobou. Veřejně prospěšným zařízením je veřejné zařízení, které slouží potřebám lidí. Zanedbáním povinnosti úklidu se rozumí opomenutí či vynechání péče o vzhled a čistotu veřejných prostranství. Pachatelem přestupku může být fyzická, fyzická podnikající

---

¹⁰¹ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-2-21]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86861/1/2

¹⁰² STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Praktický komentář. s. 163

¹⁰³ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-2-21]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86861/1/2

i právnická osoba. U přestupku fyzické osoby stačí nedbalostní zavinění, u přestupku podnikající fyzické nebo právnické osoby není zavinění vyžadováno.

Podle § 5 odst. 3 písm. c) zákona č. 251/2016 Sb., lze za tento přestupek uložit jako správní trest pokutu do výše 20.000 Kč. V § 5 odst. 4 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., je stanoven správní trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta do výše 30.000 Kč.¹⁰⁴

Poškození nebo neoprávněný zábor veřejného prostranství, veřejně přístupného objektu nebo veřejně prospěšného zařízení, jde-li o případy, které nelze postihnout podle jiných zákonů

Pachatel se dopustí přestupku podle § 5 odst. 1 písm. g) a § 5 odst. 2 písm. c) zákona č. 251/2016 Sb., tím že poškodí nebo neoprávněně zabere veřejné prostranství, veřejně přístupný objekt nebo veřejně prospěšné zařízení, jde-li o případy, které nelze postihnout podle jiných zákonů.¹⁰⁵ Objektem přestupku je zájem na ochraně a veřejných prostranství, veřejně přístupných objektů a veřejně prospěšných zařízení, a to převážně spočívající v ochraně před poškozením a zabráním. Zábořem je myšleno prozatímní užívání veřejného prostranství, přičemž k naplnění přestupku je vyžadován neoprávněný zábor. Pachatelem přestupku může být fyzická, fyzická podnikající i právnická osoba. U přestupku fyzické osoby stačí nedbalostní zavinění, u přestupku podnikající fyzické nebo právnické osoby se zavinění nezkoumá.

Podle § 5 odst. 3 písm. d) zákona č. 251/2016 Sb., lze za tento přestupek uložit jako správní trest pokutu do výše 50.000 Kč. V § 5 odst. 4 písm. c) zákona č. 251/2016 Sb., je stanoven správní trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta do výše 75.000 Kč.¹⁰⁶

---

¹⁰⁴ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Praktický komentář. s. 167

¹⁰⁵ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-2-20]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86861/1/2

¹⁰⁶ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Praktický komentář. s. 172

Úmyslné zničení, poškození, znečištění nebo neoprávněné odstranění, zaměnění, pozměnění, zakrytí nebo přemístění turistické značky nebo jiného orientačního označení

Podle § 5 odst. 1 písm. h) a podle § 5 odst. 2 písm. d) zákona č. 251/2016 Sb., se pachatel dopustí přestupku tím, že úmyslně zničí, poškodí, znečistí nebo neoprávněně odstraní, zamění, pozmění, zakryje nebo přemístí turistickou značku nebo jiné orientační označení.¹⁰⁷ Objektem přestupku je zájem společnosti na ochraně turistických značek a jiných orientačních značení před znehodnocením. Objektivní stránkou přestupku je takové jednání pachatele, kterým pachatel turistickou značku nebo jiné orientační značení zničí, poškodí, znečistí nebo neoprávněně odstraní, zamění zakryje nebo přemístí. Pachatelem přestupku může být každá osoba, a to jak fyzická, podnikající fyzická nebo právnická, přičemž u fyzické osoby je vyžadováno úmyslné zavinění. U podnikající fyzické a právnické osoby není zavinění zkoumáno.

Podle § 5 odst. 3 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., lze za tento přestupek uložit jako správní trest pokutu do výše 5.000 Kč.¹⁰⁸

Porušení podmínek uložených na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních, kulturních, pietních a jiných společenských akcí anebo v místech určených k rekreaci, turistice nebo pohřbívání

Podle § 5 odst. 1 písm. i) a podle § 5 odst. 2 písm. e) zákona č. 251/2016 Sb., se pachatel dopustí přestupku tím, že poruší podmínky uložené na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních, kulturních, pietních a jiných společenských akcí anebo v místech určených k rekreaci, turistice nebo pohřbívání.¹⁰⁹ Objektem přestupku je zájem na dodržování podmínek na ochranu veřejného pořádku při konání sportovních, kulturních, pietních a jiných společenských akcí anebo v místech určených k rekreaci, turistice nebo pohřbívání. Pachatelem přestupku může být každá osoba, a to jak fyzická, podnikající fyzická nebo právnická, přičemž u fyzické osoby může být zavinění z nedbalosti. U podnikající fyzické a právnické osoby není zavinění zkoumáno.

---

¹⁰⁷ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-2-20]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86861/1/2

¹⁰⁸ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Praktický komentář. s. 176

¹⁰⁹ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-2-20]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86861/1/2

Podle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., lze za tento přestupek uložit jako správní trest pokutu do výše 10.000 Kč. V § 5 odst. 4 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., je stanoven správní trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta do výše 15.000 Kč.¹¹⁰

Zakrytí obličeje způsobem ztěžujícím nebo znemožňujícím identifikaci cestou na organizované sportovní utkání, v místě takového utkání nebo cestou zpět z takového utkání

Pachatel se dopustí přestupku podle § 5 odst. 1 písm. j) zákona č. 251/2016 Sb., tím že cestou na organizované sportovní utkání, v místě takového utkání nebo cestou zpět z takového utkání má obličej zakrytý způsobem ztěžujícím nebo znemožňujícím její identifikaci.¹¹¹ Cílem tohoto ustanovení je vyloučení komplikací spojených s možnou identifikací osoby, která narušuje veřejný pořádek. Pachatelem přestupku může být pouze fyzická osoba, ovšem jen taková, která se zúčastní organizovaného sportovního utkání, přičemž k naplnění přestupku postačuje zavinění z nedbalosti.

Podle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., lze za tento přestupek uložit jako správní trest pokutu do výše 10.000 Kč. V § 5 odst. 4 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., je stanoven správní trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta do výše 15.000 Kč.¹¹²

Vnesení pyrotechnického výrobku na organizované sportovní utkání nebo použití pyrotechnického výrobku do místa takového utkání, cestou na takové utkání anebo cestou zpět z takového utkání

Pachatel se dopustí přestupku podle § 5 odst. 1 písm. k) zákona č. 251/2016 Sb., tím že vnese na organizované sportovní utkání pyrotechnický výrobek nebo v místě takového utkání, cestou na takové utkání anebo cestou zpět z takového utkání pyrotechnický výrobek použije.¹¹³ Cílem tohoto ustanovení je vyloučení vnesení pyrotechnického výrobku

---

¹¹⁰ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Praktický komentář. s. 178

¹¹¹ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-2-20]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86861/1/2

¹¹² STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích*. Praha: Wolters Kluwer, 2019. Praktický komentář. s. 180

¹¹³ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-2-20]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86861/1/2

na organizované sportovní utkání. Pachatelem přestupku může být pouze fyzická osoba, ovšem jen taková, která se zúčastní organizovaného sportovního utkání, přičemž k naplnění přestupku postačuje zavinění z nedbalosti. U této skutkové podstaty je trestný i pokus přestupku.¹¹⁴

Podle § 5 odst. 3 písm. e) zákona č. 251/2016 Sb., je za tento přestupek možné uložit pokutu ve výměře od 10.000 Kč s horní hranicí do 50.000 Kč. V § 5 odst. 4 písm. d) zákona č. 251/2016 Sb., je stanoven správní trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta ve výši od 10.000 Kč do 100.000 Kč.¹¹⁵

3.7.3 Přestupky proti občanskému soužití

Přestupky proti občanskému soužití jsou blíže definovány v § 7 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. Jedná se především o přestupky, které jsou způsobeny konfliktními situacemi v mezilidských vztazích. Občanské soužití patří mezi neurčité pojmy, přičemž obvykle je pod tímto pojmem zahrnut přehled pravidel chování, které jsou třeba pro pořádané a harmonické soužití. Jedná se o určitou úroveň zdvořilosti a slušného chování. Cílem je ochrana práv a zájmů dotčených osob. V případě projednání určitých přestupků uvedených v § 7 je třeba součinnosti tzv. osoby přímo postižené spácháním přestupku. Tato osoba musí udělit souhlas se zahájením řízení o takovém přestupku. Jedná o přestupky spáchané mezi osobami blízkými, a to konkrétně v případě přestupku ublížení na zdraví, vyhrožování újmou na zdraví, nepravdivé obvinění jiného z přestupku, schválnost a jiné hrubé jednání a dále o přestupek ublížení na cti, k jehož projednání je vyžadován souhlas vždy, i když není spáchán mezi osobami blízkými. Pod pojmem osoby blízké je ze zákona obsažen příbuzný v řadě přímé (rodič, prarodič, dítě, vnuk), sourozenec, manžel, partner a dále tzv. osoby jiné, do kterých jsou zahrnuty osoby v rodinném poměru (teta, strýc, bratranec, sestřenice a další) a osoby v poměru obdobném (druh, družka, snoubenci a další). Za přestupky spáchané fyzickou osobou může být společně se správním trestem uloženo omezující opatření. Přestupky proti občanskému soužití jsou projednávány obecními úřady a v případě nabytí právní moci rozhodnutí o uznání viny jsou zapisovány do evidence

---

¹¹⁴ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-2-27]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/13/145/1/2>

¹¹⁵ § 5 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-2-20]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86861/1/2

přestupků tak, jak je stanoveno v § 12. Promlčecí doba je v případě přestupků proti občanskému soužití jednoletá.¹¹⁶

Ublížení na cti

Pachatel se dopustí přestupku podle § 7 odst. 1 písm. a) nebo § 7 odst. 2 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., tím že jinému ublíží na cti tím, že ho zesměšní nebo ho jiným způsobem hrubě urazí. Objektem přestupku je zájem na ochraně občanského soužití, resp. zájem na ochraně cti. Pachatel přestupku se dopustí přestupku tím, že vůči jinému použije hrubou urážku nebo jiného zesměšnění. Za urážku nebo zesměšnění je považován jakýkoli úkon, kterým je ponížena důstojnost nebo vážnost člověka, tedy například nadávka případně i pomluva, přičemž urážka může být provedena písemně, ústně či elektronicky (např. e-mailem nebo prostřednictvím sociálních sítí). Přestupek je projednáván správním orgánem z moci úřední, před zahájením řízení je však správní orgán povinen vyrozumět osobu přímo postiženou spácháním přestupku, jíž bylo ublíženo na cti, o možnosti udělit souhlas se zahájením řízení o přestupku. Souhlas je učiněn podáním, které je nezbytné proto, aby správní orgán mohl z moci úřední řízení o přestupku zahájit. Udělení souhlasu není třeba tehdy, byla-li osobou přímo postiženou spácháním přestupku osoba mladší 18 let nebo bylo-li spáchání přestupku důvodem k vykázání pachatele ze společného obydlí. V případě zahájení řízení o přestupku je správní orgán povinen učinit pokus o usmíření obviněného a osoby přímo postižené spácháním přestupku. Pokud k usmíření dojde, správní orgán věc usnesením zastaví dle § 7 odst. 8 zákona č. 251/2016 Sb. Pachatelem přestupku může být fyzická, fyzická podnikající i právnická osoba, přičemž právnická osoba se přestupku dopustí tehdy, urazí-li na cti konkrétní fyzickou osobu. U pachatele fyzické osoby postačuje zavinění z nedbalosti, u podnikající fyzické osoby a právnické osoby není zavinění zjišťováno.

Pachateli přestupku lze dle § 7 odst. 4 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., uložit pokutu až do výše 10.000 Kč. V § 7 odst. 5 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., je stanoven správní

---

¹¹⁶ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-2-27]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/13/145/1/2>

trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta do výše 15.000 Kč.¹¹⁷

Ublížení na zdraví

Pachatel se dopustí přestupku podle § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., tím že jinému ublíží na zdraví.

Pokud dojde ke spáchání přestupku mezi osobami blízkými, je řízení zahájeno jen tehdy, udělila-li osoba přímo postižená spácháním přestupku souhlas se zahájením řízení o přestupku. Objektem přestupku je zájem na ochraně lidského zdraví, přičemž ublížením na zdraví je myšlen takový zásah do tělesné integrity, který typicky vyžaduje lékařské ošetření a které vyvolá poranění bez trvalých následků nebo onemocnění, přičemž je poškozenému znesnadněn běžný způsob života. Podmínkou přestupku je, že se nesmí jednat o déletrvající poruchu lidského zdraví a nesmí se jednat o těžkou újmu na zdraví. V případě déletrvající poruchy zdraví nebo v případě vyšší intenzity závažnosti zranění, je posuzováno, zda se jedná o přestupek nebo trestný čin. Ke spáchání přestupku může dojít jak konáním, tak i opomenutím pachatele přestupku. Pachatelem přestupku může být pouze fyzická osoba, přičemž je možné spáchat přestupek z nedbalosti, ale i úmyslně.

Pachateli přestupku lze dle § 7 odst. 4 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., uložit pokutu až do výše 20.000 Kč. V § 7 odst. 5 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., je stanoven správní trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta do výše 30.000 Kč.¹¹⁸

Jiné hrubé jednání

Pachatel – fyzická osoba nepodnikající se dle § 7 odst. 1 písm. c) zákona č. 251/2016 Sb., dopustí přestupku tím, že úmyslně naruší občanské soužití tak, že jinému vyhrožuje újmou na zdraví, jiného nepravdivě obviní z přestupku, dopustí se vůči jinému schválnosti nebo se vůči jinému dopustí jiného hrubého jednání. Stejného přestupku se může dle

---

¹¹⁷ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-2-27]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/13/145/1/2>

¹¹⁸ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-2-27]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/13/145/1/2>

§ 7 odst. 2 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., dopustit právnická osoba, vyjma přestupku vyhrožování újmou na zdraví.¹¹⁹

Dojde-li ke spáchání přestupku mezi osobami blízkými, je řízení zahájeno jen tehdy, udělila-li osoba přímo postižená spácháním přestupku souhlas se zahájením řízení o přestupku. Objektem přestupku ochrana společnosti před relativně širokou škálou zásahů do občanského soužití. Jejich výčet je názorně uveden v § 7 odst. 1 písm. c) a § 7 odst. 2 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb. Hrubé jednání spočívá ve vyhrožování jinému újmou na zdraví, nepravdivém obvinění jiného z přestupku, dopuštěním schválnosti vůči jinému a dopuštěním jiného hrubého jednání vůči jinému. K naplnění skutkové podstaty přestupku není podstatné, jakým způsobem je přestupek spáchán.

Skutkovou podstatu přestupku vyhrožování jinému újmou na zdraví je možné naplnit nejen slovní výhružkou, ale i gesty či jiným způsobem. Osoba, vůči které byl přestupek spáchán jednáním pachatele, získá jednáním pachatele obavu o své zdraví. Nepravdivým obviněním z přestupku způsobí pachatel stíhání za přestupek jiné osobě. Schválností se rozumí jednání pachatele „naschvál“, kterým je zasahováno do práv jiných osob. Může se jednat např. o hlasité pouštění hudby, záměrné ukrývání věcí, apod. O jiné hrubé jednání se jedná v případě, že jednání pachatele narušuje občanské soužití, ale zároveň jej nelze zařadit do žádné z výše uvedených skutkových podstat. Pachatelem přestupku může být fyzická, fyzická podnikající i právnická osoba, přičemž právnická osoba se nemůže dopustit přestupku vyhrožování újmou na zdraví. přestupku dopustí tehdy, urazí-li na cti konkrétní fyzickou osobu. U pachatele fyzické osoby postačuje zavinění z nedbalosti, u podnikající fyzické osoby a právnické osoby není zavinění zjišťováno. V případě zavinění fyzické osoby je ze zákona vyžadováno úmyslné zavinění.

Pachateli přestupku lze dle § 7 odst. 4 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., uložit pokutu až do výše 20.000 Kč. V § 7 odst. 5 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., je stanoven správní trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta do výše 30.000 Kč.¹²⁰

---

¹¹⁹ § 7 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-2-20]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86861/1/2

¹²⁰ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-2-27]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/13/145/1/2>

Útoky proti národnostním menšinám

Pachatel se podle § 7 odst. 3 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., dopustí přestupku tím, že omezuje nebo znemožňuje příslušníku národnostní menšiny výkon práv příslušníků národnostních menšin.¹²¹

Objektem přestupku je ochrana práv národnostních menšin před jednáním pachatele zasahujícím do nich. Příslušníkem národnostní menšiny je občan České republiky hlásící se k jiné národnosti než české a zároveň se hlásí k jiné národnostní menšině. Česká republika uznává celkem 14 oficiálních národnostních menšin. Jednání pachatele spočívá v omezování nebo znemožňování výkonu práv příslušníka národnostních menšin. Pachatelem přestupku může být fyzická, fyzická podnikající i právnická osoba, přičemž u fyzické osoby postačuje zavinění z nedbalosti.

Pachateli přestupku lze dle § 7 odst. 4 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., uložit pokutu až do výše 20.000 Kč. V § 7 odst. 5 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., je stanoven správní trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta do výše 30.000 Kč.¹²²

Útoky ze zvláštních pohnutek

Přestupku se dle § 7 odst. 3 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., dopustí pachatel tím, že způsobí jinému újmu pro jeho příslušnost k národnostní menšině nebo pro jeho etnický původ, pro jeho rasu, barvu pleti, pohlaví, sexuální orientaci, jazyk, víru nebo náboženství, věk, zdravotní postižení, pro jeho politické nebo jiné smýšlení, členství nebo činnost v politických stranách nebo politických hnutích, odborových organizacích nebo jiných sdruženích, pro jeho sociální původ, majetek, rod, zdravotní stav anebo pro jeho rodinný stav.¹²³

Objektem přestupku je ochrana osob – příslušníků národnostních menšin před diskriminačním jednáním pachatele přestupku. Diskriminačním zacházením je takový

---

¹²¹ § 7 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-2-27]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86861/1/2

¹²² STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-2-27]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/13/145/1/2>

¹²³ § 7 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-2-27]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86861/1/2

způsob jednání, kdy je s osobou zacházeno jiným způsobem z důvodu odlišné rasy nebo etnického původu. Přestupku se může dopustit fyzická, právnická i podnikající fyzická osoba, přičemž u fyzické osoby postačuje zavinění z nedbalosti.

Pachateli přestupku lze dle § 7 odst. 4 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., uložit pokutu až do výše 20.000 Kč. V § 7 odst. 5 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., je stanoven správní trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta do výše 30.000 Kč.¹²⁴

3.7.4 Přestupky proti majetku

Přestupky proti majetku jsou blíže vymezeny v § 8 zákona č. 251/2016 Sb. Objektem těchto přestupků je ochrana majetku a vlastnického práva. Pod pojmem majetek je rozuměn souhrn věcí ve vlastnictví určité osoby. Věc je vše odlišné od osoby a sloužící potřebám lidí, konkrétně se může jednat o věci hmotné, nehmotné, movité, nemovité, užitelné, zastupitelné, nezastupitelné apod. Přestupky proti majetku jsou útoky, jejichž předmětem jsou cizí věci. Přestupků proti majetku se může dopustit každá přestupkově odpovědná osoba. Jedním z rozdílů těchto přestupků je, že jejich pachatelem může být organizátor, návodce či pomocník a trestný může být již samotný pokus přestupku. U všech přestupků spáchaných fyzickou osobou je vyžadováno úmyslné zavinění. U podnikající fyzické osoby nebo právnické osoby se ze zákona zavinění nezkoumá. Takřka veškeré přestupky proti majetku mají i korespondující trestné činy, přičemž hranicí mezi přestupkem proti majetku a majetkovým trestným činem je výše majetkové škody způsobené protiprávním jednáním pachatele. Majetkovou škodou je peněžně vyjádřitelná újma, která je přímým důsledkem protiprávního jednání spočívajícím v poškozování nebo ničení věci. V případě přestupků proti majetku je dána výše majetkové škody jako hranice mezi přestupky a trestnými činy, tedy částka 10.000 Kč. V případě přestupků spáchaných mezi osobami blízkými je správní orgán povinen postupovat stejně jako u přestupků podle § 7 zákona č. 251/2016 Sb., tzn. že k zahájení řízení je vyžadován souhlas osoby přímo postižené spácháním přestupku. Souhlasu není zapotřebí tehdy, byla-li přestupkem postižena osoba mladší 18 let nebo bylo-li spáchání přestupku důvodem k vykázání ze společného obydlí. Správní orgán může

---

¹²⁴ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-2-27]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/13/145/1/2>

fyzické osobě uložit společně se správním trestem omezující opatření. Přestupky proti majetku dle § 8 zákona č. 251/2016 Sb., projednávají obecní úřady a jsou předmětem zápisu do evidence přestupků. Promlčecí doba je v případě přestupků proti majetku jednoletá.¹²⁵

Způsobení škody na cizím majetku

Pachatel se dopustí přestupku podle § 8 odst. 1 písm. a) nebo § 8 odst. 2 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., tím že úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží, zpronevěrou, podvodem nebo zničením nebo poškozením věci z takového majetku.¹²⁶

Krádeže se dopustí osoba tím, že úmyslně způsobí škodu na cizím majetku krádeží. Tohoto přestupku se může dopustit jak pachatel fyzická osoba, tak i podnikající fyzická osoba a právnická osoba, přičemž u fyzické osoby je pro spáchání přestupku krádeže nutné úmyslné zavinění. Objektem krádeže je vlastnictví věci a předmětem útoku může být pouze cizí věc. Není možné se dopustit přestupku krádeže na věci nemovité a dále na věci opuštěné či věci, která nikomu nepatří. Pachatel se přestupku dopustí tím, že si úmyslně přisvojí cizí věc jejím zmocněním. V případě krádeže se jedná o odcizení především drobných věcí, jejichž hodnota nebude přesahovat částku 10.000 Kč. V případě krádeže je trestný i pokus, který lze definovat jako situaci, při které nedochází k dokonání přestupku.

Pachateli přestupku lze dle § 8 odst. 4 písm. zákona č. 251/2016 Sb., uložit pokutu až do výše 50.000 Kč. V § 8 odst. 5 písm. zákona č. 251/2016 Sb., je stanoven správní trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta do výše 70.000 Kč.

Zpronevěra je další případ úmyslného způsobení škody na cizím majetku. Zpronevěry se může dopustit stejně jako u krádeže fyzická, podnikající fyzická i právnická osoba, přičemž úmyslné zavinění je vyžadováno u přestupku spáchaného fyzickou osobou, u ostatních není zavinění zkoumáno. Objektem je cizí věc, resp. vlastnictví cizí věci. Skutková podstata přestupku zpronevěry spočívá v přisvojení si svěřené cizí věci pachatelem. Jedná se o přisvojení cizí věci svěřené, resp. přisvojení za nějakým účelem, kterou si pachatel nechal pro svoji potřebu. Stejně jako u krádeže je rozdílem mezi přestupkem

---

¹²⁵ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-2-27]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/13/145/1/2>

¹²⁶ § 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-2-27]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86861/1/2

a korespondujícím trestným činem výše způsobené škody. Pachatelem přestupku může být pouze osoba, které byla věc svěřena za nějakým účelem.

Pachateli přestupku lze dle § 8 odst. 4 písm. zákona č. 251/2016 Sb., uložit pokutu až do výše 50.000 Kč. V § 8 odst. 5 písm. zákona č. 251/2016 Sb., je stanoven správní trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta do výše 70.000 Kč.

Podvodu se dopustí osoba, která úmyslně způsobí škodu na cizím majetku podvodem. Pachatelem přestupku může být jak fyzická osoba, tak i osoba podnikající fyzická a právnická, přičemž u osoby fyzické je vyžadováno úmyslné zavinění. U osoby podnikající fyzické a právnické není zavinění zkoumáno. Objektem přestupku je cizí majetek ve vlastnictví konkrétní osoby. Pachatel se dopustí podvodu tehdy, uvede-li někoho v omyl nebo zamlčí podstatné skutečnosti a tím obohatí sebe nebo jinou osobu. Principem podvodu je podvodné jednání, jehož účelem je získání majetkového zisku. Podvod je trestný již ve stadiu pokusu. Přestupek podvodu se od trestného činu odlišuje především výší způsobené majetkové škody.

Správním trestem, který je možný za přestupek podvodu uložit, je dle § 8 odst. 4 písm. zákona č. 251/2016 Sb., pokuta až do výše 50.000 Kč. V § 8 odst. 5 písm. zákona č. 251/2016 Sb., je stanoven správní trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta do výše 70.000 Kč.

Zničení nebo poškození cizí věci je posledním způsobem úmyslného způsobení škody na cizím majetku. Dopustit se ho může jak fyzická osoba, u které je vyžadován úmysl, tak i osoba podnikající fyzická a právnická, u kterých není zavinění zkoumáno. Objektem přestupku je ochrana vlastnického práva, resp. neporušenosti věcí. Předmětem přestupku je věc ve vlastnictví cizí osoby, tzv. cizí věc, kterou pachatel přestupku zničí nebo poškodí, čímž je způsobena vadnost dané věci a její nepoužitelnost. Pachatel přestupku se může přestupku dopustit konáním, tak i opomenutím. Přestupek zničení nebo poškození cizí věci je trestný již ve stadiu pokusu. Přestupek a trestný čin lze rozlišit dle výše způsobené škody.

Správním trestem, který je možný za přestupek podvodu uložit, je dle § 8 odst. 4 písm. zákona č. 251/2016 Sb., pokuta až do výše 50.000 Kč. V § 8 odst. 5 písm. zákona č. 251/2016 Sb., je stanoven správní trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta do výše 70.000 Kč.¹²⁷

---

¹²⁷ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-3-1]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/13/145/1/2>

Neoprávněné užívání cizího majetku

Přestupku se dle § 8 odst. 1 písm. b) a § 8 odst. 2 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., dopustí pachatel tím, že úmyslně neoprávněně užívá cizí majetek,¹²⁸ přičemž úmyslné způsobení škody přichází v úvahu pouze v případě přestupku spáchaného fyzickou osobou. Podstatou přestupku je užívání majetku po přechodnou dobu bez souhlasu vlastníka majetku. Objektem přestupku je zájem na užívání majetku pouze vlastníky případně držiteli. Pachatel se přestupku dopustí tehdy, zmocní-li se cizího majetku v úmyslu přechodně jej užívat.

Správním trestem, který je možný za přestupek podvodu uložit, je dle § 8 odst. 4 písm. zákona č. 251/2016 Sb., pokuta až do výše 50.000 Kč. V § 8 odst. 5 písm. zákona č. 251/2016 Sb., je stanoven správní trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta do výše 70.000 Kč.¹²⁹

Zatajení cizí věci

Pachatel se dopustí přestupku podle § 8 odst. 1 písm. c) nebo § 8 odst. 2 písm. c) zákona č. 251/2016 Sb., tím že si úmyslně přisvojí cizí věc nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněné osoby.¹³⁰ Přestupku se může dopustit jak fyzická osoba, u které je vyžadováno úmyslné zavinění, tak i osoba právnická a podnikající fyzická, u které není zavinění zkoumáno. Zájmem chráněným zákonem je ochrana majetku, resp. vlastnického práva k věci. Předmětem přestupku je cizí věc nepatrné hodnoty, kterou si pachatel přivlastnil nálezem nebo jinak bez přivolení oprávněného, tedy vlastníka nebo držitele věci. Podmínkou k naplnění skutkové podstaty je odevzdání věci faktickému vlastníkovi, jelikož by v opačném případě byla naplněna skutková podstata krádeže. V případě, že je vlastník věci neznámý, je pachatel povinen odevzdat věc obci. Zatajení věci se může dopustit pouze nálezce dané věci.

Správním trestem, který je možný za přestupek podvodu uložit, je dle § 8 odst. 4 písm. zákona č. 251/2016 Sb., pokuta až do výše 50.000 Kč. V § 8 odst. 5 písm. zákona č.

---

¹²⁸ § 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-3-1]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86861/1/2

¹²⁹ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-3-1]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/13/145/1/2>

¹³⁰ § 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-3-1]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86861/1/2

251/2016 Sb., je stanoven správní trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta do výše 70.000 Kč.¹³¹

Podílnictví

Pachatel se dopustí přestupku podle § 8 odst. 1 písm. d) nebo § 8 odst. 2 písm. d) zákona č. 251/2016 Sb., tím že úmyslně ukryje, užívá nebo na sebe anebo na jiného převede věc, která byla získána přestupkem spáchaným jinou osobou, nebo to, co za takovou věc bylo opatřeno.¹³²

Přestupku se může dopustit jak fyzická osoba, u které je vyžadováno úmyslné zavinění, tak i osoba právnická a podnikající fyzická, u které není zavinění zkoumáno. Tento přestupek jako jediný ze skupiny přestupků proti majetku nemá korespondující trestný čin. Objektem přestupku je ochrana cizího majetku a předmětem přestupku je věc získaná jiným přestupkem, jehož pachatel byla jiná osoba než podílník, přičemž podílník musí mít z věci prospěch a musí věci disponovat. Zákon stanovuje způsoby, jakými se může podílník na protiprávním jednání jiného pachatele podílet. Pachatelem přestupku může být pouze podílník.

Správním trestem, který je možný za přestupek podvodu uložit, je dle § 8 odst. 4 písm. zákona č. 251/2016 Sb., pokuta až do výše 50.000 Kč. V § 8 odst. 5 písm. zákona č. 251/2016 Sb., je stanoven správní trest v případě opakovaného spáchání přestupku, tzv. recidivy, tedy pokuta do výše 70.000 Kč.¹³³

3.7.5 Opakované spáchání přestupku

Opakované spáchání přestupku, tzv. recidiva je dle § 13 zákona č. 251/2016 Sb., recidivou speciální, tedy pachatel přestupku spáchal opakovaně stejnou skutkovou podstatu přestupku, za který již byl uznán vinným. Důležitou roli hraje pravomocné rozhodnutí o uznání viny obviněného, dle kterého je následně posuzována doba od spáchání dalšího

---

¹³¹ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-3-1]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/13/145/1/2>

¹³² § 8 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. [cit. 2022-3-1]. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86861/1/2

¹³³ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-3-1]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/13/145/1/2>

přestupku, která nesmí být delší než 12 měsíců od vydání pravomocného rozhodnutí, kterým je rozhodnutí, které bylo oznámeno a nelze již proti němu podat opravný prostředek – odvolání. Další podmínkou recidivy je také spáchání přestupku nejen se stejným druhovým, ale i individuálním objektem přestupku. Recidiva je posuzována jen u přestupků zapisovaných do evidence přestupků, jejichž výčet je stanoven v § 12 zákona č. 251/2016.¹³⁴

---

¹³⁴ STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer [cit. 2022-3-1]. Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/13/145/1/2>

3.8 Pandemie COVID – 19 a přijatá opatření

Pandemie COVID-19 propukla v České republice na začátku března roku 2020. Dne 12.3.2020 byl Usnesením Vlády ČR č. 69/2020 vyhlášen nouzový stav na dobu následujících 30 dnů s účinností od 12.3.2020.¹³⁵ Společně s nouzovým stavem byla vydána řada opatření, zejména omezení volného pohybu osob, kdy bylo možné pohybovat se venku jen za účelem cesty do práce, k lékaři nebo na nezbytný nákup, k uzavření maloobchodního prodeje s výjimkou prodejen s potravinami, lékáren a drogerií, dále také bylo přistoupeno k uzavření provozoven se službami, volnočasovými aktivitami atd. Zaměstnavatelům bylo dále doporučeno, pokud to charakter práce dovoluje, nařídít svým zaměstnancům práci z domova, tzv. home office, jelikož pracoviště bylo vyhodnoceno jako místo s vysokým rizikem nákazy. Téhož dne bylo také vydáno usnesení Vlády ČR č. 74/2020, kterým byla s účinností od 13.3.2020 zakázána osobní přítomnost žáků a studentů na základním, středním a vyšším odborném vzdělávání ve školách a školských zařízeních.¹³⁶ Dne 9.4.2020 Vláda ČR schválila prodloužení nouzového stavu o dalších 30 dní a dne 27.4.2020 byl usnesením č. 197/2020 prodloužen zákaz osobní přítomnosti žáků a studentů ve školách a školských zařízeních.¹³⁷ Dne 30.4.2020 došlo opětovně k prodloužení nouzového stavu do 17.5.2020 a zároveň i k prodloužení zákazu osobní přítomnosti žáků a studentů ve školách a školských zařízeních. Dne 11.5.2020 došlo k částečnému rozvolňování, kdy byly povoleny hromadné akce nad 100 osob a otevřeny provozovny mimo nákupní centra, dále byly otevřeny služby a v omezeném režimu došlo i k otevření základních, středních a uměleckých

---

¹³⁵ Usnesení č. 69/2020 Sb., Vlády České republiky č. 194 o vyhlášení nouzového stavu pro území České republiky z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru /označovaný jako SARS CoV-2/ na území České republiky na dobu 30 dnů. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2020, částka 30, [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné také z: www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-69#f6728606

¹³⁶ Usnesení č. 74/2020 Sb., Vlády České republiky č. 201 o přijetí krizového opatření – znění od 12. 3. 2020. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2020, částka 31, [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné také z: www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-74#norma-1-1

¹³⁷ Usnesení č. 197/2020 Sb., Vlády České republiky č. 455 o přijetí krizového opatření – znění od 27. 4. 2020. In *Sbírka zákonů České republiky*. 2020, částka 70, [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-197#norma-1-1>

škol.¹³⁸ Dne 25.5.2020 došlo k otevření gastronomických zařízení a kaváren. V měsíci červenci a srpnu roku 2020 byla platná jen některá opatření, například omezení počtu návštěvníků akcí, jinak byly prakticky bez opatření, a to především z důvodu nízkého počtu nakažených osob.

Dne 9.9.2020 byla opětovně zavedena povinnost nosit roušky ve vnitřních prostorách a byla omezena otevírací doba nočních podniků. Dne 30.9.2020 byl vyhlášen nouzový stav s účinností od 5.10.2020 na dobu 30 dnů¹³⁹, který byl následně prodloužen až do 30.11.2020. Dne 12.10.2020 došlo k opětovnému uzavření škol a byla zakázána osobní přítomnost žáků a studentů na základním, středním a vyšším odborném vzdělávání ve školách a školských zařízeních, přičemž mateřské zůstaly nadále otevřené.¹⁴⁰ Následně byly od 9.10.2020 uzavřeny provozovny fitness center, bazény, a další. Restaurace a další provozovny gastronomie mohly mít otevřeno do 20:00 hod. a byl omezen počet osob u stolů.¹⁴¹ Od 28.10.2020 byl zaveden zákaz nočního vycházení mezi 21:00 hod. a 05:00 hod.¹⁴² Dne 18.11.2020 došlo k návratu žáků prvního a druhého ročníku základních škol k prezenční výuce a dne 30.11.2020 se do škol vrátili i ostatní žáci prvního a druhého stupně základních

---

¹³⁸ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. Vláda schválila pravidla rozvolňování mimořádných opatření od 11. května, nouzový stav platí do 17. května [online]. Praha: Vláda ČR, 2009–2022, 30.4.2020 [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/vlada-schvalila-pravidla-rozvolnovani-mimoradnych-opatreni-od-11--kvetna--nouzovy-stav-plati-do-17--kvetna-181302/

¹³⁹ Usnesení č. 391/2020 Sb., Vlády České republiky č. 957 o vyhlášení nouzového stavu pro území České republiky z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru /označovaný jako SARS CoV-2/ na území České republiky na dobu od 00:00 hodin dne 5. října 2020 na dobu 30 dnů. *In Sbirka zákonů České republiky*. 2020, částka 158, [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné také z: www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-391#f6883842.

¹⁴⁰ Usnesení č. 401/2020 Sb., Vlády České republiky č. 997 o přijetí krizového opatření - znění od 12. 10. 2020. *In Sbirka zákonů České republiky*. 2020, částka 162, [online]. [cit. 2022-02-26]. Dostupné také z: www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-401#norma-2

¹⁴¹ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. Usnesení Vlády ČR ze dne 8. října 2020 č. 995 [online]. Praha: Vláda ČR, 2009–2022 [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: www.vlada.cz/assets/media-centrum/tiskove-zpravy/uv201008-0995.pdf

¹⁴² ROHÁČKOVÁ, K. Vláda kvůli koronaviru zavede zákaz nočního vycházení. Obchody musí v neděli zůstat zavřené. *iRozhlas* [online]. Praha: Český rozhlas, 2022, 26.10.2020 [cit. 2022-02-23]. Dostupné z: www.irozhlas.cz/zpravy-domov/koronavirus-v-cesku-mimoradna-opatreni-andrej-babis-vlada_2010262120_kro

škol a poslední ročníky středních škol.¹⁴³ Nouzový stav byl postupně prodlužován dne 30.10.2020, 20.11.2020, 10.12.2020 a 23.12.2020. Dne 23.12.2020 došlo opětovně k prodloužení nouzového stavu a dne 27.12.2020 došlo ke zpřísnění opatření a k uzavření obchodů a služeb s výjimkou lékáren, drogerií a obchodů s potravinami.¹⁴⁴ V roce 2020 byla tedy situace standardní jen v začátku roku, a to zhruba do 10.3.2020, kdy došlo k propuknutí pandemie COVID – 19 a k přijetí prvních opatření a nařízení ze strany vlády České republiky.

Tabulka 1: Opatření proti COVID-19 v roce 2020

DRUH OPATŘENÍ	trvajícím od	trvajícím do
nouzový stav	12.03.2020	17.05.2020
uzavření škol všech stupňů – distanční výuka	13.03.2020	01.09.2020
lockdown – omezení volného pohybu osob	16.03.2020	11.04.2020
postupné rozvolňování opatření	11.05.2020	09.09.2020
zavedení distanční výuky na VŠ	21.09.2020	30.11.2020
nouzový stav	05.10.2020	14.12.2020
uzavření provozoven, omezení otevírací doby	09.10.2020	30.11.2020
zákaz nočního vycházení	28.10.2020	30.11.2020
návrat závěrečných ročníků SŠ a 2. stupně ZŠ	25.10.2020	
návrat 1. a 2. ročníků ZŠ	18.11.2020	
uzavření obchodů a služeb	23.12.2020	10.05.2021

Zdroj: Vlastní zpracování

¹⁴³ KOTTOVÁ, A. Další žáci se do základních škol vrátí 30. listopadu. Do lavic usedne celý první stupeň, druhý se bude střídát. IRozhlas [online]. Praha: Český rozhlas, 2022, 19.11.2020 [cit. 2022-02-23].

Dostupné z: www.irozhlas.cz/zpravy-domov/koronavirus-online-v-cesku-cesko-cr-navrat-do-skol-skolstvi-robert-plaga-jan_2011191400_ako

¹⁴⁴ VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. Vláda prodloužila nouzový stav o dalších 30 dnů, přísnější opatření začnou platit od 27. prosince [online]. Praha: Vláda ČR, 2009–2022 [cit. 2022-02-21]. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/vlada-prodlouzila-nouzovy-stav-o-dalsich-30-dnu--prisnejsi-opatreni-zacnou-platit-od-27--prosince-185809/>

4 Vlastní práce

V úvodu praktické části bude charakterizován vybraný územní samosprávný celek, kterým je město Broumov, resp. obec s rozšířenou působností Broumov. Praktická část bude dále zaměřena na analýzu přestupků spáchaných v roce 2019 a 2020 přičemž rok 2019 byl vybrán jako rok vzorový, neovlivněný následnou pandemií. Rok 2020 byl analyzován především z důvodu propuknutí pandemie a následného vydání opatření a nařízení Vlády ČR. S využitím grafů a tabulek bude následně zkoumán vliv nařízení na míru přestupkovosti, na počty skutkových podstat a odlišnosti mezi pachateli přestupku. Na závěr bude porovnán vývoj přestupkovosti v uvedeném období, budou komparovány počty přestupků včetně analýzy jednotlivých skutkových podstat, budou zkoumány pachatelé přestupků z hlediska věku, zaměstnání, bude zjišťováno, jaká část přestupků byla spáchána mezi osobami blízkými a dále budou analyzovány instituty vyřízení přestupků správním orgánem. Na závěr bude provedeno porovnání uložených správních trestů včetně výměry pokut. Veškeré zjištěné výsledky budou následně vyhodnoceny a budou navržena opatření ke zlepšení posouzené problematiky.

4.1 Vývoj přestupků spáchaných ve správním obvodu ORP Broumov

Město Broumov leží v severovýchodní části Královéhradeckého kraje v okrese Náchod u samých hranic s Polskem. Celá oblast obce s rozšířenou působností Broumov spadá do oblasti CHKO Broumova. Město je členěno na 8 městských částí a žije zde zhruba 7 500 obyvatel.

Přestupková agenda zabývající se přestupky uvedenými v zákoně č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, je v rámci ORP Broumov vykonávána v přenesené působnosti orgánem zřízeným starostou města Broumova – Komisí pro projednávání přestupků, která projednává na základě veřejnoprávních smluv přestupky za okolní obce. Konkrétně se jedná o obec Otovice, Křinice, Martínkovice, Božanov, Šonov, Hynčice, Meziměstí, Heřmánkovice, Hejtmánkovice, Verněřovice a Jetřichov, přičemž dle uzavřených veřejnoprávních smluv tyto obce platí městu Broumov za každý projednaný přestupek částku ve výši 1.000 Kč. Komise pro projednávání přestupků města Broumova byla v letech 2019 a 2020 složena ze tří členů, a to z předsedkyně Komise a dvou členů Komise – referentky správního odboru a příslušníka Městské policie Broumov.

4.1.1 Vývoj přestupků spáchaných v ORP Broumov v roce 2019

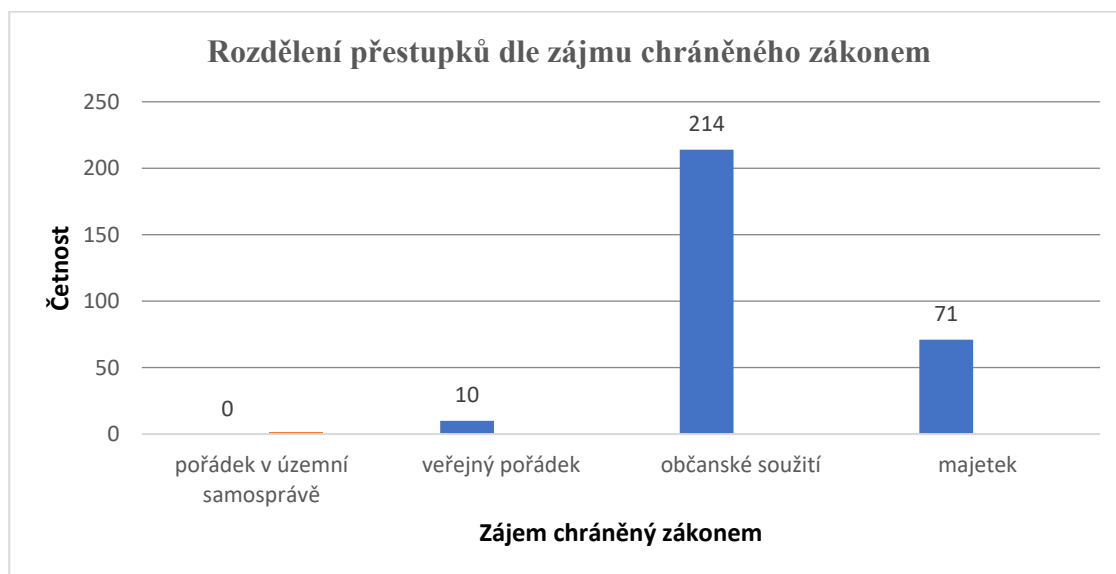
Komise pro projednávání přestupků města Broumova v roce 2019 řešila celkem 243 přestupků, které jí byly oznámeny převážně policejním orgánem. Pouze 5 oznámení bylo učiněno přímo u Komise, resp. u referenta správního odboru, obyvateli města. Z celkového počtu oznámených přestupků se některé přestupky skládaly z více skutkových podstat, přičemž celkový počet skutkových podstat byl 295. V roce 2019 převládaly přestupky proti občanskému soužití, které tvořily 72,54 % z celkového počtu, přestupky proti majetku tvořily 24,07 % z celkového počtu a přestupky proti veřejnému pořádku tvořily 3,39 % z celkového počtu oznámených skutkových podstat. Žádný přestupek proti pořádku ve státní správě a v územní samosprávě nebyl v roce 2019 KPPP Města Broumov oznámen.

Tabulka 2: Počet přestupků dle zájmu chráněného zákonem

Okruh chráněného zájmu	§ 4	§ 5	§ 7	§ 8
Rok 2019	0	10	214	71

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

Graf 1: Četnost přestupků dle chráněného zájmu za rok 2019

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

Graf 2: Skutkové podstaty oznámených přestupků za rok 2019

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

Z výše uvedených grafů vyplývá, že KPPP Města Broumova byly nejčastěji řešeny přestupky proti občanskému soužití, konkrétně přestupek dle § 7 odst. 1 písm. c) bodu 4. zákona č. 251/2016 Sb., úmyslné narušení občanského soužití jiným hrubým jednáním, tvořil 52,2 % z celkového počtu přestupků. Druhým nejčetnějším přestupkem byl dle uvedených dat přestupek proti majetku dle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 1. zákona č. 251/2016 Sb., úmyslné způsobení škody na cizím majetku krádeží věci z takového majetku, který tvořil 14,6 % z celkového počtu přestupků. Dále komise v 8,47 % případů řešila případy ublížení na zdraví dle § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb. Přestupek poškození cizí věci dle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 4. zákona č. 251/2016 Sb., komise řešila v 5,4 % případů. Ve 4,1 % případů komise řešila vyhrožování újmou na zdraví dle § 7 odst. 1 písm. c) bodu 1. zákona č. 251/2016 Sb. Rušení nočního klidu dle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 251/2016 Sb., bylo řešeno v 2,7 % případů. Ostatní skutkové podstaty byly dle grafu 2 řešeny komisí jen zcela sporadicky.

4.1.2 Rozdělení pachatelů přestupků spáchaných v roce 2019

Pachatelé přestupků spáchaných v roce 2019 byly převážně zletilé osoby, které páchaly především přestupky proti občanskému soužití. Celkové množství přestupků spáchaných zletilými osobami bylo 175, přičemž 23 přestupků bylo spácháno osobami ve starobním nebo invalidním důchodu, 24 osob bylo ve spisu policie uvedených jako osoby

zaměstnané v pracovním nebo obdobném poměru, 5 osob v době spáchání přestupku bylo na mateřské dovolené, 20 osob bylo samostatně výdělečně činných (OSVČ), 42 osob bylo nezaměstnaných a u 104 osob nebylo zaměstnání uvedeno. U takřka 1/3 přestupků (49 případů) spáchaných zletilými pachateli došlo k přestupku vůči osobě blízké a byl pro zahájení řízení nutný souhlas osoby blízké, resp. osoby přímo postižené spácháním přestupku. Tento souhlas byl dán pouze 12 osobami a mohlo tak být zahájeno řízení o přestupku, u zbylých 37 případů byla věc odložena dle § 76 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb., z důvodu, že osoba přímo postižená spácháním přestupku neudělila souhlas se zahájením řízení nebo tento souhlas vzala zpět.

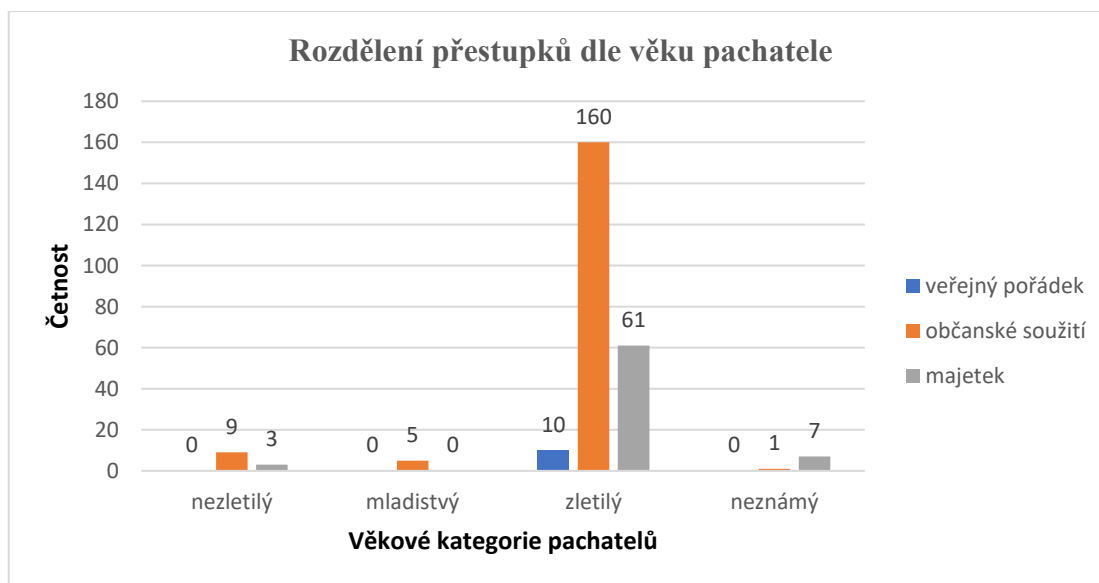
Mladiství pachatelé byly osoby ve věku 15 až 17 let, přičemž se jednalo pouze o 5 přestupků spáchaných těmito osobami, přičemž tyto osoby spáchaly jen přestupky proti občanskému soužití. V případě mladistvých pachatelů je správní orgán povinen zahájit a vést řízení o přestupku. V případě jednoho pachatele byla prokázána jeho vina a byl mu uložen správní trest ve formě napomenutí. Ostatní řízení byla usnesením zastavena a nebyla prokázána vina mladistvých obviněných.

Nezletilí pachatelé byli vždy žáci základní školy, jednalo se o nezletilé pachatele ve věku 9 až 14 let. U těchto pachatelů se z většiny jednalo o pachatele přestupku proti občanskému soužití, konkrétně o přestupky dle § 7 odst. 1 písm. c) bodu 4. zákona č. 251/2016 Sb., úmyslné narušením občanského soužití jiným hrubým jednáním. Ve třech případech nezletilí pachatelé spáchali přestupek proti majetku dle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 4. zákona č. 251/2016 Sb., tedy úmyslně způsobili škodu na cizím majetku zničením nebo poškozením věci z takového majetku.

Poslední kategorií jsou neznámí pachatelé, u kterých není možné s jistotou říci, jakého věku v době spáchání přestupku byli. Z velké části byli neznámými pachateli spáchány přestupky proti majetku, a to buď úmyslným zničením nebo poškozením cizí věci případně nálezem cizí věci bez přivolení oprávněné osoby. Tyto osoby nebyly ani policejním ani správním orgánem identifikovány a věc musela být po 60 dnech od oznámení přestupku odložena podle § 76 odst. 1 písm. k) zákona č. 250/2016 Sb., z důvodu, že správní orgán do 60 dnů od přijetí oznámení nebo ode dne, kdy se o přestupku dozvěděl, nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.

Graf 3: Rozdělení spáchaných přestupků v roce 2019 dle věku pachatele

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

4.1.3 Způsoby vyřízení přestupků spáchaných v roce 2019

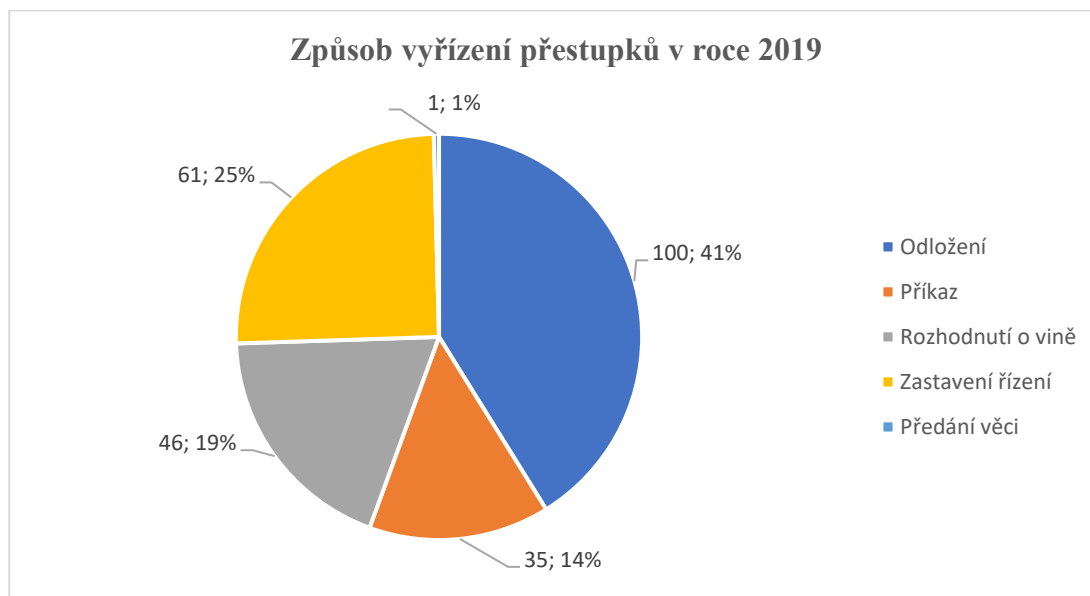
Komisi pro projednávání přestupků města Broumova bylo v roce 2019 oznámeno celkem 243 přestupků. Zákon udává několik způsobů, jak správní orgán může naložit s oznámením přestupku. První variantou vyřízení věci je předání věci v případě, pokud správní orgán, kterému byl přestupek oznámen, není příslušný k projednání této věci. Komise pro projednávání přestupků města Broumov v roce 2019 učinila jedno předání věci podle § 64 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., a to místně příslušnému Správnímu odboru Městského úřadu Náchod, jelikož byl přestupek spáchán ve správním obvodu obce s rozšířenou působností Náchod.

Tabulka 3: Způsob vyřízení přestupků v roce 2019

Způsob vyřízení přestupku	Odložení	Příkaz	Rozhodnutí o vině	Zastavení řízení	Předání věci
Rok 2019	100	35	46	61	1

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

Graf 4: Způsob vyřízení přestupků v roce 2019 KPPP Města Broumov

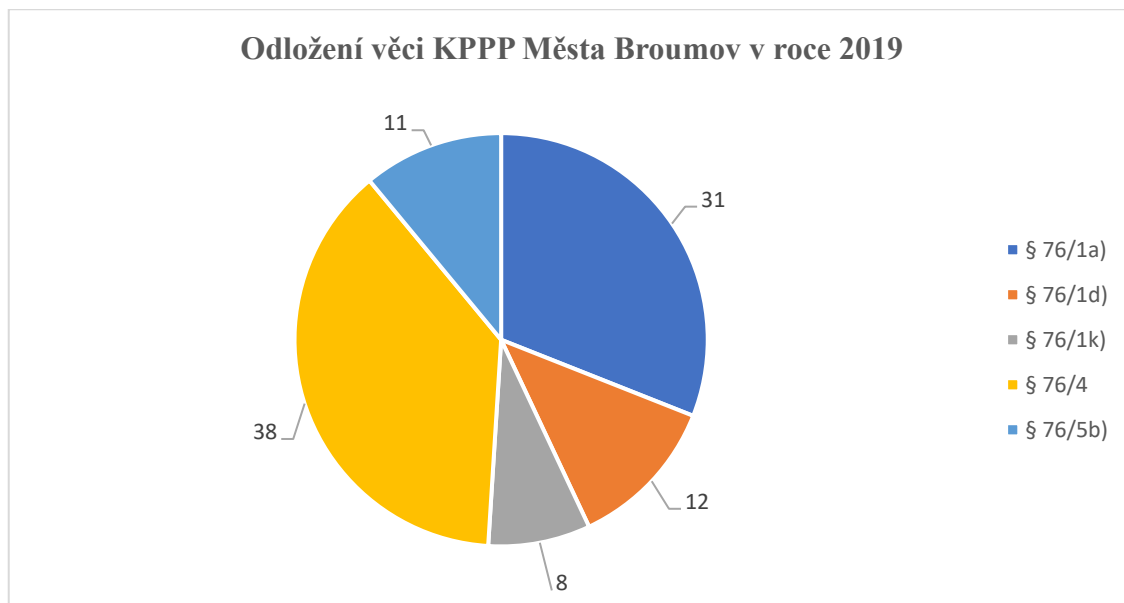

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

Nejčtenějším způsobem vyřízení věci KPPP Města Broumov v roce 2019 bylo odložení věci. Jednalo se celkem o 41 % případů (100 případů) z celkového počtu oznámených přestupků, přičemž nejčastějším způsobem odložení (38 %) bylo odložení z důvodu, že osoba přímo postižená spácháním přestupku nedala souhlas se zahájením řízení nebo tento souhlas vzala zpět. Jedná se o odložení dle § 76 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb. K tomuto typu odložení Komise přistoupila v jednom případě u přestupku ublížení na cti dle § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., v ostatních případech byl přestupek spáchán pachatelem vůči osobě blízké. Druhým nejčtenějším typem odložení bylo odložení dle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016 Sb., z důvodu, že došlé oznámení neodůvodňovalo zahájení řízení o přestupku nebo předání věci. Komise k tomuto typu odložení přistoupila ve 31 % případů odložení. Dle § 76 odst. 1 písm. d) zákona č. 250/2016 Sb., je věc odložena tehdy, pokud podezřelý z přestupku v době spáchání skutku nedovršil patnáctý rok svého věku. K tomuto způsobu odložení přistoupila Komise ve 12 % z celkového počtu odložení v roce 2019. V 11 % případů komise odložila věc z důvodu, že správní trest, který lze za přestupek uložit, je bezvýznamný vedle trestu, který byl podezřelému z přestupku uložen v trestním řízení za jiný skutek. Jedná se o přestupek dle § 76 odst. 5 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., kdy pachatelé přestupku zpravidla vykonávali trest uložený v trestním řízení. Posledním typem odložení aplikovaným KPPP Města Broumova v roce 2019 bylo odložení

dle § 76 odst. 1 písm. k) zákona č. 250/2016 Sb., v případě přestupku spáchaného neznámým pachatelem. Komise k tomuto ukončení věci přistoupila v 8 % případů, kdy do 60 dnů ode dne odevzdání přestupku nezjistila totožnost pachatele, a věc proto musela být odložena.

Graf 5: Způsoby odložení věci KPPP Města Broumov v roce 2019

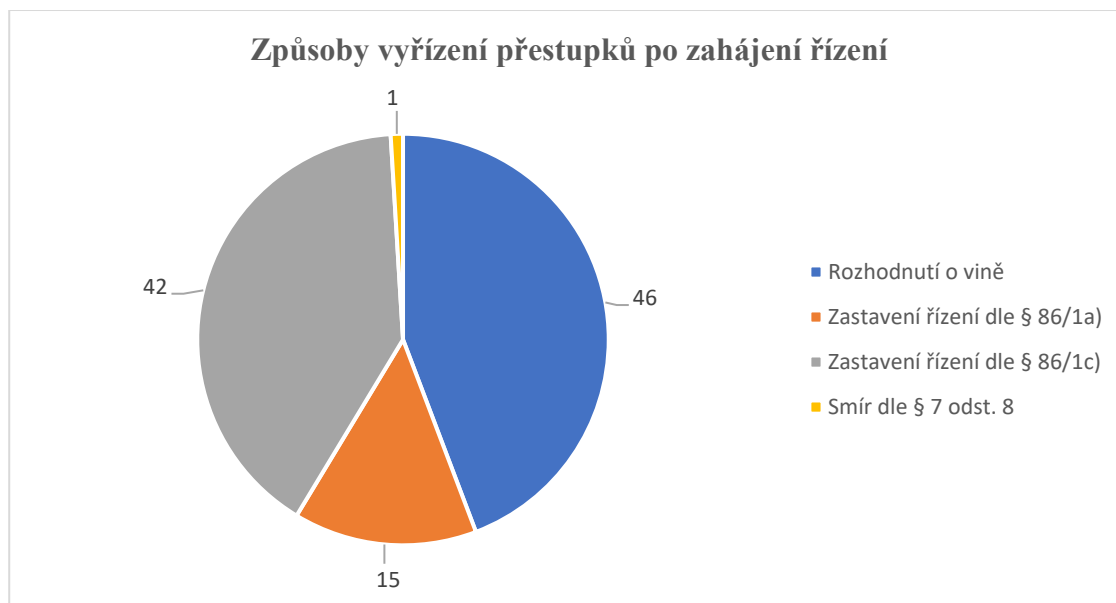
Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

Z Grafu 4 dále vyplývá, že Komise ve 14 % (35 přestupků) oznámených přestupků přistoupila k rozhodnutí věci ve zkráceném řízení, tzn. příkazem. Ve 12 případech komise uložila obviněnému z přestupku správní trest napomenutí, ve zbývajících 23 přestupcích byla věc vyřešena uložením správního trestu pokuty. Výše uložených pokut se pohybovala v rozmezí od 500 Kč do 11.000 Kč, přičemž výše pokuty byla odvozována od škodlivosti protiprávního jednání, závažnosti přestupku, a především dle toho, zda pachatel přestupek spáchal opakovaně či nikoli. Celkem KPPP Města Broumova v roce 2019 uložila jen v rámci zkráceného příkazního řízení pokuty ve výši 86.700 Kč.

Komise ve 44 % případů (107 přestupků) z celkového množství oznámených zahájila řízení o přestupku. Zahájené řízení o přestupku bylo ve 25 % (61 případů) zastaveno z důvodů uvedených v § 86 zákona č. 250/2016 Sb., přičemž nejčastějším důvodem k zastavení řízení bylo neprokázání viny obviněného (42 případů) dle § 86 odst. 1 písm. c) zákona č. 250/2016 Sb. V 15 případech Komise dospěla k závěru, že se spáchaný skutek nestal nebo nebyl přestupkem a řízení tak bylo dle § 86 odst. 1 písm. a) zákona č. 250/2016

Sb., zastaveno. V jednom případě došlo k usmíření osoby přímo postižené spácháním přestupku a obviněného a řízení tak bylo zastaveno dle § 7 odst. 8 zákona č. 251/2016 Sb.

Graf 6: Způsoby vyřízení přestupků po zahájení řízení – rok 2019

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

Komise ve 46 případech (19 % z celkového počtu oznámených přestupků) uznala rozhodnutím obviněného vinným z přestupku. Ve 22 případech dospěla Komise k uložení správního trestu napomenutí, dvakrát byla uložena pokuta společně s uložení náhrady škody poškozenému a ve 22 případech komise uložila obviněnému správní trest ve formě pokuty. Výše uložených pokut byla ukládána mezi 500 Kč a 3.000 Kč, přičemž celková výše uložených pokut byla 35.500 Kč. V případě rozhodnutí o vině obviněného v rámci vedeného správního řízení je Komise nucena uložit obviněnému povinnost nahradit náklady řízení. Standardně je ukládána náhrada nákladů řízení ve výši 1.000 Kč. Komise v jednom z případů přistoupila ke snížení nákladů řízení na polovinu, tj. 500 Kč z důvodu věku a nedostatku finančních prostředků obviněného.

Tabulka 4: Přehled pokut uložených v roce 2019 KPPP Města Broumov

	Celkový počet uložených pokut	Součet všech uložených pokut	Součet pokut uložených příkazem	Součet pokut uložených rozhodnutím
Rok 2019	45	122.200 Kč	86.700 Kč	35.500 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

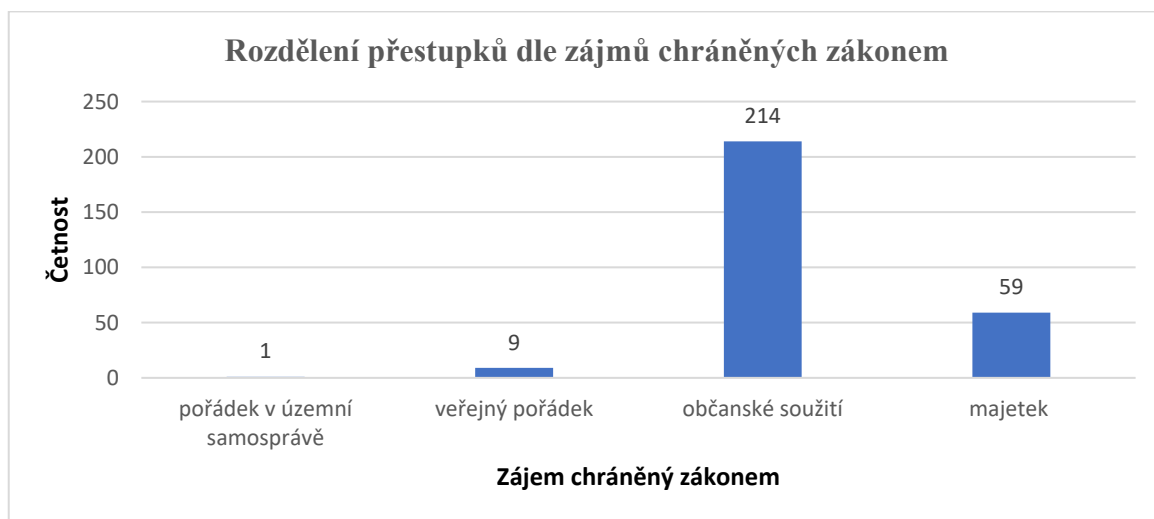
4.1.4 Vývoj přestupků spáchaných v ORP Broumov v roce 2020

V roce 2020 bylo Komisi pro projednávání přestupků města Broumova oznámeno celkem 252 přestupků, přičemž celkem bylo pachateli přestupků spácháno 283 skutkových podstat. Přestupky proti občanskému soužití převládají a tvoří 75,62 % z celkového počtu spáchaných přestupků, přestupky proti majetku tvoří 20,85 % z celkového počtu, přestupky proti veřejnému pořádku 3,18 % z celkového počtu a přestupky proti pořádku ve státní správě a územní samosprávě tvoří zbylých 0,25 % z celkového počtu spáchaných přestupků.

Tabulka 5: Počet přestupků dle zájmu chráněného zákonem

Okruh chráněného zájmu	§ 4	§ 5	§ 7	§ 8
Rok 2020	1	9	214	59

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

Graf 7: Počet přestupků dle chráněného zájmu za rok 2020

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

Graf 8: Skutkové podstaty oznámených přestupků za rok 2020

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

V roce 2020 řešila Komise pro projednávání přestupků Města Broumov nejčastěji přestupky proti občanskému soužití. Z výše uvedených grafů vyplývá, že nejčetnějším přestupkem byl přestupek dle § 7 odst. 1 písm. c) bodu 4. zákona č. 251/2016 Sb., úmyslné narušení občanského soužití jiným hrubým jednáním, který tvoří 54,8 % z celkového počtu přestupků. Přestupek ublížení na zdraví dle § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., patří mezi druhý nejčastější přestupek (10,6 %). Úmyslné způsobení škody na cizím majetku krádeží byl v roce 2020 až třetím nejvíce častým přestupkem. V procentuálním zastoupení patřila krádež k 8,13 % z celkového množství spáchaných přestupků. V roce 2020 docházelo taktéž ze 7,8 % k ublížení jinému na cti dle § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., a k poškození nebo zničení cizí věci dle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 4. zákona č. 251/2016 Sb., ze 7,4 %.

4.1.5 Rozdělení pachatelů přestupků spáchaných v roce 2020

Mezi pachateli přestupku v roce 2020 převažovaly zletilé osoby, které páchaly protiprávní jednání především v oblasti občanského soužití. Celkem 170 pachatelů ve věku nad 18 let se dopustilo přestupků proti občanskému soužití, přičemž 19 pachatelů bylo ve starobním nebo invalidním důchodu, 3 osoby byly ve spisu policie uvedeny jako osoby v zaměstnaneckém nebo obdobném poměru, 8 pachatelů bylo z řad osob samostatně výdělečně činných, 4 osoby byly v době spáchání přestupku na mateřské dovolené,

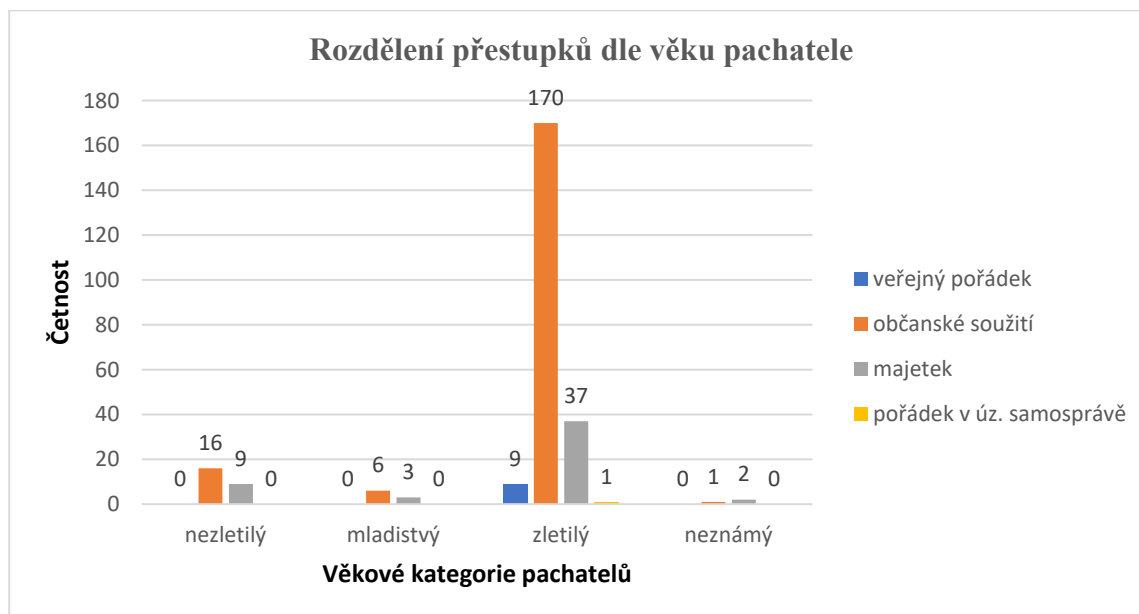
4 pachatelé přestupku byli studenti VŠ, 33 pachatelů bylo nezaměstnaných a u zbylých 99 osob nebylo zaměstnání uvedeno. Z celkového počtu přestupků spáchaných zletilými osobami bylo 73 přestupků (41,5 %) spáchaných mezi osobami blízkými a pro zahájení řízení o přestupku byl vyžadován souhlas od osoby přímo postižené spácháním přestupku. Souhlas se zahájením řízení o přestupku udělilo 7 osob, zbylých 66 případů muselo být z důvodu neudělení souhlasu osobou přímo postiženou spácháním přestupku dle § 76 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb., odloženo.

V případě mladistvých pachatelů došlo ke spáchání přestupků ve věku 15 až 17 let. Nejčastěji se přestupků dopouštěli pachatelé ve věku 16 let. Celkem 6 mladistvých pachatelů se dopustilo přestupku proti občanskému soužití. Přestupků proti majetku se dopustili celkem 3 pachatelé. U přestupků spáchaných mladistvými pachateli je správní orgán povinen vždy zahájit a vést řízení o přestupku. U všech uvedených mladistvých pachatelů byla prokázána jejich vina a bylo vydáno rozhodnutí. Ve všech případech správní orgán zvolil jako správní trest uložení pokuty a mladistvým byla uložena povinnost nahradit náklady řízení v plné výši, tj. 1.000 Kč.

Nezletilými pachateli byli v roce 2020 převážně žáci základní školy ve věku 9 až 14 let. Nejčastěji se však jednalo o pachatele ve věku 9 až 10 let. Nezletilí pachatelé páchali převážně přestupky proti občanskému soužití úmyslným narušením občanského soužití jiným hrubým jednáním dle § 7 odst. 1 písm. c) bodu 4. zákona č. 251/2016 Sb., (16 případů), přestupky proti majetku úmyslným způsobením škody na cizím majetku krádeží dle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 1. zákona č. 251/2016 Sb., (8 případů) a přestupky proti majetku úmyslným způsobením škody na cizím majetku poškozením nebo zničením cizí věci dle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 4. zákona č. 251/2016 Sb., (1 případ).

Posledním typem pachatele přestupku je pachatel neznámý, který v roce 2020 spáchal v ORP Broumov celkem 3 přestupky, jeden proti občanskému soužití a dva přestupky proti majetku. Totožnost těchto pachatelů nebyla správním orgánem zjištěna a věc musela být po 60 dnech od oznámení přestupku odložena podle § 76 odst. 1 písm. k) zákona č. 250/2016 Sb.

Graf 9: Rozdělení spáchaných přestupků v roce 2020 dle věku pachatele

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

4.1.6 Způsoby vyřízení přestupků spáchaných v roce 2020

Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, stanoví mnoho možností vyřízení přestupků správním orgánem. Komisi pro projednávání přestupků Města Broumova bylo v roce 2020 oznámeno celkem 252 přestupků. Komise ve čtyřech případech přistoupila k institutu předání věci dle § 64 odst. 2 zákona č. 250/2016 Sb., jelikož nebyla místně příslušná k projednání věci. Dva přestupky byly předány Městskému úřadu Nové Strašecí, jeden přestupek byl předán Městskému úřadu Náchod a jeden přestupek Městskému úřadu Zliv.

Tabulka 6: Způsob vyřízení přestupků v roce 2020

Způsob vyřízení přestupku	Odložení	Příkaz	Rozhodnutí o vině	Zastavení řízení	Předání věci
Rok 2020	123	60	32	33	4

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

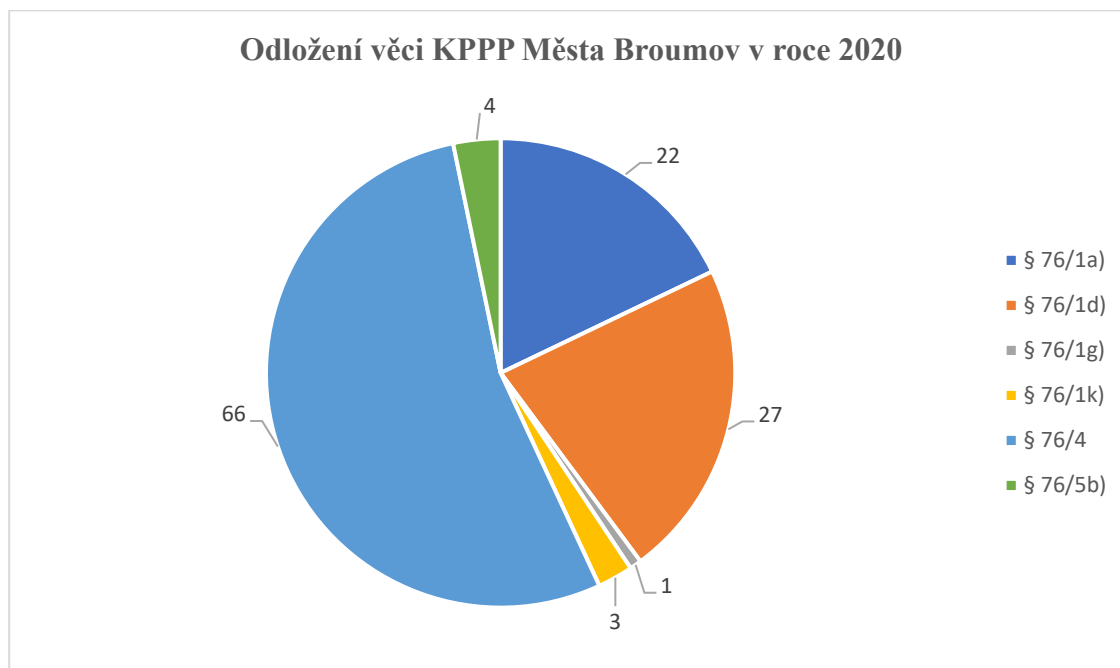
Graf 10: Způsob vyřízení přestupků v roce 2020 KPPP Města Broumov

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

Jak vyplývá z Grafu 10, nejčastějším způsobem vyřízení věci Komisí v roce 2020 bylo odložení věci některým ze způsobů uvedeným v § 76 zákona č. 250/2016 Sb. Celkem komise odložila 48,8 %, tj. 123 případů z celkového počtu oznámených přestupků, přičemž více jak polovina případů (53,7 %) byla odložena z důvodu, že osoba přímo postižená spácháním přestupku nedala souhlas se zahájením řízení o přestupku dle § 76 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb. U třinácti případů bylo k tomuto odložení přistoupeno u přestupku ublížení na cti dle § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb. Komise pro projednávání přestupků města Broumova v roce 2020 ve 27 případech (21,95 %) odložila věc z důvodu nedostatku věku osoby podezřelé z přestupku dle § 76 odst. 1 písm. d) zákona č. 250/2016 Sb. Ve 22 oznámených přestupcích (17,88 %) komise neodůvodnila zahájení o přestupku a věc z téhož důvodu dle § 76 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb., byla nucena odložit. Ve čtyřech případech (3,3 %) komise přistoupila k odložení věci dle § 76 odst. 5 písm. b) zákona č. 250/2016 Sb., jelikož správní trest, který bylo možné za přestupek uložit, byl bezvýznamný vedle trestu, který byl podezřelému z přestupku uložen v trestním řízení za jiný skutek. Ve třech případech (2,4 %) komise věc odložila dle § 76 odst. 1 písm. k) zákona č. 250/2016 Sb., a to v případě přestupku spáchaného neznámým pachatelem. Posledním typem odložení, který byla komise nucena aplikovat, bylo odložení dle § 76 odst. 1 písm. g) zákona č. 250/2016 Sb., jelikož osoba podezřelá z přestupku zemřela před zahájením správního řízení o přestupku.

Graf 11: Odložení věci KPPP Města Broumova v roce 2020 dle § 76 z. č. 250/2016 Sb.

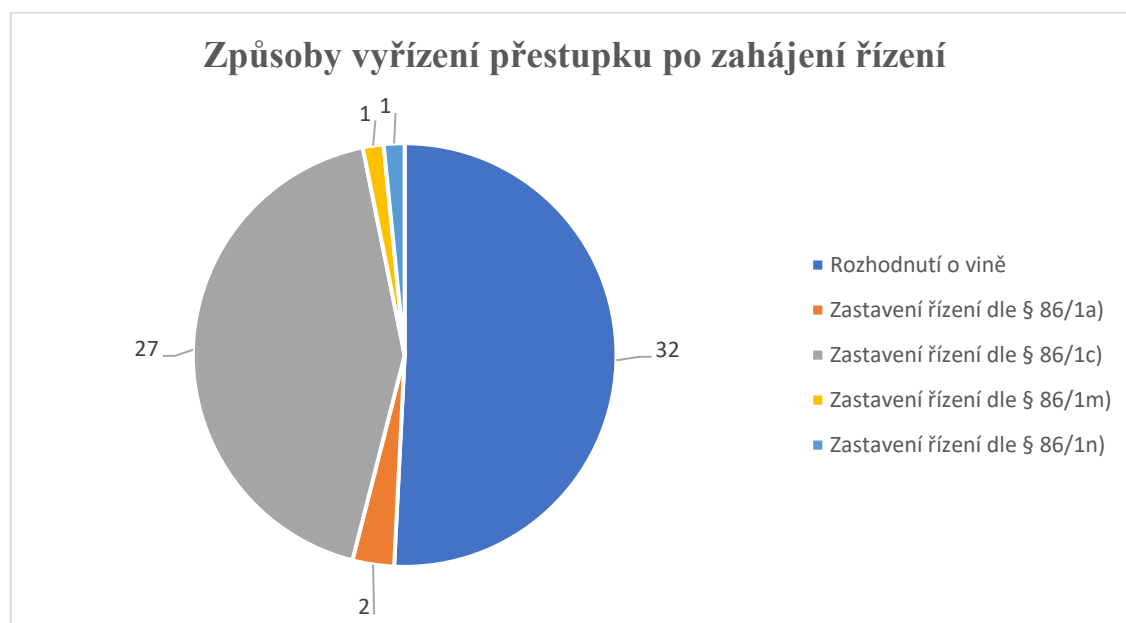
Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumova

Z Grafu 10 dále vyplývá, že Komise ve 24 % (60 přestupků) rozhodla o vině pachatele ve zkráceném řízení, tzn. příkazem. Ve 34 případech Komise uložila osobě obviněné z přestupku správní trest ve formě napomenutí. Ve zbývajících 26 případech komise přistoupila k uložení správního trestu pokuty. Pokuty byly ukládány ve výši od 1.000 Kč do 6.000 Kč, přičemž průměrná výše uložené pokuty byla necelých 2.000 Kč. Komise v rámci příkazního řízení uložila celkem pokuty ve výši 47.000 Kč.

Komise ve 26 % z celkového množství oznámených přestupků (65 přestupků) dospěla k zahájení řízení o přestupku. Zahájené řízení o přestupku bylo ve 13 % (33 případů) z celkového počtu přestupků zastaveno. K zastavení řízení správní orgán přistoupil z důvodů uvedených v § 86 zákona č. 250/2016 Sb., přičemž nejčastějším důvodem k zastavení řízení bylo neprokázání viny obviněného (27 případů), tzn. § 86 odst. 1 písm. c) zákona č. 250/2016 Sb., ve dvou případech Komise dospěla k závěru, že skutek, o němž se vedlo řízení, se nestal nebo nebyl přestupkem, tzn. § 86 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb. V jednom případě komise v průběhu řízení dospěla k závěru, že se projednávaný přestupek může projednat jen se souhlasem osoby přímo postižené spácháním přestupku, přičemž tento souhlas nebyl dán a komise byla nucena řízení zastavit podle § 86 odst. 1 písm. m) zákona č. 250/2016 Sb. Dalším případem zastavení bylo zpětvzetí souhlasu osobou přímo postiženou spácháním

přestupku. Komise byla nucena v jednom případě z tohoto důvodu řízení zastavit podle § 86 odst. 1 písm. n) zákona č. 250/2016 Sb. V jednom případě řízení o přestupku došlo k usmíření osoby přímo postižené spácháním přestupku a obviněného a řízení tak bylo zastaveno dle § 7 odst. 8 zákona č. 251/2016 Sb.

Graf 12: Způsoby vyřízení přestupků po zahájení řízení – rok 2020

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

Z Grafu 12 vyplývá, že Komise na základě provedeného správního řízení dospěla ve 13 % případů (32 přestupků) k vydání rozhodnutí o vině obviněného. V 6 případech komise uložila osobě obviněné z přestupku správní trest ve formě napomenutí. Ve zbylých 26 případech uložila komise správní trest ve formě pokuty. Výše pokuty se pohybovala v rozmezí od 500 Kč do 6.000 Kč, přičemž celková výše uložených pokut byla 54.800 Kč. V případě rozhodnutí o vině obviněného byla komise taktéž nucena uložit obviněnému povinnost k náhradě nákladů řízení. Ve všech případech rozhodnutí o vině ve vedeném správním řízení komise v roce 2020 uložila obviněným osobám povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

Tabulka 7: Přehled pokut uložených v roce 2020 KPPP Města Broumov

	Celkový počet uložených pokut	Součet všech uložených pokut	Součet pokut uložených příkazem	Součet pokut uložených rozhodnutím
Rok 2020	52	101.800 Kč	47.000 Kč	54.800 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

4.1.7 Vývoj přestupků spáchaných v ORP Broumov v letech 2019–2020

Ze statistických dat Komise pro projednávání přestupků města Broumova byl zjištěn mezi lety 2019 a 2020 drobný nárůst oznámených přestupků. V roce 2019 bylo oznámených 243 přestupků, přičemž skutkových podstat bylo spácháno celkem 295 a v roce 2020 bylo oznámeno 252 přestupků, přičemž skutkových podstat přestupků bylo spácháno celkem 283. Co do počtu spáchaných přestupků, a tím pádem i pachatelů přestupků, bylo více přestupků spáchaných v roce 2020, avšak v roce 2019 bylo spácháno více skutkových podstat, tzn. že se jednotlivé přestupky skládaly z více skutkových podstat. V Tabulce 8 jsou zobrazeny spáchané přestupky dle zájmu chráněného zákonem v porovnání jednotlivých let. Největší rozdíl mezi lety 2019 a 2020 je u přestupků proti majetku, kdy bylo v roce 2020 těchto přestupků spácháno o 12 méně než v roce 2019.

Tabulka 8: Přehled spáchaných přestupků dle zájmu chráněného zákonem

Okruh chráněného zájmu	§ 4	§ 5	§ 7	§ 8
Rok 2019	0	10	214	71
Rok 2020	1	9	214	59

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

V Grafu 13 jsou zobrazeny jednotlivé skutkové podstaty v porovnání let 2019 a 2020. Dle tohoto grafu je zřejmé, že největší rozdíl nastal u skutkové podstaty přestupku proti majetku krádeže dle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 1. zákona č. 251/2016 Sb., kdy v roce 2019 bylo spácháno 43 přestupků krádeže, avšak v roce 2020 došlo ke krádeži pouze ve 23 případech. Dalším rozdílem mezi lety 2019 a 2020 je skutková podstata přestupku proti občanskému soužití dle § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb. Z Grafu 13 je patrné, že v roce 2019 došlo pouze k 8 případům ublížení na cti, avšak v roce 2020 těchto případů bylo

již 22. K ublížení na zdraví dle § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., došlo v roce 2019 ve 25 případech, přičemž v roce 2020 tento počet stoupl na 30 případů. V roce 2019 bylo také spácháno 12 případů přestupku proti občanskému soužití vyhrožováním újmou dle § 7 odst. 1 písm. c) bodu 1. zákona č. 251/2016 Sb., přičemž v roce 2020 byl tento přestupek spáchán pouze v jednom případě. V případě skutkové podstaty přestupku proti občanskému soužití schválností dle § 7 odst. 1 písm. c) bodu 3. zákona č. 251/2016 Sb., došlo k výraznému poklesu, neboť v roce 2019 byl tento přestupek spáchán v 9 případech, avšak v roce 2020 pouze v 1 případě. V roce 2019 byly Komisi pro projednávání přestupků řešeny pouze dva přestupky proti majetku spáchané podvodem dle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 3. zákona č. 251/2016 Sb., v roce 2020 došlo ke spáchání tohoto přestupku ve 12 případech. Skutková podstata přestupku proti majetku přisvojení cizí věci nálezem dle § 8 odst. 1 písm. c) zákona č. 251/2016 Sb., byla v roce 2019 řešena Komisí v 5 případech, v roce 2020 však přestupek s touto skutkovou podstatou nebyl Komisi oznámen ani v jednom případě.

Graf 13: Skutkové podstaty oznámených přestupků v roce 2019 a 2020

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

Z Tabulky 9 vyplývá, že v roce 2020 došlo k poměrně znatelnému rozdílu v počtu nezletilých pachatelů. Zatímco v roce 2019 řešila KPPP Města Broumova 12 případů přestupků spáchaných nezletilými pachateli, v roce 2020 bylo již těchto případů 25.

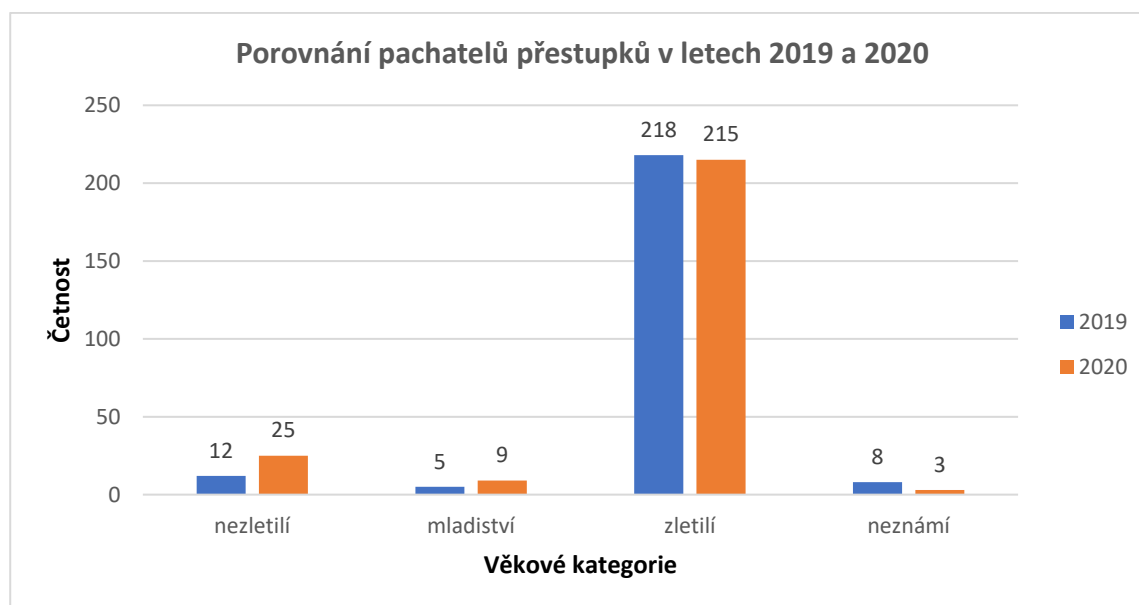
Meziročně došlo také k nárůstu přestupků spáchaných mladistvými pachateli, tam však není rozdíl tak markantní jako je to v případě výše uvedených nezletilých pachatelů. V počtu zletilých pachatelů nebyly žádné znatelné rozdíly zaznamenány. Počet neznámých pachatelů meziročně klesl o 5 případů.

Tabulka 9: Porovnání pachatelů přestupků v letech 2019 a 2020 podle věku

Pachatelé podle věku	nezletilí	mladiství	zletilí	neznámí
Rok 2019	12	5	218	8
Rok 2020	25	9	215	3

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

Graf 14: Porovnání pachatelů přestupků dle věku v letech 2019 a 2020

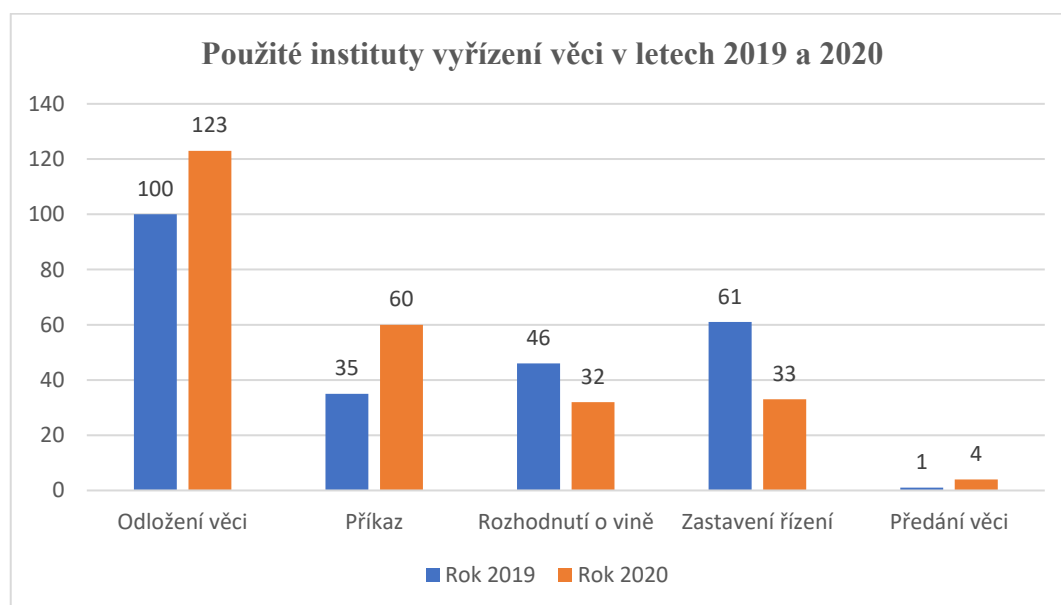

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

Z Grafu 15 vyplývají rozdíly ve způsobech vyřízení věci správním orgánem KPPP Města Broumova v letech 2019 a 2020. Nejčastějším institutem vyřízení přestupku bylo jak v roce 2019 tak v roce 2020 odložení přestupku. V roce 2019 se jednalo o 41 % z celkového počtu oznámených přestupků, v roce 2020 se jednalo o 48,8 % z celkového počtu. Komise v roce 2019 rozhodla ve 14 % z celkového počtu oznámení v rámci zkráceného příkazního řízení o vině obviněného. V roce 2020 došlo k navýšení využití zkráceného příkazního řízení

na 24 %. V roce 2019 bylo řízení o přestupku zahájeno ve 44 % případů, avšak v roce 2020 bylo řízení zahájeno pouze ve 26 % případů. V roce 2019 bylo řízení ve 25 % zastaveno podle § 86 zákona č. 250/2016 Sb., a v 19 % případů bylo rozhodnuto o vině obviněného. V roce 2020 bylo řízení o přestupku zakončeno usnesením o zastavení řízení ve 13 % případů. Rozhodnutí o vině obviněného bylo vydáno ve 13 % případů.

Graf 15: Porovnání použitých institutů vyřízení věci v letech 2019 a 2020

Zdroj: Vlastní zpracování dle statistik KPPP Města Broumov

5 Výsledky a diskuse

V kapitole Výsledky a diskuze budou shrnuty a vyhodnoceny veškeré zjištěné výsledky statistického výzkumu provedeného v praktické části této diplomové práce. V praktické části práce byla provedena statistická analýza spáchaných přestupků v letech 2019 a 2020 ve vybraném územním samosprávném celku, konkrétně v obci s rozšířenou působností Broumov. Rok 2019 byl analyzován jakožto rok vzorový, ve kterém nebyla přestupkovost nijak ovlivněna pandemií COVID - 19. Rok 2020 byl z hlediska přestupkovosti analyzován z důvodu propuknutí pandemie COVID - 19 a z důvodu předpokladu, že pandemie a potažmo nařízení a opatření, která byla z důvodu pandemie vydána, mohla ovlivnit množství přestupků a jednotlivé spáchané skutkové podstaty. Za uvedené období byla provedena analýza spáchaných přestupků se zaměřením na analýzu jednotlivých skutkových podstat spáchaných přestupků, byl sledován vývoj přestupků, pachatelé přestupků se zaměřením na jejich věk a způsoby vyřízení správním orgánem včetně uložených správních trestů a výměry uložených pokut ve vybraném územním samosprávném celku obce s rozšířenou působností Broumov. Následně bylo provedeno porovnání jednotlivých statistických analýz a komparace let 2019 a 2020.

Z údajů předložených Komisí pro projednávání přestupků města Broumov bylo zjištěno, že v roce 2020 bylo přijato o 9 oznámení přestupků více než v roce 2019. Jedná se o meziroční nárůst oznámených přestupků o 3,7 %, což se jeví jako zanedbatelné. V roce 2019 oznámené přestupky obsahovaly celkem 295 naplněných skutkových podstat přestupku, v roce 2020 to bylo 283 naplněných skutkových podstat. V porovnání let 2019 a 2020 bylo spácháno téměř srovnatelné množství přestupků proti veřejnému pořádku a proti občanskému soužití, největší rozdíl byl zaznamenán u přestupků proti majetku, kterých bylo v roce 2020 spácháno o 12 méně než v roce 2019. Jedná se o meziroční pokles 13 % v počtu spáchaných přestupků proti majetku. Dle statistické analýzy dat došlo v roce 2020 ke zdatelnému poklesu naplnění skutkové podstaty krádeže dle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 1. zákona č. 251/2016 Sb., jelikož v roce 2019 se pachatelé přestupků dopustili krádeže ve 43 případech, avšak v roce 2020 pouze ve 23 případech. Došlo tedy k poklesu počtu krádeží o 47 %. Naopak došlo k navýšení spáchaní přestupků proti majetku podvodem, neboť v roce 2019 byla naplněna skutková podstata podvodu ve dvou případech, avšak v roce 2020 se tento počet zvýšil na 12 a došlo tak k nárůstu o 500 %. V případě přestupků proti občanskému soužití došlo k největšímu meziročnímu nárůstu u skutkové podstaty ublížení

na cti dle § 7 odst. 1 písm. a) zákona č. 251/2016 Sb. Zatímco v roce 2019 byl tento přestupek oznámen v 8 případech, v roce 2020 se jednalo již o 22 případů, což značí nárůst o 175 %. K nárůstu došlo také v případě přestupku ublížení na zdraví dle § 7 odst. 1 písm. b) zákona č. 251/2016 Sb., neboť v roce 2019 byl tento přestupek spáchán v 25 případech, přičemž v roce 2020 došlo k ublížení na zdraví ve 30 případech. Jedná se o meziroční nárůst o 20 %. Naopak k poklesu došlo u skutkové podstaty přestupku proti občanskému soužití vyhrožování újmou na zdraví dle § 7 odst. 1 písm. c) bodu 1. zákona č. 251/2016 Sb., kdy v roce 2019 tento přestupek Komise řešila ve 12 případech, zatímco v roce 2020 pouze v 1 případě. Došlo tak k meziročnímu poklesu o více jak 91 %. V případě skutkové podstaty přestupku proti občanskému soužití schválností dle § 7 odst. 1 písm. c) bodu 3. zákona č. 251/2016 Sb., došlo taktéž k výraznému poklesu, neboť v roce 2019 byl tento přestupek spáchán v devíti případech, avšak v roce 2020 pouze v jednom případě, což značí pokles o 89 %. U přestupku přisvojení cizí věci nálezem dle § 8 odst. 1 písm. c) zákona č. 251/2016 Sb., došlo k meziročnímu poklesu o 100 % neboť v roce 2019 bylo spáchání tohoto přestupku řešeno v pěti případech, avšak v roce 2020 nebyl přestupek s touto právní kvalifikací oznámen ani projednáván.

V roce 2020 došlo k nárůstu přestupků spáchaných nezletilými a mladistvými osobami. Zatímco v roce 2019 došlo ke spáchání přestupků nezletilými pachateli ve 12 případech, v roce 2020 tento počet vzrostl na 25 a došlo tak k nárůstu o 108 %. Zatímco v roce 2019 nezletilí pachatelé spáchali v devíti případech přestupek proti občanskému soužití a ve třech případech přestupek proti majetku, v roce 2020 došlo k 16 přestupkům proti občanskému soužití, což je nárůst o 78 %, a k devíti přestupkům proti majetku, což je nárůst o 200 %. K nárůstu došlo i v případě přestupků spáchaných mladistvými osobami, neboť v roce 2019 se mladiství pachatelé dopustili přestupků celkem v pěti případech a v roce 2020 tento počet stoupl na devět pachatelů. Jedná se tak o nárůst o 80 %. Zatímco v roce 2019 se všichni mladiství pachatelé dopustili pouze přestupků proti občanskému soužití, v roce 2020 se šest pachatelů dopustilo přestupku proti občanskému soužití a tři pachatelé přestupku proti majetku. Počet zletilých pachatelů byl v letech 2019 a 2020 obdobný. V roce 2019 se jednalo o 218 zletilých pachatelů a v roce 2020 o 215. U zletilých pachatelů došlo k výrazné změně v počtu spáchaných přestupků proti majetku. V roce 2019 zletilí pachatelé spáchali 61 přestupků, avšak v roce 2020 bylo přestupků proti majetku spáchaných zletilými osobami 37. Došlo tak k poklesu o 39,3 %. K poklesu došlo u

přestupků spáchaných neznámými pachateli. Zatímco v roce 2019 bylo oznámeno celkem osm případů spáchaných neznámým pachatelem, v roce 2020 tyto případy byly pouze tři. Došlo tak k meziročnímu poklesu o 62,5 %. V roce 2019 bylo celkem 49 přestupků spáchaných pachatelem přestupku vůči osobě blízké a Komise byla tedy dle zákona povinna vyrozumět osobu přímo postiženou spáchaním přestupku o jejím právu udělit souhlas se zahájením řízení vůči obviněnému. Tento souhlas byl udělen ve 12 případech (24,5 %). V roce 2020 došlo k nárůstu přestupků spáchaných mezi osobami blízkými, a to na 73 případů, z čehož osoby přímo postižené spáchaním přestupku udělily souhlas se zahájením řízení v sedmi případech (9,6 %). Jednalo se tak o nárůst téměř 49 %.

Nejčastějším způsobem vyřízení přestupku bylo dle statistických dat v roce 2019 i v roce 2020 odložení věci. V roce 2019 se jednalo o 100 případů a v roce 2020 to bylo již 123 případů, což značí nárůst o 23 %. Nejčastějším důvodem pro odložení věci byl dle § 76 odst. 4 zákona č. 250/2016 Sb., že osoba přímo postižená spáchaním přestupku neudělila souhlas se zahájením řízení o přestupku. V roce 2019 se jednalo o 38 případů a v roce 2020 o 66 případů. Došlo tedy k meziročnímu nárůstu o 73,7 %. V roce 2019 Komise rozhodla o vině obviněného ve zkráceném příkazním řízení ve 35 případech, přičemž v roce 2020 to bylo 60 případů. Jednalo se o meziroční nárůst o 71,4 %. Komise v roce 2019 ve 107 případech zahájila řízení o přestupku, v roce 2020 došlo k poklesu vedených správních řízení na 65. Meziročně tak počet zahájených řízení klesl o 39,3 %. V roce 2019 Komise ve 46 případech zahájených řízení rozhodla o vině obviněného, v roce 2020 se jednalo o 32 rozhodnutí o vině, a tudíž počet rozhodnutí o vině poklesl meziročně o 30,4 %. Komise v rámci zahájených správních řízení v roce 2019 v 61 případech rozhodla o zastavení řízení, v roce 2020 se jednalo o 33 případů. Opět tak došlo k meziročnímu poklesu, a to o 45,9 %. Nejčastějším důvodem k zastavení řízení bylo neprokázání viny obviněného dle § 86 odst. 1 písm. c) zákona č. 250/2016 Sb. V roce 2019 byl počet zastavených řízení z výše uvedeného důvodu 42 a v roce 2020 se jednalo o 27 zastavených řízení z téhož důvodu. Jednalo se tak o pokles o 35,7 %.

Jak v roce 2019, tak i v roce 2020 byla nejčastěji ukládaným správním trestem pokuta. V roce 2019 bylo v příkazním řízení uloženo 12 napomenutí a 23 pokut. V roce 2020 se jednalo v rámci příkazního řízení o 34 napomenutí a 26 pokut. V rámci příkazního řízení byl v roce 2020 nárůst v počtu uložených napomenutí o 183 % a v počtu uložených pokut byl nárůst o 13 %. V roce 2019 byly ukládány v rámci příkazního řízení pokuty ve vyšší výši

než v roce 2020. V rámci příkazního řízení byly v roce 2019 uloženy pokuty v celkové výši 86.700 Kč. V roce 2020 se jednalo o 47.000 Kč. V rámci vedeného správního řízení bylo Komise v roce 2019 uložila ve 22 případech správní trest napomenutí a ve 24 případech správní trest pokuty. V roce 2020 Komise uložila rozhodnutím v 6 případech napomenutí a ve 26 případech pokutu. V případě napomenutí se jednalo o meziroční pokles o 72,3 % a v případě pokuty došlo k nárůstu o 8,3 %. V rámci vedeného správního řízení Komise v roce 2019 uložila pokuty v celkové výši 35.500 Kč. V roce 2020 se jednalo o 54.800 Kč.

Na základě provedených analýz lze konstatovat, že pandemie COVID – 19 měla jistý vliv na přestupkovost v územním samosprávném celku obce s rozšířenou působností Broumov, ačkoli lze tento jev pozorovat jen v poměrně malém souboru získaných dat. I přesto že v počtu celkového množství oznámených přestupků nebyl nijak velký rozdíl zaznamenán, došlo ke změně v počtu spáchaných jednotlivých skutkových podstat. K přestupkům proti veřejnému pořádku docházelo v roce 2019 i v roce 2020 ve zhruba stejné intenzitě. U přestupků proti občanskému soužití došlo k markantnímu nárůstu v počtu přestupků ublížení na cti. V době pandemie se jednalo o nárůst 175 % oproti roku 2019, v případě přestupku ublížení na zdraví došlo k nárůstu o 20 %, u přestupků vyhrožování újmou na zdraví došlo naopak k poklesu o 91 % a u přestupků schválnosti došlo taktéž k poklesu o 89 %. U ostatních skutkových podstat v rámci oblasti přestupků proti občanskému soužití nebyl žádný větší výkyv zaznamenán. V případě přestupků proti majetku došlo k nejvýznamnějším změnám oproti roku 2019 u skutkové podstaty krádeže, jelikož došlo k poklesu o 47 %. Naopak došlo k nárůstu přestupku podvodu, a to o 500 % oproti roku 2019. Naprostý pokles byl zaznamenán u přestupku přivlastnění cizí věci nálezem, jelikož oproti roku 2019 nebyl zaznamenán žádný případ tohoto přestupku, a došlo tak k poklesu o 100 %. V případě přestupků proti občanskému soužití lze předpokládat výkyvy oproti roku 2019 z důvodu nastalé situace, neboť došlo k vyhlášení nouzového stavu, k omezení pohybu lidí, k uzavření a omezení všech volnočasových aktivit, a to jak venkovních, tak vnitřních, k uzavření gastronomických zařízení a dalších provozoven, a navíc nastala situace, kdy znatelná část obyvatel byla nucena vykonávat zaměstnání z domova a docházelo tak k rozporům v rámci domácnosti. Tuto skutečnost zcela jistě podporuje i skutečnost, že v roce 2020 došlo k téměř 50% nárůstu přestupků spáchaných mezi osobami blízkými, tedy především mezi partnery a manžely. Důvodem pro pokles přestupků proti majetku spáchaných krádeží by mohlo být uzavření obchodů, ke kterému

došlo v období od března do května roku 2020, přičemž otevřené zůstaly jen prodejny potravin, lékáren a drogerií. Ostatní obchody byly po dobu dvou měsíců zavřeny úplně, případně fungovaly jen ve velmi omezené míře. Dalším důsledkem situace v roce 2020 bylo páchání přestupků nezletilými a mladistvými osobami. Tento jev byl zaznamenán ve zvýšené míře, jelikož v roce 2020 došlo u přestupků nezletilých osob k nárůstu o 108 % a u přestupků mladistvých osob o nárůst o 80 %. Oporou pro tento jev je skutečnost, že v období od března roku 2020 do konce června roku 2020, tzn. do konce školního roku, byla zakázána osobní účast žáků ve veškerých vzdělávacích zařízeních a došlo k zavedení distanční výuky. K této skutečnosti došlo opětovně v říjnu roku 2020. Lze tedy učinit předpoklad, že důvodem pro zvýšené páchání přestupků u nezletilých a mladistvých osob byl nedostatek sociálního kontaktu, studium z domova, snížený dohled ze strany rodičů a učitelů a dlouhotrvající jednotvárnost a nadbytek volného času.

6 Závěr

Tato diplomová práce byla zaměřena na vliv pandemie COVID - 19 a s ní související opatření a nařízení Vlády ČR a dalších orgánů na míru přestupkovosti ve vybraném územním samosprávném celku, a to v obci s rozšířenou působností Broumov.

Práce je rozdělena na dvě části, a to teoretickou a praktickou. V teoretické části byly nejprve shromážděny a prostudovány podklady týkající se problematiky přestupků a přestupkového řízení, které byly následně metodou literární rešerše analyzovány. Metodou deskripce byla následně popsána hmotně-právní a procesní část přestupkového práva. Byla přiblížena právní úprava přestupků na různých úrovních, základní pojmy přestupkového řízení a jeho zásady, správní tresty a jejich ukládání, průběh řízení o přestupku a jednotlivé skutkové podstaty obsažené v zákoně č. 251/2016 Sb., zejména skutkové podstaty přestupků proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití a proti majetku. V další části teoretické části byla provedena analýza nařízení vydaných v souvislosti s propuknutím pandemie COVID – 19, především nařízení týkajících se omezení volného pohybu osob, uzavření škol a dalších opatření, u kterých byl předpoklad souvislosti se změnami v přestupkovosti.

V praktické části byl nejprve charakterizován vybraný územní samosprávný celek – město Broumov a následně byla provedena statistická analýza dat získaných Komisí pro projednávání přestupků města Broumova se zaměřením na vývojovou tendenci přestupků vybraných skutkových podstat v letech 2019 a 2020, přičemž rok 2019 byl v rámci provedeného zkoumání brán jako rok vzorový, ve kterém nebyla přestupkovost nijak ovlivněna pandemií COVID - 19. Rok 2020 byl z hlediska přestupkovosti analyzován z důvodu propuknutí pandemie COVID - 19 a z důvodu předpokladu, že tato pandemie mohla ovlivnit množství přestupků a jednotlivé spáchané skutkové podstaty.

Hlavním cílem této diplomové práce bylo posouzení vlivu pandemie COVID - 19 na páchaní přestupků vymezených v zákoně č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, se zaměřením na přestupky proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití a proti majetku, v obci s rozšířenou působností Broumov. Provedenými analýzami v praktické části bylo zjištěno, že pandemie i následná přijatá opatření měla vliv na přestupkovost ve městě Broumov a znatelně míru přestupkovosti ovlivnila. Provedením analýzy bylo zjištěno, že Komise v roce 2020 přijala téměř srovnatelné množství oznámení přestupků jako v roce 2019. V roce 2020 však došlo k významnému poklesu počtu spáchaných krádeží, který lze vysvětlit uzavřením obchodů v období od března do května roku 2020, přičemž otevřené

zůstaly jen prodejny potravin, lékáren a drogerií. Naopak došlo k navýšení spáchání přestupků proti majetku podvodem, ke kterým docházelo převážně prostřednictvím internetu nebo sociálních sítí, na kterých lidé trávili hodně času z důvodu omezení volného pohybu osob, uzavřeným školám a doporučení práce z domova. Dalším důsledkem bylo také zvýšení počtu přestupků ublížení na cti a přestupků spáchaných mezi osobami blízkými, zejména mezi manžely a partnery, což mohlo být opět důsledkem toho, že lidé byli nuceni zůstat doma a trávit tam téměř veškerý čas, a to včetně pracovní doby. To mohlo být důvodem k hádkám a k nárůstu domácího násilí. Hlavním dopadem pandemie byl nárůst přestupků spáchaných nezletilými a mladistvými pachateli. Počet nezletilých pachatelů se oproti roku 2019 více než zdvojnásobil a lze tedy předpokládat, že to byl dopad právě pandemie a učiněných opatření, jelikož převážnou část školního roku byly uzavřené školy a školská zařízení a výuka dětí probíhala jen v rámci poměrně omezené distanční výuky. K prvotnímu uzavření škol došlo v polovině měsíce března a toto trvalo do konce školního roku, tj. do 30.6.2020. Následně byly školy opětovně uzavřeny v říjnu roku 2020. Lze tedy učinit předpoklad, že důvodem pro zvýšené páchaní přestupků u nezletilých a mladistvých osob byl nedostatek sociálního kontaktu, studium z domova, nadbytek volného času a také zejména nedostatečný dohled ze strany rodičů a učitelů. Mnoho žáků distanční výuku odmítalo, přehlíželo a na výuku se mnohdy vůbec nepřihlašovali.

Dílčím cílem práce bylo také posouzení efektivity nařízení a opatření vydaných v souvislosti s pandemií COVID - 19 na množství spáchaných přestupků a jednotlivé skutkové podstaty těchto přestupků a případné navržení efektivnějšího řešení. Provedenou analýzou bylo zjištěno, že opatření, ke kterým bylo z důvodu pandemie COVID – 19 v roce 2020 přistoupeno, nebyla vždy zcela efektivní. Je však také třeba upozornit na skutečnost, že vzniklá situace byla natolik nestandardní a rychle nastoupivší, že bylo obtížné na ni adekvátně reagovat. V případě obdobné situace by bylo třeba zvážit opatření týkající se uzavření školských zařízení a zavedení distanční výuky, případně se uchýlit k plnohodnotnějšímu řešení, neboť školský systém nebyl především zpočátku připraven na úplný přechod k distanční výuce. Situace byla na začátku pandemie poměrně nejasná a přechod na distanční výuku trval jistou dobu. Opakující se situace v závěru roku 2020 byla zcela jistě lépe zvládnutá, zejména připraveností žáků, studentů i pedagogů na opětovný přechod na distanční výuku. Řešením by v tomto případě mohlo být navržení speciálních programů, které by ulehčily distanční výuku a bylo by možné skrze ně lépe zajišťovat celý

průběh distanční výuky a kontrolovat připojení žáků, jelikož právě nedostatečná kontrola vedla k „záškoláctví“. Žáci se na výuku mnohdy nepřipojovali a nijak s učiteli nekomunikovali. Dalším způsobem ke zlepšení situace by jistě byla i dostatečná zásoba elektroniky ve školách (resp. na úrovni obcí a měst), neboť všichni žáci neměli k vybavení zpočátku přístup, zejména u rodin ze slabších sociálních vrstev docházelo k řešení náhrady za distanční výuku formou vypracování „papírových“ domácích úkolů, což bylo naprosto nedostatečným řešením. Nezletilí měli tak velké množství volného času, které i přes omezení volného pohybu trávili potulováním po městě a pácháním protiprávního jednání. Obdobná situace nastala i v případě omezení volného pohybu osob a zejména v případě opatření týkající se zavedení práce z domova, tzv. home office. V České republice nebyl do roku 2020 tento způsob výkonu zaměstnání příliš častý a zřejmě i z toho důvodu došlo k nárůstu přestupků mezi osobami blízkými ve společných domácnostech. Jistý podíl na tom měla i skutečnost, že převážnou část roku byly zavřené provozovny, a to jak gastronomické, tak i s volnočasovými aktivitami a lidé tak trávili velkou část svého volného času ve svých domovech společně s rodinnými příslušníky. Vlivem pandemie však také vzrostla nezaměstnanost, jelikož mnoho zaměstnavatelů muselo z důvodu pandemie přistoupit buď k úplnému propouštění zaměstnanců nebo k dočasnému, které trvalo po dobu uzavření provozoven. Možným důsledkem byla narůstající agresivita, která byla mnohdy důvodem pro protiprávní jednání spáchané mezi osobami blízkými. Řešením by mohlo být zavedení větší podpory ze strany státu, i přesto že stát nabízel podnikatelům a firmám jistá kompenzační řešení, bylo poměrně obtížné a mnohdy nemožné finanční prostředky od státu získat, a to zejména z důvodu administrativní náročnosti těchto procesů a žádostí. Jistě by bylo možné efektivněji přistupovat k vydaným nařízením a opatřením, tato lépe sjednotit a vydávat smysluplněji. Často docházelo k chaotickým řešením, která neměla účinnost. Pro případ obdobné situace by bylo zapotřebí vypracovat krizový plán, který by přesně určoval pravidla pro různá odvětví, a to např. školství, zdravotnictví, podnikatelskou sféru, a další. To by do budoucna mohlo pozitivně ovlivnit řešení obdobné situace. Na závěr je třeba zmínit, že jedním z mála pozitivních důsledků, které pandemie a přijatá opatření měla, bylo snížení počtu spáchaných krádeží, ke kterým v důsledku uzavření obchodů docházelo jen sporadicky a jejich počet klesl na polovinu standardního počtu.

7 Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura

1. KOČÍ, R. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: s poznámkami a vzory rozhodnutí a jiných správních aktů: podle právního stavu k 1.7.2017*. Praha: Leges, 2017. 269 s. ISBN 978-80-7502-207-3.
2. KUČEROVÁ, H., HORZINKOVÁ, E. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich a zákon o některých přestupcích: s komentářem a judikaturou*. Praha: Leges, 2017. 864 s. ISBN 978-80-7502-211-0.
3. PRÁŠKOVÁ, H. *Nové přestupkové právo*. Praha: Leges, 2017. 448 s. ISBN 978-80-7502-221-9.
4. STRAKOŠ, J. a kol. *Vádemékum ke zkoušce odborné způsobilosti k přestupkům: vypracované otázky ke zkoušce odborné způsobilosti dle § 111 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich*. Praha: Ministerstvo vnitra, 2019. 245 s. ISBN 978-80-7616-051-4.
5. STRAKOŠ, J., KROUPOVÁ P. *Základy správního trestání*. 3. rozšířené a doplněné vydání. Praha: Institut pro veřejnou správu, 2019. 123 s. ISBN 978-80-86976-54-9.
6. STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích. Praktický komentář*. 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2019. 280 s. ISBN 978-80-7598-521-7.

Elektronické zdroje

1. BOHADLO, D., BROŽ, J., KADEČKA, S., PRŮCHA, P., RIGEL, F., ŠŤASTNÝ, V. *Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich: Komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer. ISSN 2336-517X.
Dostupné z: www.aspi.cz/products/lawText/13/139/1/2#pa_29
2. KOTTOVÁ, A. Další žáci se do základních škol vrátí 30. listopadu. Do lavic usedne celý první stupeň, druhý se bude střídat. iRozhlas [online]. Praha: Český rozhlas, 2022, 19.11.2020. Dostupné z: www.irozhlas.cz/zpravy-domov/koronavirus-online-v-cesku-cesko-cr-navrat-do-skol-skolstvi-robert-plaga-jan_2011191400_ako
3. ROHÁČKOVÁ, K. Vláda kvůli koronaviru zavede zákaz nočního vycházení. Obchody musí v neděli zůstat zavřené. iRozhlas [online]. Praha: Český rozhlas, 2022, 26.10.2020 Dostupné z: www.irozhlas.cz/zpravy-domov/koronavirus-v-cesku-mimoradna-opatreni-andrej-babis-vlada_2010262120_kro

4. STRAKOŠ, J. *Zákon o některých přestupcích: Praktický komentář*. [Systém ASPI]. Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7598-522-4.
Dostupné z: <https://www.aspi.cz/products/lawText/13/145/1/2>
5. VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. Vláda schválila pravidla rozvolňování mimořádných opatření od 11. května, nouzový stav platí do 17. května [online]. Praha: Vláda ČR, 2009–2022, 30.4.2020. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/vlada-schvalila-pravidla-rozvolnovani-mimoradnych-opatreni-od-11--kvetna--nouzovy-stav-plati-do-17--kvetna-181302/>
6. VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. Usnesení vlády ČR ze dne 8. října 2020 č. 995 [online]. Praha: Vláda ČR, 2009–2022. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/assets/media-centrum/tiskove-zpravy/uv201008-0995.pdf>
7. VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY. Vláda prodloužila nouzový stav o dalších 30 dnů, přísnější opatření začnou platit od 27. prosince [online]. Praha: Vláda ČR, 2009–2022. Dostupné z: <https://www.vlada.cz/cz/media-centrum/aktualne/vlada-prodlouzila-nouzovy-stav-o-dalsich-30-dnu--prisnejsi-opatreni-zacnou-platit-od-27--prosince-185809/>

Zákonné předpisy

1. Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky. *In Sběrka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, [online]. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/40450/1/2
2. Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod. *In Sběrka zákonů České republiky*. 1993, částka 1, [online]. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/40453/1/2
3. Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. *In Sběrka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86860/1/2
4. Zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích. *In Sběrka zákonů České republiky*. 2016, částka 98, [online]. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/86861/1/2

5. Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád. *In Sbírka zákonů České republiky*. 2004, částka 174, [online]. ISSN 1211-1244. Dostupné také z: www.aspi.cz/products/lawText/1/58370/1/2
6. Usnesení č. 69/2020 Sb., Vlády České republiky č. 194 o vyhlášení nouzového stavu pro území České republiky z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru /označovaný jako SARS CoV-2/ na území České republiky na dobu 30 dnů. *In Sbírka zákonů České republiky*. 2020, částka 30, [online]. Dostupné také z: www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-69#f6728606
7. Usnesení č. 74/2020 Sb., Vlády České republiky č. 201 o přijetí krizového opatření – znění od 12. 3. 2020. *In Sbírka zákonů České republiky*. 2020, částka 31, [online]. Dostupné také z: www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-74#norma-1-1
8. Usnesení č. 197/2020 Sb., Vlády České republiky č. 455 o přijetí krizového opatření – znění od 27. 4. 2020. *In Sbírka zákonů České republiky*. 2020, částka 70, [online]. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-197#norma-1-1>
9. Usnesení č. 391/2020 Sb., Vlády České republiky č. 957 o vyhlášení nouzového stavu pro území České republiky z důvodu ohrožení zdraví v souvislosti s prokázáním výskytu koronaviru /označovaný jako SARS CoV-2/ na území České republiky na dobu od 00:00 hodin dne 5. října 2020 na dobu 30 dnů. *In Sbírka zákonů České republiky*. 2020, částka 158, [online]. Dostupné také z: www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-391#f6883842.
10. Usnesení č. 401/2020 Sb., Vlády České republiky č. 997 o přijetí krizového opatření - znění od 12. 10. 2020. *In Sbírka zákonů České republiky*. 2020, částka 162, [online]. Dostupné také z: www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-401#norma-2

8 Seznam tabulek a grafů

8.1 Seznam tabulek

Tabulka 1: Opatření proti COVID-19 v roce 2020.....	76
Tabulka 2: Počet přestupků dle zájmu chráněného zákonem.....	78
Tabulka 4: Způsob vyřízení přestupků v roce 2019	81
Tabulka 5: Přehled pokut uložených v roce 2019 KPPP Města Broumov	85
Tabulka 6: Počet přestupků dle zájmu chráněného zákonem.....	85
Tabulka 7: Způsob vyřízení přestupků v roce 2020	88
Tabulka 8: Přehled pokut uložených v roce 2020 KPPP Města Broumov	92
Tabulka 9: Přehled spáchaných přestupků dle zájmu chráněného zákonem	92
Tabulka 10: Porovnání pachatelů přestupků v letech 2019 a 2020 podle věku.....	94

8.2 Seznam grafů

Graf 1: Četnost přestupků dle chráněného zájmu za rok 2019.....	78
Graf 2: Skutkové podstaty oznámených přestupků za rok 2019	79
Graf 3: Rozdělení spáchaných přestupků v roce 2019 dle věku pachatele.....	81
Graf 4: Způsob vyřízení přestupků v roce 2019 KPPP Města Broumov.....	82
Graf 5: Způsoby odložení věci KPPP Města Broumov v roce 2019	83
Graf 6: Způsoby vyřízení přestupků po zahájení řízení – rok 2019	84
Graf 7: Počet přestupků dle chráněného zájmu za rok 2020	85
Graf 8: Skutkové podstaty oznámených přestupků za rok 2020	86
Graf 10: Rozdělení spáchaných přestupků v roce 2020 dle věku pachatele.....	88
Graf 12: Způsob vyřízení přestupků v roce 2020 KPPP Města Broumov.....	89
Graf 13: Odložení věci KPPP Města Broumova v roce 2020 dle § 76 z. č. 250/2016 Sb...90	
Graf 14: Způsoby vyřízení přestupků po zahájení řízení – rok 2020	91
Graf 15: Skutkové podstaty oznámených přestupků v roce 2019 a 2020.....	93
Graf 16: Porovnání pachatelů přestupků dle věku v letech 2019 a 2020	94
Graf 17: Porovnání použitých institutů vyřízení věci v letech 2019 a 2020.....	95